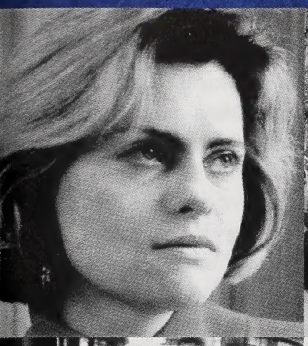

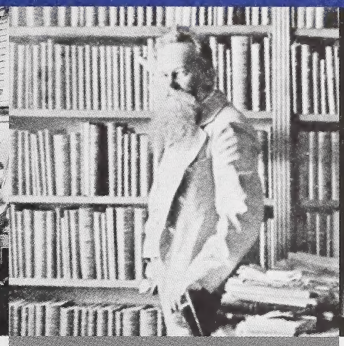
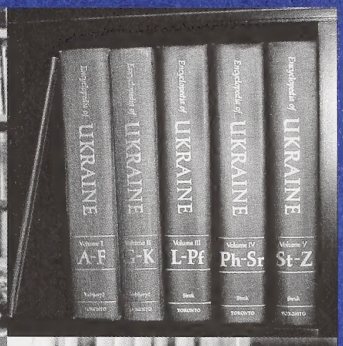

Canada Ukraine
Legislative and
Intergovernmental Project
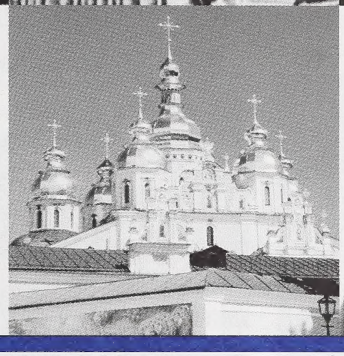
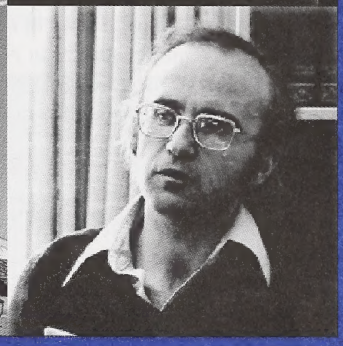

1976 2006

CIUS КІУС

30 YEARS OF EXCELLENCE 30 РОКІВ УСПІХІВ

www.encyclopedia
ofukraine.com

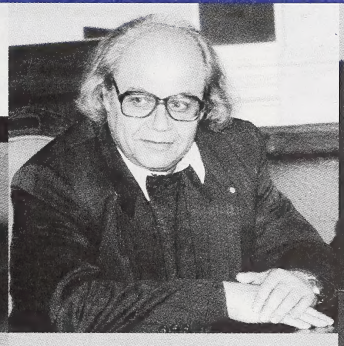

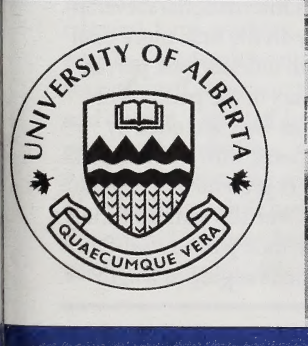

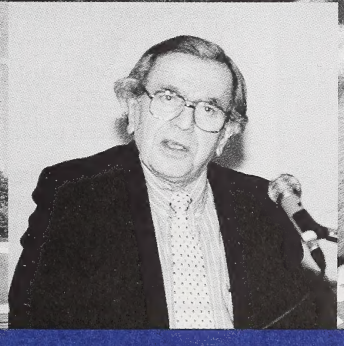

CIUS: 30 Years of Excellence

This year the Canadian Institute of Ukrainian Studies marks the thirtieth anniversary of its founding. In the course of these three decades, CIUS has gained a reputation for excellence based on accomplishments that have helped define the direction and pace of development of Ukrainian studies in North America, Europe, and Ukraine. Some of the highlights are the following:

- CIUS has awarded approximately 64 undergraduate scholarships, 55 scholarships in support of M.A. theses, 68 fellowships for Ph.D. candidates, and nearly 500 post-doctoral fellowships and research grants, enabling several generations of students and scholars to pursue Ukrainian studies in a wide variety of disciplines. The recipients have come from many countries, including Canada, Ukraine, the United States, Poland, Russia, France, Romania, Moldova, Germany, China, England, Israel, Korea, and Japan. Currently, CIUS distributes more than $100,000 per annum to students and scholars.
- CIUS has become the Western world's leading publisher and developer of publications in Ukrainian studies, having produced more than 150 books, 65 research reports, and 30 issues of the *Journal of Ukrainian Studies*.
- The CIUS Ukrainian Language Education Centre has developed, published, and distributed an outstanding second-language acquisition program that provides school systems with cutting-edge methodologies, as well as student and teacher resources, for acquiring the Ukrainian language.
- CIUS has published the five-volume *Encyclopedia of Ukraine*, as well as a supplementary index and errata volume, comprising 15,000 entries, and the Internet Encyclopedia of Ukraine has already posted some 2,000 entries.
- CIUS has become the leading Western centre for the study of Ukrainian history. This has been achieved through several major projects: the translation, editing, and publication of four volumes of Mykhailo Hrushevsky's classic ten-volume *History of Ukraine-Rus'*, the development of a new *Historical Dictionary of Ukraine* (issued in 2005), the publication of fundamental works on Russo-Ukrainian relations, and the participation of CIUS scholars in the national and international development of Ukrainian historical studies.

Zenon E. Kohut, director of CIUS

- CIUS is a leader in Ukrainian-Canadian studies. Its major project in this field is a comprehensive three-volume interpretive history of Ukrainians in Canada, the first volume of which has been published.
- CIUS has helped shape the emergence of post-communist Ukrainian studies in Ukraine. The Institute has established a close working relationship and cooperative ventures with the Institute of Historical Research at the Ivan Franko National University of Lviv; the Ivan Krypiakevych Institute of Ukrainian Studies at the National Academy of Sciences of Ukraine; and the Mykhailo Hrushevsky Institute of Ukrainian Archaeography and Source Studies at the National Academy of Sciences of Ukraine. It has close ties with a group of scholars, organized as the Association of Researchers of Central and Eastern Europe, who are striving to adopt leading-edge Western methodology (mostly postmodernist), as well as with more traditional scholars in the Institute of History at the National Academy of Sciences. The shaping of Ukrainian studies in eastern Ukraine has been the primary focus of the Kowalsky Program for the Study of Eastern Ukraine. The Program's Kowalsky Eastern Institute of Ukrainian Studies, housed at the Vasyl Karazyn National University of Kharkiv, has developed and carried out a number of long-term research and organizational projects. These include the establishment of a branch in Zaporizhia; the publication of a scholarly journal titled *Cxiд-Заxiд* (East-West), now considered one of the best scholarly publications in Ukraine; the arrangement of an annual Kowalsky student research paper competition; and the organization of annual international conferences, symposia and seminars.
- CIUS has assisted Ukraine in its democratic transition by means of two large-scale projects funded by the Canadian International Development Agency. In the first, more than 400 Ukrainian officials took part in twelve seminars in the parliament of Ukraine that were attended by Canadian experts, with more than 43 seminar papers presented on legislative themes. Over 100 senior officials from Ukraine took part in study tours to Canada ranging in length

from two weeks to two months. In the second project, 90 senior parliamentary, government, and other Ukrainian participants travelled to Canada and gained broad knowledge of Canadian public-policy approaches and processes. There were 20 formal follow-up programs with 804 participants. In addition, the Ukraine Transparency and Election Monitoring Project (UTEMP), funded by MP Borys Wrzesnewskyj's family foundation (Dopomoha Ukraini – Aid Ukraine), was launched in September 2004. The UTEMP project sent Canadians to Ukraine to give seminars on election laws, policies and procedures for local election officials; they also acted as international election observers.

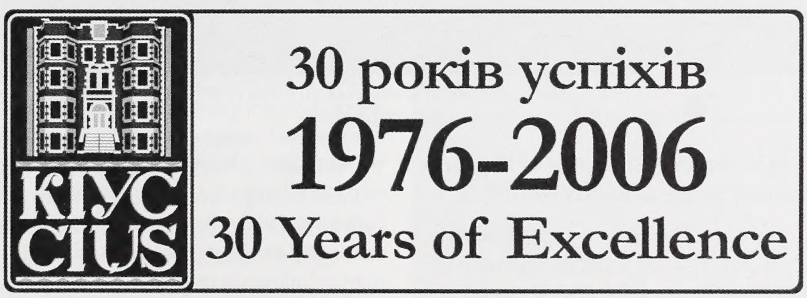

When examining these achievements, one is struck by the similarity of their basic principles to those recently announced by President Indira Samarasekera in the *Dare to Discover* vision for the University of Alberta. Her four cornerstones for a great university are: 1) talented people, 2) learning, discovery, and citizenship, 3) connecting communities, 4) organization and support. Naturally, our accomplishments would not have been possible without talented, hard-working, and generous people—academics, administrators, support staff, community supporters, and donors. Our staff has been exceptionally ambitious, inventive, and versatile in balancing so many projects and priorities, while our expanding donor pool has been both loyal and generous. Our institute's very being has been defined by the second cornerstone—the discovery, preservation, and dissemination of knowledge and, in our work with Ukraine, the international development of civil society and democratic institutions.

By bringing Ukrainian studies and knowledge about Ukraine into the North American and European scholarly mainstream, CIUS has not only connected academic communities but also helped give the University of Alberta a national and international presence and reputation. By developing a primary-school curriculum, CIUS has connected communities of primary and secondary school teachers, students, parents, school administrators, and Alberta Education. And in helping develop a student and academic exchange program between the University of Alberta and the Ivan Franko National University of Lviv that encompasses all disciplines, CIUS is connecting academic communities beyond Ukrainian studies.

Finally, since its inception, the Canadian Institute of Ukrainian Studies has sought to attract the necessary financial and organizational resources to achieve its mission. While we are continuing to draw funds from various sources (the university, grants and projects, and individual contributions), special efforts have been and continue to be made to build an adequate endowment base.

As we look back, we realize that our current strength derives from basing our work on the four cornerstones long before they were codified into a university vision. For thirty years, CIUS has rendered vital services to the university, academia, educators and students, life-long learners, government, business, the Ukrainian-Canadian community, and Ukraine itself. It is a commitment to academic excellence and service that I believe will secure for CIUS and the University of Alberta a position of even greater prominence in the future.

Canadian Institute of Ukrainian Studies

450 Athabasca Hall
University of Alberta
Edmonton, AB, Canada T6G 2E8

Telephone: (780) 492–2972
FAX: (780) 492–4967
E-mail: cius@ualberta.ca
CIUS Web site: www.cius.ca

CIUS Newsletter
Reprints permitted with acknowledgement
ISSN 1485–7979
Publication Mail Agreement No. 40065596

Editors: Bohdan Klid and Myroslav Yurkevich
Ukrainian translation: Mykola Soroka
Design and layout: Peter Matilainen

To contact the CIUS Toronto Office (Internet Encyclopedia of Ukraine Project, *Journal of Ukrainian Studies*, CIUS Press, or Peter Jacyk Centre), please write c/o:

20 Orde St., Room 125
University of Toronto
Toronto ON M5T 1N7

Telephone: (416) 978–6934
Fax: (416) 978–2672
E-mail: cius@utoronto.ca

A very special thank you is extended to the Ukrainian Canadian Benevolent Society of Edmonton for their generous donation towards the costs of the production and publication of this special 30th Anniversary edition of the CIUS Newsletter.

Thirty Years with CIUS: A Conversation with Roman Senkus

In this conversation with the director of the CIUS Toronto Office, Dr. Frank E. Sysyn, Roman Senkus looks back at three decades of a career that has taken him from managing editor of the *Journal of Ukrainian Studies* to director of publications at CIUS Press.

Could you describe the general climate of the years in which CIUS began its work?

Generally speaking, those involved in Ukrainian-Canadian community politics were excited about the creation of CIUS, as it had been long in the planning. It was the heyday of multiculturalism in Canada and of Ukrainian political influence in this country. Of course, people directly involved in the Institute were also excited about its possibilities. As far as I was aware of the mood in the broader Ukrainian-Canadian community, I would say that people were solidly behind CIUS. No one, except perhaps the communist press, had anything negative to say about the creation of the Institute.

The Institute is unusual in having two offices, one in Edmonton and one in Toronto. How did you see this working out for CIUS as a Canadian institution?

It was certainly always envisaged that way—as a body that had more than one office (offices in Ottawa and elsewhere were also contemplated at various times) and whose work would therefore have a national scope. If CIUS had been only in Edmonton, it is likely that it would not have accomplished as much as it has in the past thirty years.

To what degree do you think CIUS was considered an independent academic institution and to what degree was it considered an arm of the community in the scholarly world?

(L-R) Roman Senkus with Volodymyr Kubijovyč and Danylo Struk (1984). All were closely involved in the preparation of the Encyclopedia of Ukraine.

Some of its founders (particularly Professor George Luckyj) intended CIUS to function exclusively as an academic institution, but it definitely had a political thrust to its activity. The first director, Professor Manoly Lupul, was political in the way he pursued scholarship with regard to multiculturalism and identity and language preservation in Canada.

Dr. Bohdan Krawchenko, the second director, who was active in CIUS from its earliest days, had a different political agenda and saw the development of Ukrainian scholarship in the West from his own vantage point. He and others (myself included) who had gone through the North American educational system and youth radicalization of the 1960s and 1970s were politically committed to the Ukrainian cause, but not from the traditional émigré perspective. A few of us were quite fortunate to get positions at CIUS, and we were very pleased that through our work here we could express our commitment to the broader Ukrainian cause and to the promotion of Ukrainian scholarship in the West. We all wanted to play a role in this process.

I was very pleased when Professor Luckyj offered me a job with the Institute that hot summer's day. I had just completed my M.A. in Ukrainian and Russian literature and was about to look for a job instead of pursuing a Ph.D. at the University of Toronto. I accepted the offer immediately because that meant I could stay and work in Ukrainian studies, a field to which I was committed both intellectually and politically.

From that perspective, what worked out and what did not?

I think that most things worked out. Professor Lupul had very strong and particular ideas about what he wanted CIUS to accomplish in terms of Ukrainian-Canadian studies and the general educational aspects of its activities, but he relied for guidance in the traditional

areas of Ukrainian studies on Professors Luckyj, Ivan Lysiak-Rudnytsky, and Bohdan Bociurkiw, and he trusted their judgement.

Professor Luckyj had his own distinct conception of what CIUS should initially be doing: publishing a journal primarily for and by graduate students (the *Journal of Ukrainian Graduate Studies,* which later became the *Journal of Ukrainian Studies*) and translating and editing the English-language *Encyclopedia of Ukraine,* two projects he initiated and convinced Professor Lupul that CIUS should undertake. Professor Luckyj was also the one who devised and ran the Institute's initial publishing program.

I cannot think of any academic project in Ukrainian studies initiated in the 1970s that was not implemented. Whatever was begun was completed.

Beginnings are always exciting, particularly for those lucky enough to be young when they happen. You were one of the lucky ones. As someone who was there at its inception, look at the Institute and tell us where you think it is now; what role it plays.

CIUS has many great achievements to its credit, and in the fifteen years since the proclamation of Ukraine's independence it has grown in importance along with its ability to foster Ukrainian scholarship internationally. That we have been able to co-operate with our colleagues in Ukraine for the past decade and a half has been a great boon and a boost to us. To some extent, this symbiosis has also assisted scholarship in Ukraine. The creation of the Kowalsky Institute for the Study of Eastern Ukraine at Kharkiv University is, to my mind, an important milestone.

You worked on two major projects for the Institute. One was the *Journal of Ukrainian Studies* and the other the *Encyclopedia of Ukraine*. Can you tell us what they were like at the beginning?

As I mentioned, the *Journal of Ukrainian Graduate Studies* was Professor Luckyj's brainchild. He wanted to provide a forum for graduate students in Ukrainian studies, and he was certainly very optimistic about what the relatively small number of them could generate. Established scholars wanted to contribute as well, and soon enough, in 1980, it was renamed the *Journal of Ukrainian Studies.*

Originally the *Journal* was edited by Professor Luckyj, who constituted an

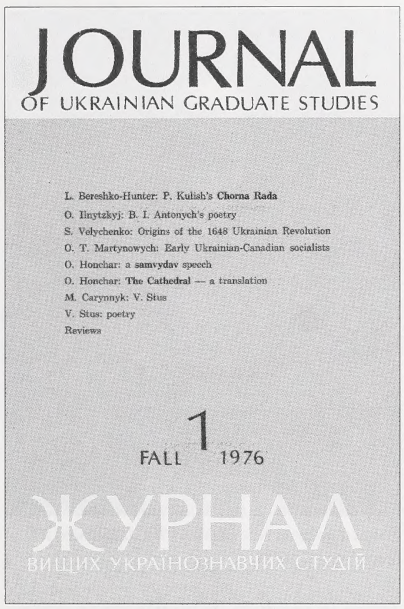
JOURNAL
OF UKRAINIAN GRADUATE STUDIES

L. Bereshko-Hunter: P. Kulish's **Chorna Rada**
O. Ilnytzkyj: B. I. Antonych's poetry
S. Velychenko: Origins of the 1648 Ukrainian Revolution
O. T. Martynowych: Early Ukrainian-Canadian socialists
O. Honchar: a **samvydav** speech
O. Honchar: **The Cathedral** — a translation
M. Carynnyk: V. Stus
V. Stus: poetry
Reviews

FALL 1 1976

ЖУРНАЛ
ВИЩИХ УКРАЇНОЗНАВЧИХ СТУДІЙ

Roman Senkus was a member of the first editorial committee of the Journal of Ukrainian Graduate Studies *(now* Journal of Ukrainian Studies*), the first issue of which appeared in 1976.*

editorial committee at the University of Toronto: Professor Orest Rudzik, Professor Danylo Struk, Myroslav Shkandrij (then a doctoral student), and me. There was also a small advisory board of academics and students, of whom Professor Ivan Lysiak-Rudnytsky was the most active.

I was the *Journal*'s managing editor, and I basically ran it. Professor Luckyj gave me a free hand, more or less, although he would solicit certain articles and would approve the contents I selected after the first few issues that he put together.

Was it difficult to find an audience for the *Journal*?

Not at all. I acquired several Ukrainian mailing lists and assembled a large list of addresses to which a free copy of the first issue was sent with an invitation to subscribe. I do not remember how many copies were printed, but the run was large, at least a couple of thousand copies, and the response was very positive. In its first decade, the *Journal* had from eight hundred to a thousand subscribers. The *Journal* filled a need.

Does the subject matter or nature of submissions reflect changes in the *Journal* over the years?

It contained quality articles from the very beginning. If you look at the contents during its first five years, 1976–81, you'll find about as many articles by established scholars as by graduate students, several of whom themselves became well-known scholars: Oleh Ilnytzkyj, Alex Motyl, John-Paul Himka, Ivan Jaworsky, Yury Boshyk, Tom Prymak, Olga Andriewsky, and Maxim Tarnawsky, among others.

Tell us about the *Encyclopedia of Ukraine* project—how it came about; how you came to be involved.

Professor Luckyj intended the project to be a translation of the Ukrainian-language *Entsyklopediia ukraïnoznavstva* prepared by Professor Volodymyr Kubijovyč and his associates at the Shevchenko Scientific Society's centre in Sarcelles, France. He hired a translator, Dr. Taras Zakydalsky, who is now (since 2002) the editor of *JUS,* to translate the entries that were being sent in haphazardly from Sarcelles. Taras would do a rough translation of a batch and bring them to Professor Luckyj's office. There Taras would read them aloud, and Professor Luckyj would compare them with the Ukrainian originals and make changes. And that is how they worked.

The CIUS office's secretaries (at first Sophia Yurkevich, then Darlene

Zeleney, followed by Sonia Maryn) also translated some entries and typed all of them up, in addition to their other duties. In 1980 Professor Luckyj assigned me the task of editing entries in addition to my other duties, and he hired Myroslav Yurkevich for the same purpose. After Myroslav accepted a position at CIUS in Edmonton, Halyna Hryn replaced him as an editor in the autumn of 1982.

In November 1982 Professor Luckyj resigned from the project, and Professor Struk became managing editor of the *Encyclopedia of Ukraine*. Under Professor Struk's direction, Halyna Hryn, Sonia Maryn, Taras Zakydalsky, Roma Yanchinski (as research assistant), and I (as chief manuscript editor) worked very intensively to have volume 1 ready for publication by the autumn of 1984. We compiled a catalogue of entries, standardized the translation of Ukrainian names and terms, and created a style manual. Danylo also computerized the project, and we were probably the first Ukrainian scholarly endeavour in the West to work with personal computers. The Xerox computer initially purchased for the project cost an exorbitant sum of around $25,000, yet it had a small fraction of the memory and speed now available in computers costing under $1,000!

Owing to the Stakhanovite tempo of our work, in which Danylo set and maintained the pace, volume 1 was completed and edited on time. Of course, no work is perfect, and that volume has its problems. But it was an important achievement and a best-seller despite its high price, selling over 7,000 copies, 5,000 of them within a few months of publication.

The project and CIUS in general benefited hugely from the backing of the CIUS Foundation, which was renamed the Canadian Foundation for Ukrainian Studies in 1979. It paid for the printing of all five volumes of the encyclopedia and its index, honoraria to authors and editors, and, if I recall correctly, for that first computer. Since then it has also funded the production of a number of CIUS Press publications.

After volume 1 came out, did the project look less daunting?

In some sense, yes, but in most ways, no. Professor Struk intended to keep to a schedule of having five volumes (changed from the originally projected four) out by 1993, but he expanded the scope of work so dramatically that the deadline was actually very difficult to meet. We had four years to produce the second volume, so that was not a particularly onerous task, but work on the last three volumes was backbreaking.

Roman Senkus has been with CIUS since its founding in 1976.

Danylo himself devoted an inordinate amount of time to the project. He worked long hours, often double shifts, usually seven days a week for most of nine years. I also put in a great deal of time and effort, especially on the preparation of volumes 3, 4, and 5, after which I took a half-year's leave in lieu of overtime pay. The numbers tell the tale. Under Professor Struk, we finished the first volume in two years after it had already been worked on for at least five years, then prepared the second volume in less than four years, and the final three in five years.

Was it worth it?

Personally, I am gratified to have been involved in the encyclopedia project for the past quarter-century and have no regrets. Through it I have certainly made a contribution to Ukrainian studies.

I was convinced that I was involved in something important, and everyone else working on the project and at the Institute was of the same opinion. The general response from scholars and the community at large has been overwhelmingly positive. Professor Struk derived considerable satisfaction from the fact that it was being used as "the source" on things Ukrainian by Western government agencies and the media.

Nowadays, because of the Internet, hard-copy encyclopedias are considered to be out of date as soon as they are published, and this has resulted in a major shift in the way that reference works are produced. But I think that the EU stands up very well even in this context. The decision by CIUS in 2000 to continue the encyclopedia as an Internet project (with me as managing editor, in addition to my responsibility as director of the CIUS publications program since 2001) ensures that its value and relevance will endure. Unfortunately, the project is hobbled by lack of funding. I am still hopeful that someday a wise benefactor will endow the project with sufficient funds to allow us to hire additional qualified editors and writers and thus speed up our work on what could become the best electronic resource in English on all aspects of Ukraine and its inhabitants.

New Publications

CIUS Press

In the past year, the Press issued three new titles:

- The political memoirs of Professor Manoly R. Lupul, the first director of CIUS and a leading advocate of Canadian multiculturalism in the 1960s and 1970s, entitled *The Politics of Multiculturalism: A Ukrainian-Canadian Memoir*;
- *Synopsis: A Collection of Essays in Honour of Zenon E. Kohut*, containing twenty-three original contributions to the study of Ukrainian, Russian, and Polish history, edited by Serhii Plokhy and Frank Sysyn; and
- Iaroslav Isaievych, *Voluntary Brotherhood: Confraternities of Laymen in Early Modern Ukraine*, an expanded, updated, and uncensored English version of the author's monograph on the confraternities, originally published in Kyiv in 1966.

In the past year, four other books were prepared for publication and will appear in the autumn of 2006:

- Sigmund Bychinsky's *Ключ журавлів* (A Flight of Cranes), an epic novel about the first generation of Galician Ukrainian settlers in western Canada, which the late author completed more than seventy years ago (to be copublished with Piramida in Lviv);
- Leonid Pliushch's monograph *Його таємниця* (His Secret), about the life and the works of the leading Ukrainian prose writer of the 1920s, Mykola Khvyliovy (to be copublished with Fakt in Kyiv);
- John D. Pihach's *Ukrainian Genealogy*; and
- *Wozzeck*, an experimental novel by the contemporary Ukrainian writer Yuri Izdryk, translated into English with an introduction and notes by Professor Marko Pavlyshyn of Monash University, Melbourne.

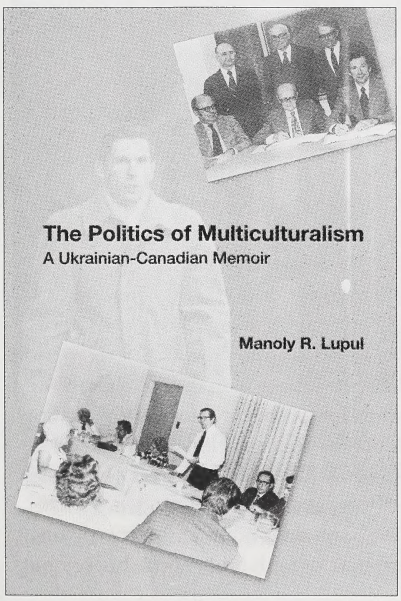

Editorial work also progressed on the following books, which are to be published in 2007 and 2008:

- Larissa Onyshkevych, ed., *An Anthology of Modern Ukrainian Drama*, containing English translations of ten twentieth-century plays, biographical sketches of the authors, and the editor's essays about the plays;
- Serge Cipko, *Ukrainians in Argentina, 1897–1950: The Making of a Community*;
- Paulina Lewin, *Early Ukrainian Theatre and Drama (Sixteenth–Eighteenth Centuries)*; and
- Mykhailo Hrushevsky, *History of Ukraine-Rus'*, volume 9, book 2.

Persons wishing to sponsor the publication of future volumes of Hrushevsky's History of Ukraine-Rus' or any other CIUS Press publications are invited to contact Roman Senkus, director of the CIUS Publications Program, at the CIUS Toronto Office, 20 Orde St., University of Toronto, Toronto, ON M5T 1N7; tel. (416) 978–8669; e-mail <r.senkus@utoronto.ca>.

The Press's Web site, <www.ualberta.ca/CIUS/press-frame.htm>, contains a secure online ordering service, as well as descriptions and published reviews of all CIUS publications.

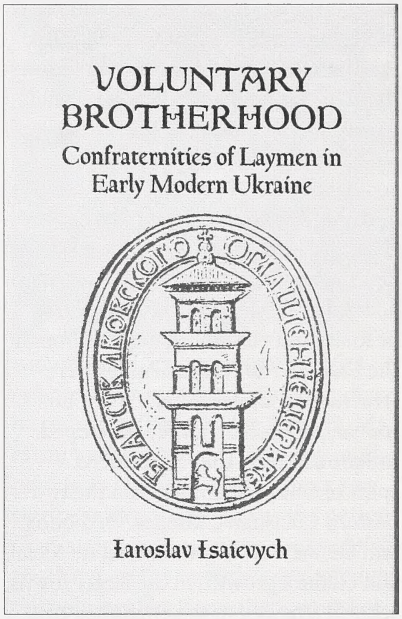

New Book from CIUS Press Explores the History of Confraternities in Ukraine

The Canadian Institute of Ukrainian Studies Press has just released a new book on a crucial aspect of Ukraine's cultural and religious history. *Voluntary Brotherhood: Confraternities of Laymen in Early Modern Ukraine* is the English edition of a comprehensive study by one of Ukraine's leading historians, Iaroslav Isaievych. Professor Isaievych's examination of the development of brotherhoods, or confraternities, in Ukraine, first published in Kyiv in 1966, was one of the best studies of early modern Ukraine to appear during the Soviet period and soon became highly regarded as a classic work of Ukrainian cultural history.

The English edition is a thoroughly revised and updated version of the original study. The author has not

only deleted terminology and phraseology imposed by Soviet censors but also considerably broadened the scope of his analysis. In the revised work he applies a comparative approach that includes an extensive examination of confraternities in Western Europe and takes account of scholarly literature published over the past four decades.

The study of the confraternity movement in early modern Ukraine is vital to our understanding of the unique situation of Ukrainian culture and society between Eastern and Western Christianity. Ukraine and Belarus were the only countries in which Orthodox lay confraternities developed, and their activity encompassed a crucial period of social and cultural change. Although the Eastern-rite confraternities were structurally similar to their West European counterparts, they developed unique features. They introduced a spirit of competition between the two Eastern Christian churches, Orthodox and Uniate, and helped accelerate social and cultural growth. In the larger towns, schools attached to the Orthodox confraternities introduced accessible higher education and disseminated European humanist ideas as confraternity presses promoted the development of scholarship and literature.

Professor Isaievych is director of the Institute of Ukrainian Studies (Lviv) of the National Academy of Sciences of Ukraine. He is the author and editor of many publications on the history of Ukraine, Poland, and Belarus. One of his particular fields of scholarly endeavour is the history of printing and book publishing in Ukraine.

Voluntary Brotherhood appears as part of the series of English translations of major works on Ukrainian historiography produced by the Peter Jacyk Centre for Ukrainian Historical Research at CIUS. The new book includes a foreword by the Jacyk Centre's director, Dr. Frank E. Sysyn.

Voluntary Brotherhood was translated by Iaroslav Isaievych and Marta Daria Olynyk, and the book was edited by Myroslav Yurkevich. Marko R. Stech compiled the index and guided the manuscript through the publication process. The book was published with the financial support of the Teodor and Mahdalyna Butrej Fund at the Petro Jacyk Educational Foundation. A generous grant toward publication was also provided by the Skop Family in memory of Konstantyn Hordienko.

The book, which includes numerous illustrations, is available in paperback for $29.95 and in hard covers for $49.95 (plus taxes and shipping; outside Canada, prices are in U.S. dollars). Orders can be placed via the secure CIUS Press online ordering system at www.utoronto.ca/cius or by contacting CIUS Press, 450 Athabasca Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2E8, tel. (780) 492–2973.

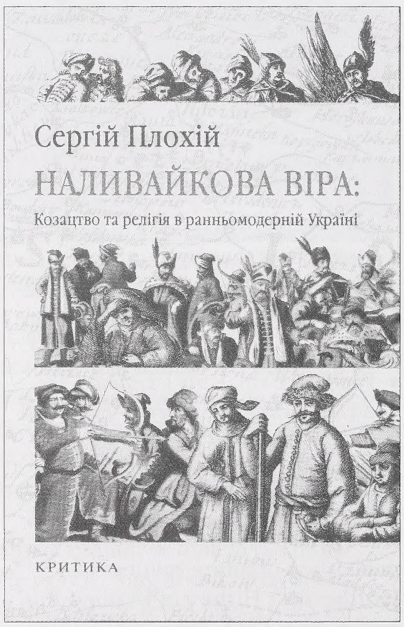

Ukrainian Edition of The Cossacks and Religion in Early Modern Ukraine

Published by Krytyka (Kyiv) in 2006 in association with the Peter Jacyk Centre for Ukrainian Historical Research at CIUS, *Наливайкова віра. Козацтво і релігія в ранньомодерній Україні* is a Ukrainian translation of Serhii Plokhy's *The Cossacks and Religion in Early Modern Ukraine* (Oxford University Press, 2001; reprinted 2004; winner of the 2003 Book Prize of the American Association for Ukrainian Studies). This pioneering work on the Ukrainian Cossacks' religious attitudes and policies has been recognized as "the first serious synthetic study of the relationship between the Cossacks and the Orthodox Church."

In this study, Serhii Plokhy examines the confessionalization of religious life in early modern Ukraine and discusses the role of religion in Cossack revolts of the late sixteenth and early seventeenth centuries, including the Khmelnytsky Uprising (1648–54). By examining the religious discourse of the period and the Cossack attitude toward religion, the book shows that the religious element was no less important in Cossack revolts than the social factor. Without the skillful use of religious ideas, the Cossack uprisings would never have attained their considerable proportions and attracted as many members of the nobility, clergy, and townspeople into the rebel ranks as they actually did.

The book breaks significant new ground in several respects. Reinterpreting Ukrainian, Polish, and Russian historical sources, it shows how the confessionalization of religious life affected Cossack attitudes toward religion and how Cossack involvement in the religious struggle between Eastern Orthodoxy and Roman Catholicism contributed to the formation not only of Ukrainian but also of Polish and Russian cultural identity. The discussion of Cossack-Jewish antagonism reveals the fundamental significance of the previously overlooked religious dimension of this problem, showing how Counter-Reformation ideas shaped the anti-Judaic perspectives of Cossack officers and rank-and-file rebels. Thus the book does not focus narrowly on matters of faith and church history but

treats religion as a "cultural system" and uses the religious perspective to shed new light on broader social questions of mentality and identity formation.

The book appeared in the Peter Jacyk Centre series "Ukrainian Historiography in the West," and its publication was sponsored by a grant from the Kowalsky Program at CIUS. Sofiia Hrachova of Krytyka Publishers did a fine job of translating into Ukrainian those parts of the book that were originally written in English. *Наливайкова віра* was first published in 2005 and nominated as a book of the year in Ukraine; a second edition appeared in 2006. As Robin Milner-Gulland (University of Sussex) noted in his review of the original edition in the *Times Literary Supplement*, "thanks to its magisterial command of sources and scrupulous sense of balance, Plokhy's narrative has an authority, even grandeur, that should make it the standard account for years to come."

Third Collection of Famine Testimonies Published in Kyiv

The third volume of *Український голокост 1932–1993: свідчення тих, хто вижив* (The Ukrainian Holocaust of 1932–1933: Testimonies of Those Who Survived) was published this year by the Kyiv Mohyla Academy Press. The publication, edited by the Reverend Dr. Yurii Mytsyk, was supported in part by a grant from CIUS. The volume is divided into two parts. The first contains testimonies recorded by Dr. Mytsyk's students at the Kyiv Mohyla Academy National University from residents of the nearby oblasts of Kyiv, Vinnytsia, Zhytomyr, Poltava, Chernihiv, and Cherkasy. Other testimonies were gathered by Father Mytsyk in Canada in 2004, when he held a John Kolasky Memorial Fellowship. Some of these are excerpts from correspondence found in the papers of Metropolitan Ilarion in the Archive of the Consistory of the Ukrainian Orthodox Church of Canada; reprints of testimonies published in 1933 issues of the newspaper *Вісник/Herald* (the official organ of the Ukrainian Orthodox Church of Canada); and excerpts from transcripts used for *The Black Deeds of the Kremlin: A White Book*, 2 vols. (1953). Other testimonies printed in the first part of the volume were gathered by students and scholars from southern Ukraine, including the Crimea. The second part of the volume consists of testimonies, largely from Kyiv, Cherkasy and Khmelnytskyi oblasts, recorded in the late 1980s by Liudmyla Ivannikova, a scholar at the M.T. Rylsky Institute of Ukrainian Ethnography and Folklore, National Academy of Sciences of Ukraine. Her foreword to the volume follows Dr. Mytsyk's introduction.

Eyewitness Accounts of Kharkiv Ostabeiters

In 2004 the volume *Невигадане: усні історії остарбайтерів* (Not Made Up: Oral Histories of Ostarbeiters), compiled and edited by Helinada Hrinchenko, was published in Kharkiv. The collection includes 29 interviews and four memoirs of Kharkiv residents forcibly impressed into the German

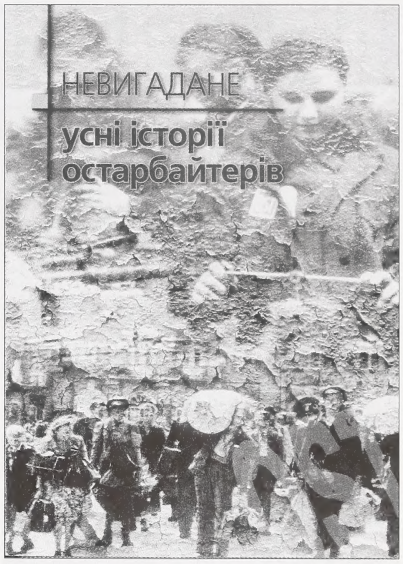

war effort as "eastern workers" (*Ostarbeiter*) during World War II. In her introductory essay to the volume, Ms. Hrinchenko examines theories, methodologies and uses of oral history as source materials, as well as the notions of memory and narrative, before briefly touching on the materials collected in the volume. She notes the long delay in gathering eyewitness accounts of the Ostarbeiters because of ideological restrictions on official Soviet historiography and concludes that one of the first tasks of researchers of World War II should be the gathering and analysis of oral testimony not only from those who fought but also from those who lived through "the other war." Ms. Hrinchenko's volume is the first of its kind published in Kharkiv, and its appearance was made possible in part through the support of the Kowalsky Program for the Study of Eastern Ukraine.

Correspondence of Metropolitan Ilarion (Ivan Ohiienko)

The volume *Листування митрополита Іларіона (Огієнка)* (Correspondence of Metropolitan Ilarion [Ohiienko]), compiled by the Reverend Dr. Yurii Mytsyk, was published this

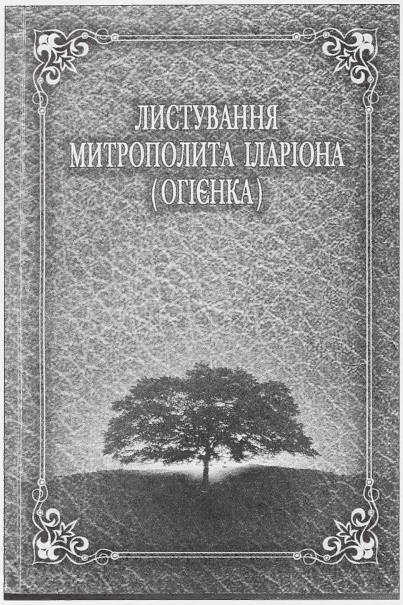

year by the Kyiv Mohyla Academy Press. The letters, selected for the volume by Dr. Mytsyk while he was in Canada on a John Kolasky Memorial Fellowship in 2004, consist largely of correspondence between the metropolitan and Ukrainian post-revolutionary and post-World War II émigrés, as well as letters dealing with Ukraine. Letters of many prominent Ukrainian émigré scholars, writers, poets, and other cultural figures, such as the historian Dmytro Doroshenko, the renowned linguist George Y. Shevelov, and the writer Todos Osmachka, appear in the volume. The letters are preserved in the archive of Metropolitan Ilarion, located in the Archive of the Consistory of the Ukrainian Orthodox Church of Canada in Winnipeg. The publication of this 566–page volume was supported by a CIUS grant from the Anna and Nikander Bukowsky Endowment Fund, as well as by other donors.

Journal Features First English Translation of a Skovoroda Dialogue

Two issues of the *Journal of Ukrainian Studies* appeared in the first half of 2006. The Summer 2005 (vol. 30, no. 1) issue contains the first English translation of a complete dialogue by Hryhorii Skovoroda, "A Conversation among Five Travellers Concerning Life's True Happiness." This work, one of Skovoroda's philosophically most interesting dialogues, was translated by George L. Kline and Taras D. Zakydalsky. The issue also contains three articles and nine book reviews. The first of the articles, by Oleksandr Melnyk, is based on archival research. It describes the changing political allegiance of the population of Kherson oblast during the German invasion in the summer of 1941. The next article is a detailed intellectual biography of the world-renowned historian of Ukrainian literature and philosophy Dmytro Chyzhevsky (1894–1977) by Iryna Valyavko, the leading specialist on the subject. Finally, the well-known Canadian historian Stephen Velychenko reviews six recent books on the Treaty of Pereiaslav in the context of the 350th anniversary commemorations in 2004.

The Winter 2005 (vol. 30, no. 2) issue contains five articles and fifteen book reviews. Thomas M. Prymak describes the reception of the famous historian Dmytro Doroshenko by the Ukrainian community in Canada during the interwar and postwar periods. The young Finnish historian Johannes Remy examines the idea of Panslavism in the thought of the Cyril and Methodius Brotherhood and Mykhailo Drahomanov. Myroslav Shkandrij, a specialist on the Ukrainian cultural renaissance of the 1920s, shows the impact of the steppe on David Burliuk's poetry and painting. Lindy A. Ledohowsky considers Andrew Suknaski's place in Canadian poetry, and Ilya Khineyko analyzes the regional attitudes of Ukrainians to their national symbols.

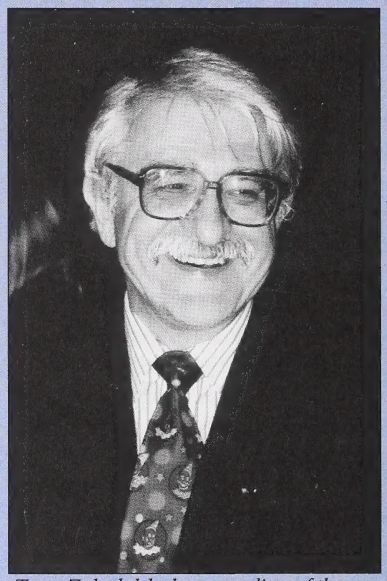

Taras Zakydalsky became editor of the Journal of Ukrainian Studies *in 2002.*

The price of both issues is $35.00 for individuals and $47.00 for institutions (prices include taxes and shipping costs). Subscribers outside Canada pay in US dollars.

Order online: www.utoronto.ca/cius; by e-mail: cius@ualberta.ca; by telephone: (780) 492–2973; by FAX: (780) 492–4967; or by writing to: CIUS Press, 450 Athabasca Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2E8.

CIUS Publishes Major Guide to Tracing Ukrainian Ancestry

Ukrainian Genealogy

by John D. Pihach

John D. Pihach's *Ukrainian Genealogy* is a guide to tracing one's Ukrainian ancestry in Europe. Consideration is also given to North American records that are specifically Ukrainian or relate to the immigrant experience. Because the overwhelming majority of people of Ukrainian origin in Canada and the United States have roots in western Ukraine or southeastern Poland, the guide concentrates on the resources of those regions. This handbook is intended primarily for those whose ethnic roots are Ukrainian, although some of the material in it may be useful to other groups with roots in Ukraine.

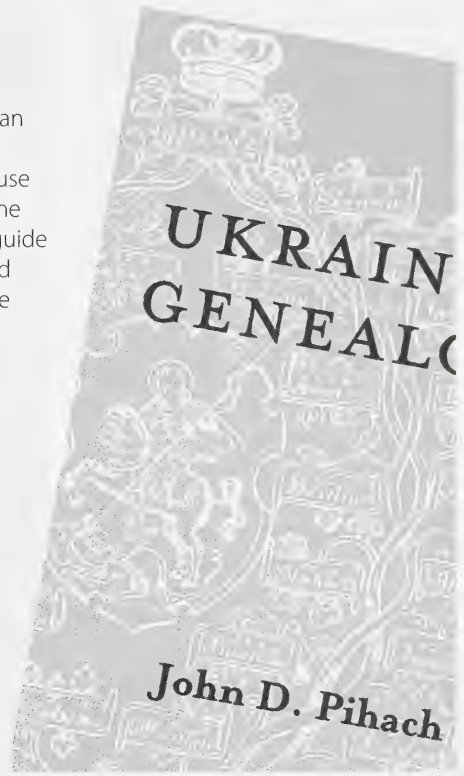

cloth: $54.95

paper: $34.95

(outside Canada, prices in US dollars)

Orders can be placed via the secure CIUS Press online ordering system at <http://www.utoronto.ca/cius>,
by e-mail: cius@ualberta.ca
or by contacting:

CIUS Press
450 Athabasca Hall, University of Alberta
Edmonton AB Canada T6G 2E8
tel.: (780) 492–2973 / fax: (780) 492–4967

Alberta-Ukraine Genealogical Project Launched

The Alberta-Ukraine Genealogical Project, launched in August 2006, will generate finding aids, registers, and documents to be posted on the Internet for students working on school projects, amateur genealogists, and researchers of family histories. It will also coordinate a research service for those unable to undertake such work themselves.

This project will open doors to families interested in learning about their past in Ukraine and Alberta; it will also help reunite families where contact has been disrupted. Affiliations between Alberta and archival institutions and record depositories in Western Ukraine, particularly in the oblasts of Ivano-Frankivsk, Ternopil, Chernivtsi, and Lviv, will also be strengthened through this project.

The Alberta-Ukraine Genealogical Project includes a consortium of partners in Alberta and western Ukraine. In Alberta, the consortium includes the Ukrainian Cultural Heritage Village and its Friends of the Ukrainian Village Society, the Provincial Archives of Alberta and its Friends Society, the Alberta Genealogical Society and its Ukrainian Special Interest Group, the Basilian Fathers' Museum in Mundare, the Peter and Doris Kule Centre for Ukrainian and Canadian Folklore at the University of Alberta, and the Ukrainian Genealogical and Historical Society of Canada.

For more information, please contact the Alberta Genealogical Research Office at (780) 431–2324. Our toll-free number for Alberta residents outside Edmonton is 310–0000, followed by (780) 431–2324. Written inquiries may be forwarded by e-mail to AB-Ukraine.Genealogy@gov.ab.ca or by mail,

Alberta-Ukraine Genealogical Project
Old St. Stephen's College
8820 - 112 Street
Edmonton, Alberta T6G 2P8

Focus on Projects and Programs

Making the Past Present: The Continuing Mission of the Ukrainian Canadian Program

The study of the Ukrainian experience in Canada has been an integral part of the work of CIUS since its inception in 1976. The Ukrainian Canadian Program (UCP), established as a distinct unit of CIUS in 1991, continues to facilitate and disseminate scholarly research on various aspects of Ukrainian-Canadian life from pioneer times to the present.

For the past several years a major focus of the Program has been the production of the second installment of the Institute's multivolume history of Ukrainians in Canada. The volume on the interwar period is now being completed by the Winnipeg historian Orest Martynowych, who recently presented excerpts from the manuscript at scholarly conferences in Ottawa and Toronto.

In the meantime, a new book published by CIUS Press in November 2005 marked another important contribution to the Institute's extensive library of monographs on Ukrainian-Canadian themes. Titled *The Politics of Multiculturalism: A Ukrainian-Canadian Memoir*, it was written by Dr. Manoly Lupul, the founding director of CIUS and a groundbreaking intellectual activist in the field of multiculturalism. The memoir traces the author's formative years and his distinguished academic career, as well as his prominent role in entrenching multiculturalism in Canada's Charter of Rights

The UCP is also preparing for publication a major literary work by Sigmund Bychinsky (1880–1947), a Protestant minister and prominent Ukrainian community leader. His novel, *Ключ журавлів* (A Flight of Cranes), describing the struggles and achievements of early Ukrainian settlers in Saskatchewan, is being issued in Lviv as a CIUS co-publication with Piramida Press. Written in the 1930s, the manuscript was never published. It should provide a fascinating complement to such works of Ukrainian-Canadian prose fiction as Illia Kiriak's *Сини землі* (Sons of the Soil).

Manoly Lupul (L) autographing his memoir, The Politics of Multiculturalism, *for Zenon Kohut at the "Cossack Cowboys" conference*

Meanwhile, work has been progressing on several publications that the Program expects to issue in the near future. Currently in the final editing and layout stage are two titles of general interest on different facets of Ukrainian-Canadian history. The first, *Vasile Avramenko: The Life and Times of a Ukrainian Showman*, is an illustrated biography of the renowned father of Ukrainian-Canadian dance and cinema. Written by Orest Martynowych, the book surveys the life and career of a leading diaspora cultural figure. The second book, *Waskatenau Girl*, by the late Olga Prychodko, is a memoir of the gifted translator's childhood and young adult years on a homestead northeast of Edmonton.

The latter titles are to be published under a new UCP imprint, "CANU Books," that will feature quality trade books, autobiographies, and literary and popular titles devoted to Ukrainian-Canadian subjects. Volumes will be co-published with sponsors and marketed by CIUS Press.

Besides publishing, the UCP has always actively participated in academic gatherings of Canadianists, Ukrainists, and specialists in ethnic studies. During the past year, UCP coordinators Andrij Makuch and Jars Balan, along with Orest Martynowych, have given

papers at meetings of the Canadian Ethnic Studies Association and the Canadian Association of Slavists. Jars also took part in a University of Calgary conference commemorating 100 years of Alberta writing. Similarly, in the fall of 2005 the UCP hosted a conference to celebrate Alberta's centennial as a province. The two-day conference, "Cossack Cowboys: The Ukrainian Experience in Alberta," featured an impressive list of scholars and graduate students speaking on a wide variety of topics.

As part of its mandate, the UCP provides consulting assistance to researchers, authors, filmmakers, and members of the public engaged in projects dealing with Ukrainians in Canada. The Program's coordinators are themselves very active in compiling and investigating materials on Ukrainian-Canadian history and culture. They also monitor the evolution of Ukrainian studies at Canadian universities and Ukrainian community demographics. For the past decade and a half, CIUS has remained committed to the development of the Kalyna Country Ecomuseum on the territory of the oldest and largest Ukrainian agricultural colony founded by first-wave immigrants to the Canadian West. Besides promoting the former Ukrainian bloc settlement for heritage tourism in collaboration with the Ukrainian Cultural Heritage Village and other partners, Kalyna Country sponsors research and conservation projects that help preserve the unique Slavic character of rural east-central Alberta.

In 2005 CIUS and the UCP embarked on an endeavor to broaden the Institute's field of inquiry to Ukrainians living outside Canada and Ukraine. The Diaspora Studies Initiative is headed by Dr. Serge Cipko, an expert on Ukrainians in South America, who is currently seeking patrons and funding to support research on Ukrainian communities worldwide.

To better inform those directly involved in or following Ukrainian-Canadian studies, in 2005 the UCP began producing "Field Notes from Ukrainian Canada," a quarterly electronic bulletin featuring news on current events and activities. With more than 200 subscribers, this service has proved both useful and popular. Looking further into the future, the UCP has begun preliminary planning for the third volume of its history of Ukrainians in Canada, which will deal with the Second World War and the arrival of postwar refugees from Europe. To promote research on the subject, the Program will be organizing a major conference on the DP experience and third-wave immigration in 2008–9.

Major Donors Help Put Ukrainian Canadian Program on a Sound Footing

Ukrainian Canadian Foundation of Taras Shevchenko

The work of the Ukrainian Canadian Program (UCP) at CIUS would not be possible without the generous financial assistance of donors large and small. CIUS has received a $100,000 grant in support of the UCP from the Ukrainian Canadian Foundation of Taras Shevchenko. Its president, Andriy Hladyshevsky, recently visited CIUS for an update on work accomplished and an outline of plans for the coming years. Here he delivered the second of four $25,000 installments for the program's publishing and research needs. The Shevchenko Foundation is also generously supporting the publication of Mykhailo Hrushevsky's *History of Ukraine-Rus'*, volume 9.

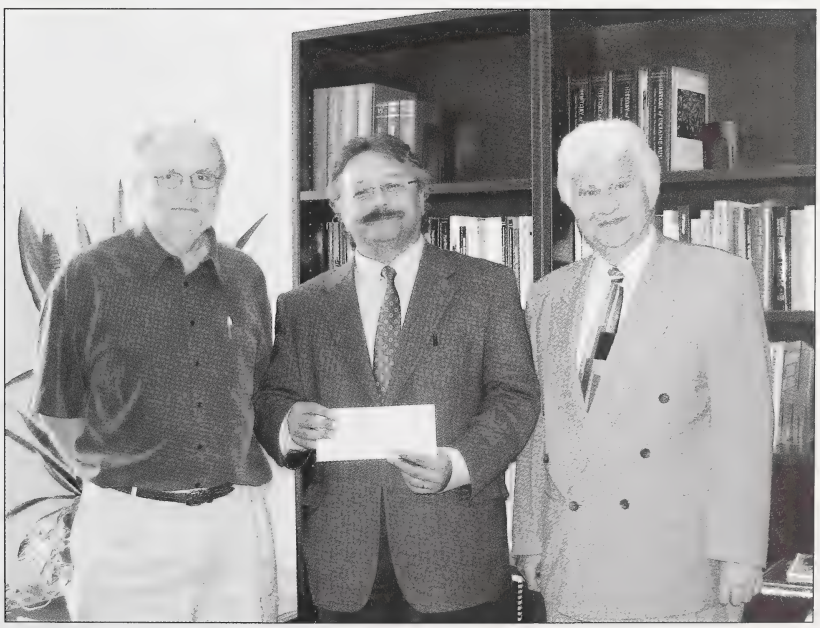

(L–R) Jars Balan, administrative coordinator of the Ukrainian Canadian Program, Andriy Hladyshevsky, and Zenon Kohut, CIUS director

Peter and Doris Kule Create Endowment to Fund Ukrainian Diaspora Studies

The well-known educational philanthropists Drs. Peter and Doris Kule have created an endowment at the Canadian Institute of Ukrainian Studies to fund the Ukrainian Diaspora Studies Initiative. This project, established under the auspices of the Ukrainian Canadian Program at CIUS, will be headed by Dr. Serge Cipko, a historian specializing in the study of Ukrainians living abroad. Dr. Cipko's book on Ukrainians in Argentina will be published by CIUS Press in 2007. Peter and Doris Kule hope that their donation of $100,000 will encourage others to help fund research in this important area of study.

The Drs. Peter and Doris Kule Endowment for the Study of the Ukrainian Diaspora will be used for research, publishing, and other scholarly and educational activities. The Kules have previously established generous endowments at the Ukrainian Research and Development Centre at Grant MacEwan College in Edmonton; the Ukrainian Folklore Centre at the University of Alberta, recently renamed the Drs. Peter and Doris Kule Centre for Canadian and Ukrainian Folklore Studies; and the Metropolitan Andrey Sheptytsky Institute of Eastern Christian Studies at St. Paul University in Ottawa.

Seated: Peter and Doris Kule. Standing (L-R): Zenon Kohut, Jars Balan, and Serge Cipko, who is overseeing the Diaspora Studies project for CIUS. The photograph was taken at a recent University of Alberta reception honouring the Kules for their educational philanthropy.

Alberta Ukrainian Heritage Foundation

In its first major donation to CIUS, the Alberta Ukrainian Heritage Foundation provided much- needed support for the Ukrainian Canadian Program. The $25,000 contribution from the Foundation will be used for the publication of volumes two and three of the three-volume history of Ukrainians in Canada. The contribution was strongly supported by the late Walter Makowecki, who passed away in Edmonton on 22 June 2006. CIUS director Zenon Kohut (centre) met with Yuri Moskal (left) and Dr. Marshall Nay (right) at the Ukrainian Cultural Heritage Village, where he thanked the Foundation for its support.

Ukrainian Language Learning in the Twenty-First Century: ULEC Is Ready

Why Do Students Study Ukrainian?

Students study Ukrainian for a number of reasons. Their parents may have made the decision for them. The great majority of students enjoy the Ukrainian bilingual program and take pride in learning a second (for many, a third or fourth) language. Some are in the program because it is the best educational choice available to them. Providers of Ukrainian language education must therefore address all these motives.

Since Ukraine's emergence as an independent state, there has been much soul-searching in our community about the role of Ukrainian language education. In his recently published memoirs, *The Politics of Multiculturalism*, Dr. Manoly Lupul aptly notes that the motive for much Ukrainian language instruction in the past was a desire to prevent Russification. Today, although the overbearing presence of Russian in the Ukrainian media remains a concern, the motive for learning Ukrainian is to acquire a language that makes it possible to communicate with citizens of a dynamically developing country. The development strategy of the Ukrainian Language Education Centre (ULEC) at CIUS is based on these considerations.

Alberta's minister of education, Gene Zwozdesky (2nd from left), and Canada's ambassador to Ukraine, Abina Dann (far right), visit school in Lviv to be twinned with Alberta schools.

Can We Do It?

Yes, indisputably. The experience of the last thirty years has shown that effective Ukrainian language education is sustainable in Canada. Graduates of the bilingual program have sufficient language proficiency to meet the entrance requirements of universities

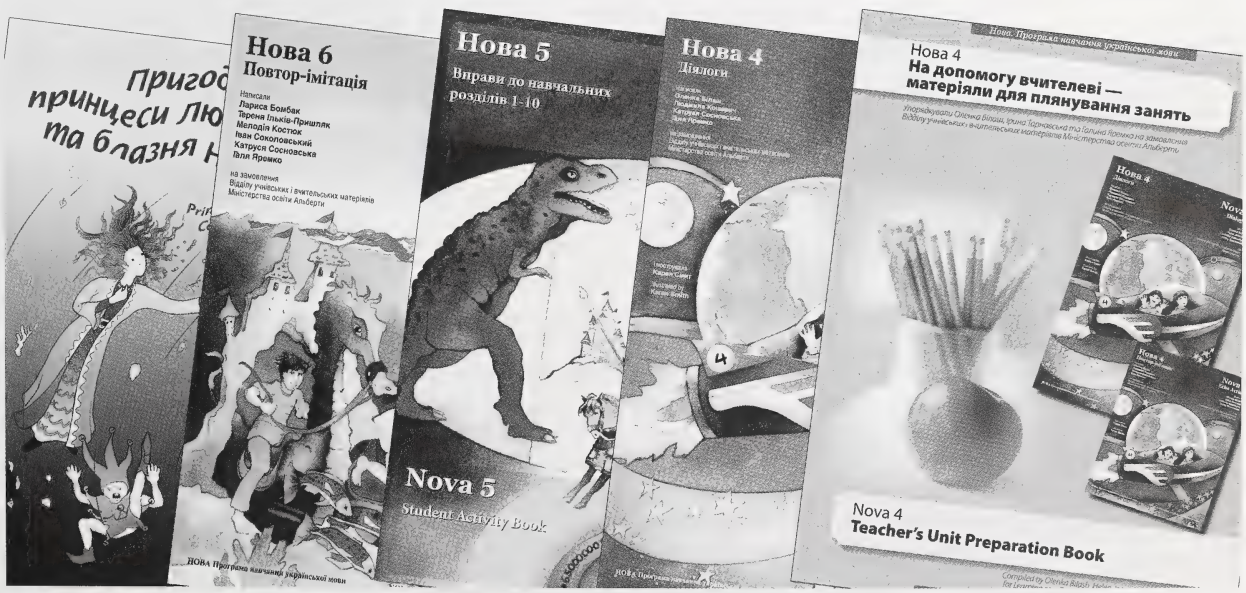

in Ukraine. The University of Alberta offers student teachers excellent programs of study in Ukrainian language, literature and folklore (Department of Modern Languages and Cultural Studies) and second-language pedagogy (Faculty of Education). We have shown that we can develop and publish high-quality aids to learning. We can also build effective bridges to Ukrainian-speaking communities.

Resources

For the past 15 years, ULEC has focused mainly on its mandate to develop and publish learning resources for the bilingual program. State-of-the-art print (and, more recently, digital) resources are being produced as quickly as funding permits.

The Nova 4 set of the Ukrainian Language Development Series was completed this year. Dialogues, Echo Acting, a Student Activity book and Teacher Unit Preparation book make up the set. For the first time in the Nova series, online resources (www.oomRoom.ca)—literature for reading aloud with illustrations and audio—have been developed to accompany Nova 4. Students can also use these readings for research projects. The online dialogue centre gives students additional opportunities to learn the Nova 4 dialogues, which supplement 18 classroom dialogue activities.

The Nova 5 and 6 sets will be completed in the coming year as the Teacher Unit Preparation books are published.

On behalf of the Canada Ukraine Foundation, Anna Biscoe is coordinating the development of learning materials for the Ukrainian Language Arts 10, 20, 30 program (grades 10–12). These will complete the set of resources for the Ukrainian Language Arts program, replacing the last remaining pilot materials with fully developed language-learning resources. Unit plans, student readings, activity books, and the language toolbox will all be published online. This will reduce printing, storage and distribution costs and make the materials widely available.

AULA founding members (front row, L-R): Anna Biscoe, Natalia Pylypiuk, Olenka Bilash, and Marusia Petryshyn; (back row, L- R): Danuta Mazuryk (Lviv University), Olena Tovstiuk, Marta Prystasz, Zenon Kohut, and Bohdan Klid

These materials are being developed by Daria Porochiwnyk, Cheryl Lewis and Oksana Babenko. ULEC is participating in this project by reviewing manuscripts and providing design and layout support. Funding from Alberta Education, the Ukrainian Canadian Foundation of Taras Shevchenko, and the Alberta Foundation for Ukrainian Education has made this project possible.

Online and Print Materials

ULEC is helping the Ukrainian Knowledge Internet Portal Consortium Association (UKiP-CA) develop prototypes of online resources that will help students learn about and apply language-learning strategies. This prototype will be available for all second-language instruction programs in the province. Alberta Education sponsors this project.

ULEC keeps in print a number of other titles, such as Ukrainian versions of *Enough* and *Silver Threads* by Marsha Forchuk Skrypuch, *Семестр у Львові* by Marijka Kachmar, and *Перша зірка* by Eta Archer. *Sarcee Reserve* is available in print in Ukrainian and online in English and Ukrainian.

Bridges

A major goal of ULEC and other educational institutions is to build stable bridges for the interaction of students and teachers in Canada and Ukraine.

As part of ULEC's participation in the Canada Ukraine Foundation Consortium of Educators, John Sokolowski (a long-time manager and team leader in the Curriculum Branch of Alberta Education, now retired) attended the Diaspora Conference at the Lviv Polytechnic in March 2006. He presented a paper on the educational needs of the diaspora and possible ways of meeting those needs through co-operation with educational institutions in Ukraine.

Networks

The Alberta Ukrainian Learning Association (AULA) was established in April 2006 as an umbrella organization

for all individuals and associations in the province involved in the delivery of Ukrainian language and culture education from kindergarten to university and beyond (lifelong adult learning). A five-year plan to meet the needs of Ukrainian language and culture education from kindergarten to grade 12 was developed and discussed with the Alberta minister of education, Eugene Zwozdesky. Top priorities for AULA are: co-ordination of educational initiatives in Alberta, strengthening the international aspect of Ukrainian language and culture education, and providing basic resources for programs of study.

Lesia Savedchuk

Lesia Savedchuk, the author of a series of large-print Ukrainian readers for beginners, is preparing to visit Toronto, Winnipeg and Edmonton to discuss the needs of community schools—*ridni shkoly*, *kursy ukraïnoznavstva*, and adult non-credit courses. Working with UKiP-CA, she will design a Web site to serve community schools. This project is being sponsored by the Ukrainian Canadian Congress in partnership with ULEC and UKiP-CA.

Ukrainian Knowledge Internet Portal Consortium Association

The Ukrainian Knowledge Internet Portal Consortium Association (UKiP-CA) is a network of organizations committed to deploying online resources that promote online learning of the Ukrainian language and culture. Since the February 2004 launch of its cornerstone project, www.oomRoom.ca, UKiP-CA has assumed a leading role in multilingual digital education. In 2005–6 UKiP-CA released six new online resources: two learning objects related to the Nova 4 program developed by the Ukrainian Language Education Centre at CIUS for the bilingual program (www.oomroom.ca/resources/listening_centre and www.oomroom.ca/reader); the first in a suite of five learning objects to provide instruction for students in language learning, language use and general learning strategies, the Strategizer Project (www.oomroom.ca/mockups/strategy1); a new Web site for the Canada-Ukraine research team (www.canada-ukraine.org); a new Web site for the Ukrainian Medical Association of North America (UMANA) (www.umana.org); a redesign of the homepage for oomRoom.ca; and a new and improved UKiP-CA homepage (www.ukip.ca).

UKiP-CA is currently working on the production of six more digital learning projects, including four additional strategy objects as part of the Strategizer Project; a new Web site for the Ukrainian National Museum of Chicago; and the Ukrainian Language Arts 10–20–30 Prep Centre, a site that will provide a digital network for *ridna shkola* programs across Canada. UKiP-CA gratefully acknowledges a contribution of $122,600 in support of the Strategizer Project from Alberta Learning and a $30,000 grant from the Ukrainian Canadian Foundation of Taras Shevchenko in support of the Ukrainian Language Arts 10–20–30 project.

Kim Robinson, UKiP-CA general manager, 2003–6

Focused constantly on the potential of the Internet for education, UKiP-CA will continue to strive for excellence in online digital resource development. Its primary goal for 2006–7 is to develop a multi-purpose tool—the Strategizer Project—to help students become better language learners. This multi-phase initiative will ultimately produce a suite of 67 learning objects providing task-based instruction on language learning, language use and general learning strategies. Other priorities include the development of a global classroom environment that will link a grade 7 classroom in Ukraine with a counterpart in Edmonton and the design and establishment of a post-secondary Web site to provide research scholars with up-to-date information on the various learning resources available in Alberta and across Canada. For more information on UKiP-CA and its ongoing initiatives, please contact ukip@ualberta.ca.

The Kowalsky Program for the Study of Eastern Ukraine

(L-R) Volodymyr Kravchenko (Kowalsky Institute director), Zenon Kohut (director of the Kowalsky Program), and Anatolii Boiko (director of the Zaporizhia branch of the Kowalsky Institute)

The Kowalsky Eastern Institute of Ukrainian Studies (Kharkiv)

During the 2005–6 academic year, the scholarly activities of the Kowalsky Eastern Institute of Ukrainian Studies proceeded according to plan. The Institute continues to broaden its international contacts. Early this year, Institute scholars worked with colleagues from the University of Birmingham to develop a program for the study of border cultures. In addition, the Kowalsky Institute and the Institute of History of the Bulgarian Academy of Sciences developed a joint project to carry out a comparative study of countries on the Black Sea rim. The program will include international conferences and the publication of conference papers.

The Kowalsky Institute participated in two large-scale international projects to collect Ukrainian oral testimonies about World War II: 1) the documentation of life histories of former forced and slave laborers; 2) a book of remembrance of those imprisoned in the Dachau concentration camp. As part of these projects, Institute associates recorded several dozen video interviews with former laborers conscripted by the Germans who now live in the Kharkiv region. A collection of interviews with Ukrainian laborers has been published. We believe that oral sources on World War II will constitute a major focus of the Kowalsky Institute's future activity.

The example of the Kowalsky Institute influenced the creation of the new Dmytro Bahalii Research Centre at Kharkiv University. The Kowalsky Institute, together with the Chair of Ukrainian Studies at Kharkiv National University, will be working closely with the Bahalii Centre.

Symposia and Seminars

In October 2005, together with the V. N. Karazyn Kharkiv National University, the Institute organized an international scholarly conference marking the 170th birth anniversary of the prominent Ukrainian linguist Oleksandr Potebnia. Twenty-four scholars from Ukraine and the Russian Federation took part, and the texts of their presentations have been published.

In April 2006, the Kowalsky Institute organized a symposium on "Regional 'Capitals' of Ukraine and the Search for a New Identity." It brought together scholars (sociologists, historians and political scientists) from Kharkiv, Lviv, Kyiv, Donetsk, Symferopil, and Birmingham. Most of the presentations dealt with regional centres in eastern Ukraine. Featured topics included problems of contemporary politics and culture in these centres, the identity of their residents, and the centres' role in Ukrainian politics, with the March 2006 parliamentary elections serving as the most recent example. Despite the limited number of participants, this symposium attracted wide media attention in Ukraine and abroad. Media coverage was provided by the popular Ukrainian television channel Inter, Era radio, and the Ukrainian service of Deutsche Welle. The symposium presentations will be published this autumn in a special edition of the journal *Cxið-3axið* (East-West).

The National Identity Project

This year's work on the ongoing project "The National Identity of Sloboda Ukraine (eighteenth-early twentieth centuries)" included a sociological survey of freshmen students at Kharkiv and Zaporizhia Universities. Another survey, organized with colleagues from the University of Birmingham, established the distribution of socio-economic groups in Kharkiv.

Members of the Zaporizhia branch of the Kowalsky Institute, together with their Kharkiv associates, conducted archaeographic and folklore expeditions in the Zaporizhia region.

The Baturyn Excavation Project

In 2005, the Canada-Ukraine archaeological expedition in Baturyn, which is sponsored by CIUS, grew to include nearly 150 students and scholars from the universities of Chernihiv and Nizhyn and the Kyiv Mohyla Academy. Archaeologists finished excavating the hetman's central palace in the town citadel and reconstructed its ground plan and architectural type. The building was burned down during the sack of Baturyn by the Russian army in 1708. This residence of Hetmans Demian Mnohohrishny (1669–72) and Ivan Samoilovych (1672–87) was a comparatively large (20 x 26 m) rectangular one-storey vaulted brick structure designed in the folk Cossack baroque style.

At the site of the former fortress, the team unearthed the cemetery of Baturyn's main church, the Holy Trinity Cathedral, commissioned by Hetman Ivan Mazepa ca. 1692. It was also ravaged in 1708. The expedition uncovered 33 graves of residents of the Mazepa era. Seventeen of them have been identified as victims of the destruction of 1708. In total, between 1996 and 2005, archaeologists have excavated 92 graves of the seventeenth and early eighteenth centuries in the town. Most of them—48 graves in all—contain the remains of civilians who perished during the massacre of 1708.

Winners of the Kowalsky Essay Competition in Ukraine

In March 2006, the results of the sixth annual Kowalsky All-Ukrainian Student Essay Competition were announced by Dr. Volodymyr Kravchenko, chair of Ukrainian studies at the V. N. Karazyn Kharkiv National University.

First prize was awarded to Iryna Rebrova, a student in the Department of History at Kharkiv National University, for her paper on "The Oral Testimony of *Ostarbeiter*: Representations of Individual Experience." Vadym Voitseshuk of the Humanities Faculty at the Ostrih Academy National University received second prize for his essay on "Coverage of Pope John Paul II's Visit to Ukraine in the Ukrainian Press." Honourable mentions were awarded to Volodymyr Zhyhlo, a student in the Department of History at the H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, for his essay, "Archival Sources on the German Occcupation of the Kharkiv Region, 1941–43," and to Yevhen Holoborodko, a student in the Philology Department of the Taras Shevchenko Luhansk National Pedagogical University, for his submission, "Ukrainian-Russian Discourse in the Sociolinguistic Studies of A. S. Zelenko."

Iryna Rebrova

Yevhen Holoborodko

Volodymyr Zhyhlo

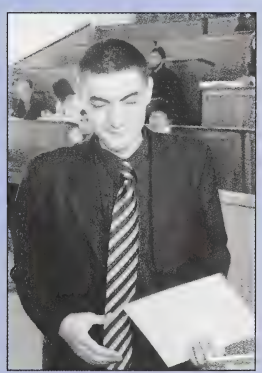

Vadym Voitseshuk

The essay competition is a project of the Kowalsky Program for the Study of Eastern Ukraine, which was established at the V. N. Karazyn Kharkiv National University in 1998 thanks to a major donation from Daria and Michael Kowalsky of Toronto to CIUS. The program supports Ukrainian studies and the national revival in eastern Ukraine, striving to promote student interest in this field.

All prize recipients wrote personal letters to Mrs. Daria Kowalsky, thanking her for establishing the competition. One student mentioned the exceptional nature of the prize, which is sponsored by someone who lives abroad but continues to care about the education of students in Ukraine. Dr. Zenon Kohut, director of the Kowalsky Program for the Study of Eastern Ukraine, personally delivered the letters and photographs of the student winners to Mrs. Kowalsky.

The competition is open to all students in Ukraine: essays must be written in Ukrainian on Ukrainian subjects. Winners of the competition receive a certificate and a monetary award.

The Zaporizhia Branch of the Kowalsky Eastern Institute

The Zaporizhia branch of the Kowalsky Eastern Institute was founded in 2003 on the basis of the Yakiv Novytsky Scholarly Society of Zaporizhia, which currently has 25 full and 19 corresponding members. Associates of the Zaporizhia branch include Professors A. Boiko (director), I. Lyman, H. Shapovalov, and lecturers V. Milchev (secretary), N. Sureva, Yu. Holovko, Yu. Kniazkov, I. Savchenko, V. Chop, V. Konstantynova, V. Romaniuk, S. Bilivnenko, R. Moldavsky, and O. Starukh.

The branch is active in several related areas of endeavour, mainly publishing and field work, including the compiling and publication of oral history sources.

Three series—*Запорозька спадщина* (The Zaporozhian Heritage), *Старожитності Південної України* (Antiquities of Southern Ukraine), and *Джерела з історії Південної України* (Sources on the History of Southern Ukaine)—have been established to promote the compilation/publication aspect of the society's scholarly activity. Field research is conducted in the course of archaeographic expeditions to Steppe Ukraine (Donetsk, Luhansk, Dnipropetrovsk, Zaporizhia, Kherson, Mykolaiv, and Odesa oblasts and the Crimean Autonomous Republic). Descriptions are prepared and oral histories collected during these expeditions, whose participants also collect and copy documents, narratives, and photographic materials. The materials are sorted into collections and archived in the society's Manuscript Division, which currently holds 40,000 original documents of the eighteenth to twentieth centuries and almost 700,000 copies of documents ranging from the sixteenth to the twentieth century. Original documents of the Rozumovsky family (more than 10,000 items), Vasyl Bidnov, Andrii Kashchenko, and Pavlo Klepatsky constitute separate collections. Interviews with 2,779 individuals born between 1889 and 1925, constituting 9,568 hours of tape recordings, have been archived.

Among the publications in the series mentioned above, those of particular interest include descriptions and chronicles of southern Ukraine; correspondence of Mykhailo Hrushevsky; memoirs of a participant in the Makhno anarchist movement; documents on the Orthodox Church in southern Ukraine (1775–81); southern Ukraine in the Legislative Commission of 1767; and three volumes of memoirs and diaries, many of which touch on the great famine of 1932–33. The Zaporizhia branch has also published monographs and other scholarly volumes, including two editions of a historico-geographic and toponymic dictionary by Yu. Kniazkov; a history of the Zaporozhian Cossacks in the years 1735–39 by H. Shpytaliov; a study of Zaporozhian historical songs by I. Pavlenko; a history of the Russian Orthodox Church in southern Ukraine from the late eighteenth to the mid-nineteenth century; and a study of state power and the state church, both by I. Lyman.

Ivan Franko School of Ukrainian Studies Endowment Fund

On 11 November 2006, the Ivan Franko School of Ukrainian Studies (IFSUS), Edmonton's oldest Ukrainian-language school, celebrated its fiftieth anniversary. To commemorate this educational milestone, the school's executive has created an endowment of $75,000 at the Canadian Institute of Ukrainian Studies that will offer travel scholarships to Ukraine. As funds become available, qualified students will receive scholarships of $2,000 each to defray the cost of enrollment in Ukrainian-studies courses at post-secondary institutions in Ukraine. The selection committee, consisting of CIUS academic staff, will include a representative of IFSUS. Additional information and eligibility criteria will be posted on the CIUS Web site. We anticipate that this scholarship endowment will be matched by the University of Alberta through the Access to the Future fund established by the Alberta government.

(L-R) George Dytyniak, Peter Rolland, Lidia Wasylyn, Zenon Kohut, Catherine Szabo

Peter Jacyk Centre: Strengthening Ties between Ukraine and the West

In the summer and autumn of 2005, the Peter Jacyk Centre for Ukrainian Historical Research celebrated fifteen years of activity with the launch of another volume in its ongoing English translation of Mykhailo Hrushevsky's *History of Ukraine-Rus'*. Volume 9, book 1 of the *History*, translated by Bohdan Strumiński and co-edited by Frank E. Sysyn and Serhii Plokhy with the assistance of Uliana M. Pasicznyk, was presented to the Ukrainian and scholarly communities in a series of launches in Canada and around the world. On 29 June 2005, Dr. Sysyn presented a copy of the volume to then Vice-Premier of Ukraine Mykola Tomenko at the International Congress of Ukrainian Studies in Donetsk. On 16 July a launch was held by the Shevchenko Scientific Society in Melbourne, Australia. On 8 September a launch at the University of Alberta featured an address by one of Ukraine's foremost historians, Dr. Natalia Yakovenko of the Kyiv Mohyla Academy National University. On 1 October a launch was held at the Shevchenko Scientific Society in New York. A Toronto launch on 14 October featured comments by Dr. Olga Andriewsky of Trent University and Dr. Victor Ostapchuk of the University of Toronto. Ms. Kathy Lestition spoke of the dedication of her late husband, Dr. Strumiński, to the project. Another launch was held at the Ukrainian National Museum in Chicago on 15 October.

The Hrushevsky Translation Project is part of the larger mandate of the Centre, which encourages and facilitates dialogue between Ukrainian and Western, mainly English-language, historiography. The focus of the Centre's scholars, editors and translators on Hrushevsky's work often overshadows, at least in public perception, its efforts to bring the English-language reader the best works of Ukrainian historians and familiarize readers in Ukraine with the achievements of Ukrainian historiography in the West. The publications sponsored by the Centre last year well demonstrate the devotion of our staff to that important mission. In the 2005–6 academic year, the Centre not only continued editing subsequent volumes of Hrushevsky's *magnum opus* but also made important additions to its two ongoing monograph series, one consisting of English-language works and the other of Western works in Ukrainian translation.

Frank Sysyn speaking at the Chicago launch of volume 9, book 1 of Hrushevsky's History of Ukraine-Rus'

Zenon Kohut and Serhii Plokhii at the New York launch of volume 9, book 1 of Hrushevsky's History of Ukraine-Rus'

The publication of Yaroslav Isaievych's *Voluntary Brotherhood: Confraternities of Laymen in Early Modern Ukraine* by CIUS Press in 2006 (for details, see the Publications section of the *Newsletter*) marks an important addition to the series begun in 1996 with Ihor Ševčenko's seminal *Ukraine between East and West: Essays on Cultural History to the Early Eighteenth Century*. The new publication is a revised and updated translation into English of the monograph originally published by Yaroslav Isaievych in 1966. That work became a milestone in Ukrainian historiography, and it was a

long-cherished dream of the Centre's director, Dr. Frank E. Sysyn, to make it available to the scholarly community in the West. In his foreword to the English-language publication, Dr. Sysyn notes that in the 1960s, "Yaroslav Isaievych's monograph convinced us that the [political] thaw had made possible a rebirth of scholarship in Ukraine." He concludes: "The Peter Jacyk Centre is honoured to make his pioneering work available to the Western reading public. Ukraine has resumed its place in the community of nations, and *Voluntary Brotherhood* is proof that the nation's academics are once again able to participate in international scholarly discourse."

Naturally, intellectual exchange is not a one-way street, and the Peter Jacyk Centre is doing much to ensure that the best Western works on Ukrainian history find their way to the Ukrainian reader. The Centre began its series "Ukrainian Historiography in the West" in 1994 with the publication of a two-volume collection of historical essays by Ivan Lysiak-Rudnytsky. This was followed by translations of Zenon E. Kohut's influential monograph on the imperial absorption of the Hetmanate and collections of essays by Ihor Ševčenko (*Ukraine between East and West*) and Zenon Kohut (*The Roots of Identity*). In the autumn of 2005, the Peter Jacyk Centre, in cooperation with the Program on Religion and Culture and the Institute of Church History at the Ukrainian Catholic University in Lviv, issued a translation of Bohdan Bociurkiw's groundbreaking monograph *The Ukrainian Greek Catholic Church and the Soviet State (1939–1950)* (CIUS Press, 1996) under the title *Українська Греко-Католицька церква і Радянська держава (1939–1950)*. The book was translated by Dr. Nataliia Kochan and edited and updated by Dr. Oleh Turii. The project was supported by Ms. Vera Bociurkiw of Edmonton and coordinated for CIUS by Professor Serhii Plokhy. The book has been well received in Ukraine. The translation was launched in Edmonton in January 2006 in the presence of Ms. Vera Bociurkiw and Mr. Myroslav Marynovych, a Soviet-era dissident and currently first vice-rector of the Ukrainian Catholic University in Lviv.

(L-R) Zenon Kohut, Myroslav Marynovych, Vera Bociurkiw, and Serhii Plokhii. Mrs. Bociurkiw is holding a copy of the recently-published Ukrainian edition of Bohdan Bociurkiw's The Ukrainian Greek Catholic Church and the Soviet State (1939–1950).

Another addition to the series is the Ukrainian translation of Serhii Plokhy's *The Cossacks and Religion in Early Modern Ukraine* (details in the Publications section of the *Newsletter*). This monograph was originally published by Oxford University Press in 2001 and reprinted in 2004. The project was sponsored by the Kowalsky Program at CIUS and realized in cooperation with the Program on Religion and Culture. The book was issued in Kyiv by Krytyka Publishers in time for Ukraine's largest book fair, the Lviv Congress of Publishers, and launched there with the participation of leading Ukrainian scholars. Well received in Ukraine, the monograph was nominated for the 2005 book of the year prize in the all-Ukrainian competition organized by *Knyzhnyk Review* and its partners in Ukraine. A revised edition appeared in the spring of 2006. As noted in a review of the Ukrainian translation, "Serhii Plokhy's book is valuable first and foremost as a significant call for further well-argued academic discussion on the political and religious culture of Ukrainian society in the Cossack era."

Building bridges between Ukrainian and Western historiography, as well as nurturing dialogue between representatives of the two historiographic traditions, is certainly one of the main goals of the Peter Jacyk Centre. The latest publications sponsored by the Centre indicate that it is performing that function with distinction.

Donations of Hrushevsky's History to Ukraine

CIUS would like to thank the Government of Alberta for continuing to donate volumes of the English translation of Mykhailo Hrushevsky's monumental *History of Ukraine-Rus'* to several academic institutions and libraries in Ukraine, the Canadian embassy in Kyiv and the Hrushevsky museum in Lviv. The most recent volume to be donated is volume 9, book 1.

Stasiuk Program on Contemporary Ukraine Focuses on Chornobyl Disaster

The major event of the year for the program was the twentieth anniversary of the Chornobyl nuclear disaster. The fourth annual Stasiuk-Cambridge Lecture on Ukraine at Cambridge University was devoted to this topic, and the speaker was a former Zhytomyr journalist and deputy of the last Soviet parliament, Alla Yaroshinskaia, who now lives in Moscow. She spoke to an overflow audience of almost 200 people at the Umney Lecture Theatre in Robinson College, with many standing. The lecture focused on revelations about the impact of the disaster contained in Politburo minutes. Ms. Yaroshinskaia herself rescued these documents, made copies of thousands of pages, and published many of them as appendices to her book, *Chernobyl': Sovershenno sekretno* (Moscow, 1992). The lecture was followed by a question-and-answer period, a wine-and-cheese reception, and a banquet at Clare College.

For the anniversary, David R. Marples, professor of history and director of the Stasiuk Program on Contemporary Ukraine at CIUS, presented talks and lectures to academic institutions, community organizations, and the media. On 10 March, he gave the annual Shevchenko Lecture at the University of Alberta, sponsored by the Ukrainian Professional and Business Club of Edmonton. On 23–25 March he was a keynote speaker at a conference on "Chernobyl Here and Now: Global Engagement, Local Encounters" at the University of Wisconsin-Madison. On 31 March he was a guest of the Peter Jacyk Centre, University of Toronto, for a lecture at the Munk International Centre on the twentieth anniversary of the disaster. On 2 April, he spoke at the Black Sea Hall to the Ukrainian community of St. Catharines, Ontario, which was followed by a lecture next day at Brock University. On 15 April, he discussed the impact of the nuclear disaster on Belarus at the Children of Chernobyl congress "The World after Chernobyl," held at a resort on Minsk Lake in Minsk, Belarus.

Dr. Marples spoke widely in the United States on the disaster and its consequences. On 23 April, he presented a paper entitled "Twenty Years after Chernobyl: Dealing with a Health and Demographic Crisis in Belarus" at a conference on "Chernobyl Twenty Years Later: A Public Health and Environmental Assessment," held at the La Kretz Hall Auditorium, University College of Los Angeles; among the sponsors was the UCLA Institute of the Environment. On 24 April, he gave an interview to KSPK Radio in Los Angeles. On the next day, he testified before the Helsinki Commission at the US House of Representatives to a panel chaired by Congressman Christopher Smith. On 26 April, he gave the keynote address at the conference "Commemoration of the Chernobyl Disaster: The Human Experience Twenty Years Later" at the Kennan Institute (Woodrow Wilson Center) in Washington, D.C. On the same day he was interviewed on CNN Television, as well as by the BBC Russian Service and CBC (Edmonton).

On 28 April, Dr. Marples spoke about the impact of the Chornobyl disaster on Ukraine to about 300 members of the

Alla Yaroshinskaia, who studied high-level Communist Party documents related to the Chornobyl disaster, delivered the fourth annual Stasiuk-Cambridge Lecture.

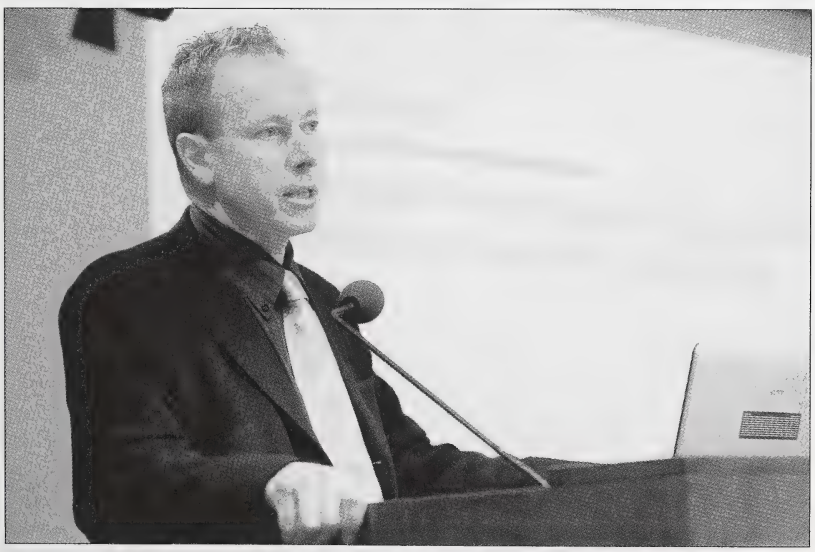

David Marples spoke widely on the Chornobyl nuclear disaster on the occasion of the twentieth anniversary of the accident.

Ukrainian community in Warren, Michigan. The next day he flew to Chicago, where he was the principal speaker at a conference on "Chornobyl (Chernobyl): The Next Generation" at the School of Public Health Auditorium, University of Illinois at Chicago, hosted by the Ukrainian Business and Professional Association. On 12 May, he spoke on the same topic to 350 pupils attending St. Kevin's Junior High School in Edmonton, as well as members of staff. He also gave the main address, entitled "Chornobyl 20 Years Later: Health, Environment, and the Sociology of a Disaster Zone," to the Summer Symposium at the Russian, East European, and Eurasian Center at the University of Illinois at Urbana-Champaign on 24 June. This symposium marked the finale of the annual Ukrainian conference at the university. Two major articles are based on these Chornobyl talks: the first appeared in issue 4 (April 2006) of the German journal ***Osteuropa*** under the title "Diktatur statt Ökologie: Krisenmanagement in Lukašenkas Belarus." In June 2006, the article "Chornobyl in Perspective: The 20th Anniversary of a Nuclear Disaster" appeared in the ***Ukrainian Quarterly***.

Your donations to CIUS are an investment in the future of Ukrainian scholarship.

Internet Encyclopedia of Ukraine (2005–6)

In 2005–6 the Internet Encyclopedia of Ukraine (IEU) team at the CIUS Toronto office corrected, edited, adapted for Internet use, and uploaded more than 500 entries to the IEU site. More than 600 graphic and audio files were added to accompany these entries, making them more informative and attractive to viewers. The IEU site, located at www. encyclopediaofukraine.com, now comprises nearly 2,000 entries (approximately 10 per cent of the total IEU database). Over the past year, the site had 200–800 visitors per day. IEU staff also received feedback and numerous queries from scholars, students, and other Internet users around the world.

The updating of existing entries and the writing of new ones is also under way. The IEU managing editor, Roman Senkus, has been updating the IEU catalogue of entries and corresponding with subject editors. Dr. Marko R. Stech, IEU project manager, and Andrij Makuch, manuscript editor, reviewed and updated more than 50 entries that required substantial revisions and/or the incorporation of new data.

In 2005–6, Dr. Stech, who developed the overall concept of the IEU site, completed additional programming and introduced a free monthly electronic newsletter, distributed to several thousand subscribers worldwide, featuring selected IEU topics in six categories: history, people, land, art, literature, and culture. Dr. Stech continues to supervise the work of Andrij Makuch, Irene Popowycz, and Dr. Mark Andryczyk as they correct conversion errors and edit the IEU entries. He also prepares the final version of each entry once it has been edited and uploads it to the IEU site.

The aim of the IEU project is to establish the most comprehensive source of information in English on Ukraine, its history, people, geography, society, economy, diaspora, and cultural heritage. Once completed, the IEU will contain more than 20,000 entries accompanied by a multitude of maps, photographs, illustrations, and other graphic and audio materials. This vast repository of knowledge will allow Internet users worldwide to obtain in-depth information about Ukraine and Ukrainians while viewing pictures of prominent people they are reading about; identifying exact locations of cities, towns, mountains, lakes, and rivers; seeing architectural monuments and works of art; and listening to musical compositions mentioned in the text.

Additional ongoing financial support from individual and organizational benefactors is crucial if this immense multi-year project is to achieve its goal in a timely fashion. In 2005–6, major donations in support of the IEU project were received from the following individuals and organizations: $50,000 from Mrs. Olga Pawliuk to establish an endowment fund in support of online initiatives, including the IEU, and a grant of $25,000 from the Canadian Foundation for Ukrainian Studies. Dr. Stech organized a broader fund-raising campaign in the Ukrainian community that resulted in donations totaling $30,000, including a $15,000 donation from the Foundation of the Encyclopedia of Ukraine, $5,000 (US) from Mr. Arkadii Muliak-Yatskivsky, and $5,000 from Prof. Joseph A. Karnas.

Benefactors are encouraged to create endowments designated for the IEU project as a whole or for any area of study that will be featured in the IEU. All donations (payable to ***CIUS - Encyclopedia of Ukraine***) will be gratefully acknowledged and are eligible for tax receipts in both Canada and the USA.

CIUS News

CIUS and UKiP-CA Staff Make Presentations in Chicago

On 15–16 October 2005, CIUS and UKiP-CA (Ukrainian Knowledge Internet Portal Consortium Association) staff visited Chicago to make presentations before a Ukrainian community audience and meet with community and business leaders.

Dr. Bohdan Klid, assistant director of CIUS, gave a PowerPoint presentation on the institute's general activities and accomplishments. Another PowerPoint presentation by Kim Robinson, general manager of UKiP-CA, focused on OomRoom, the Ukrainian language-learning Web site developed by UKiP-CA staff for K-12 students, as well as on the Ukrainian Language Education Centre (ULEC) at CIUS.

This was followed by a launch of vol. 9, book 1, of the English translation of Mykhailo Hrushevsky's *History of Ukraine-Rus'*. Dr. Frank Sysyn, director of the Peter Jacyk Centre for Ukrainian Historical Research at CIUS, spoke on the Hrushevsky Translation Project, its challenges and accomplishments. Following his presentation, Dr. Serhii Plokhii, associate director of the Peter Jacyk Centre, spoke on the contents of the recently published volume, which covers the first period of Bohdan Khmelnytsky's rule (1650–53).

While in Chicago, representatives of UKiP-CA met with Dr. Andrew Iwach, president, and Dr. George Hrycelak, executive director of the Ukrainian Medical Association of North America (UMANA), to discuss the design and hosting of a Web site for UMANA. UKiP-CA was represented at the meeting by Kim Robinson, Bohdan Klid (vice-president), and Anna Biscoe (secretary); afterwards, at a meeting of the UMANA executive, UKiP-CA's proposals were approved. The new UMANA Web site can be viewed at http://www.umana.org/eng/index.htm.

(L-R) Bohdan Klid, Frank Sysyn, Maria Klimchak, Serhii Plokhii, Anna Biscoe, Jaroslaw Hankewych, and Kim Robinson at the entrance to the Ukrainian National Museum in Chicago

In Chicago, CIUS and UKiP-CA staff met with Bohdan Watral, president of the Selfreliance Ukrainian-American Federal Credit Union. Staff also met with Dr. Myroslava Iwanciw, a major donor to CIUS, who attended the presentations.

CIUS and UKiP-CA are most grateful to all who facilitated the Chicago presentations and meetings, especially Iryna Gajecky, Jaroslaw (Jerry) Hankewych, president of the Ukrainian National Museum of Chicago, and Maria Klimchak, assistant director of the museum. The presentations were organized and hosted by the museum, which also organized a display of Ukrainian language-learning materials published by ULEC and Alberta Education. These were of particular interest to the many Ukrainian schoolteachers in the audience.

CIUS Director Honoured by Kharkiv University

At a meeting of the Academic Council of the Vasyl Karazyn Kharkiv National University on 26 May 2006, the director of the Canadian Institute of Ukrainian Studies, Dr. Zenon E. Kohut, was ceremonially awarded an honorary doctorate. The award was a tribute to Dr. Kohut's extensive scholarly work in the field of Ukrainian history, especially the study of Ukrainian-Russian relations in the early modern period, as well as his signal achieve-

ments in the organization of Ukrainian studies and the development of contemporary scholarship in that field in the West and in Ukraine, notably at Kharkiv University.

In 1999 Zenon Kohut initiated the establishment of the Kowalsky Research Program for the Study of Eastern Ukraine, whose purpose is to develop Ukrainian studies on an up-to-date methodological basis. Kharkiv University was chosen as the program's base of operations, and its coordination was entrusted to Professor Volodymyr Kravchenko, who holds the university's Chair of Ukrainian Studies. As a result of these initial steps, the Kowalsky Eastern Institute of Ukrainian Studies was founded at Kharkiv University in 2000.

The institute proceeded to develop and carry out a number of long-term research and organizational projects. These include the establishment of a branch in Zaporizhia headed by Professor Anatolii Boiko; the publication of a scholarly journal titled *Cxið-3axið* (East-West), now considered one of the best scholarly publications in Ukraine; the arrangement of an annual Kowalsky student research paper competition; and the organization of annual international conferences, symposia and seminars that confirm Kharkiv's reputation as an important center of contemporary Ukrainian studies.

Zenon Kohut during ceremony bestowing honorary doctorate at V.N. Karazyn National University of Kharkiv

The award of an honorary doctorate to Zenon Kohut by Kharkiv University may be seen as an indication of the success of the Kowalsky Program, its utility and benefit to the university and the region, and its good prospects of development. That is how Dr. Kohut characterized the occasion in his speech of thanks. The list of well-known historians and honorary members of Kharkiv University includes the names of August Ludwig Schlözer, Nikolai Karamzin, and Johann Christian Engel, while Mykhailo Hrushevsky, Ivan Franko, and Oleksandra Yefymenko were awarded honorary doctorates in their day.

Symbolically, in honoring Zenon Kohut with an honorary doctorate, the Academic Council of Kharkiv University simultaneously took the decision to establish a new structural sub-unit, the Dmytro Bahalii Ukrainian Studies Research Centre. Thus, on the eve of the Bahalii sesquicentennial in 2007, we see the revival of a distinguished phase of Ukrainian historical scholarship associated with the Dmytro Bahalii Institute of the History of Ukrainian Culture, which was active in the 1920s.

Bohdan Harasymiw Appointed CIUS Research Scholar

Bohdan Harasymiw (professor emeritus of political science, University of Calgary) was appointed research scholar at CIUS in September 2005. Dr. Harasymiw taught at the Department of Political Science in the University of Calgary from 1969 until his retirement in 2005. As a Sovietologist, he focused on the study of the *nomenklatura* and political elites. In addition to his books, *Political Elite Recruitment in the Soviet Union* (1984) and *Soviet Communist Party Officials: A Study in Organizational Roles and Change* (1996), he has edited two collections of essays and is the author of numerous articles, primarily in the *Canadian Journal of Political Science* and *Canadian Slavonic Papers*. Following the collapse of the Soviet Union, Dr. Harasymiw studied the transition to democracy, which resulted in the appearance of his monograph *Post-Communist Ukraine,* published by CIUS Press in 2002. Subsequently, he turned his attention to the study of organized crime and politics. Recently, Dr. Harasymiw was guest editor of *Canadian Slavonic Papers* 47, nos. 3–4 (September-December 2005)—a special issue titled *The 2004 Ukrainian Presidential Elections*. He is political science editor and contributor to the Internet Encyclopedia of Ukraine.

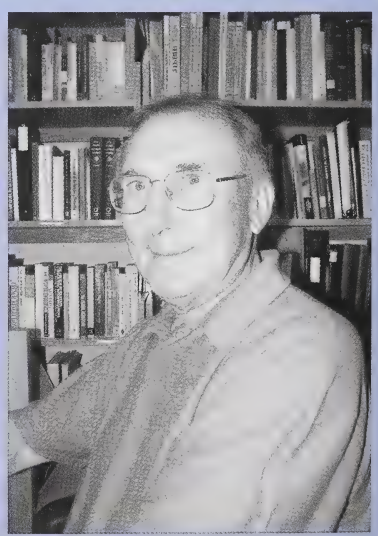

CIUS Seminars and Lectures (2005–6)

8 September. Book launch of the English translation of volume 9, book 1, of Mykahilo Hrushevsky's *History of Ukraine-Rus'*. Keynote speaker: Natalia Yakovenko, chair, Department of History, Kyiv Mohyla Academy National University.

9 September. Natalia Yakovenko, chair, Department of History, Kyiv Mohyla Academy National University. "The Perception of Early Modern Ukraine by Today's Ukrainians."

20 October. Bohdan Klid, assistant director and research scholar, Canadian Institute of Ukrainian Studies, University of Alberta. "Rock, Pop and Politics in the 2004 Ukrainian Presidential Campaign and the Orange Revolution."

17 November. Sergiy Komisarenko, Palladin Institute of Biochemistry, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv. "Ukraine between the Elections of 2004 and 2006: Opportunities and Pitfalls Ahead." Dr. Komisarenko was Ukraine's first ambassador to Great Britain. His stay in Canada was sponsored by the Royal Society of Canada.

Sergiy Komisarenko

17 November. Book launches of *The Honourable Member for Vegreville: The Memoirs and Diary of Anthony Hlynka*, edited by Oleh Gerus and Denis Hlynka, and *Leaving Shadows: Literature in English by Canada's Ukrainians*, by Lisa Grekul. Keynote speakers: Denis Hlynka, acting director, Centre for Ukrainian Canadian Studies, and professor of instructional technology, Department of Curriculum, Teaching and Learning, University of Manitoba; Lisa Grekul, assistant professor of English, Faculty of Creative and Critical Studies, University of British Columbia, Okanagan.

18 November. Book launch of *The Politics of Multiculturalism: A Ukrainian-Canadian Memoir*. Keynote speaker: Dr. Manoly R. Lupul, professor emeritus, University of Alberta, and founding director of the Canadian Institute of Ukrainian Studies.

1 December. Zenon Kohut, director, Canadian Institute of Ukrainian Studies, University of Alberta. "In Search of Perpetual Rights and Liberties: The Construction of an Ideal Image of Cossack Ukraine (1650s-1680s)."

26 January. Myroslav Marynovych, vice-rector, Ukrainian Catholic University, Lviv. "Religious Freedom in Ukraine: Achievements and Challenges" (Bohdan Bociurkiw Memorial Lecture).

27 February. Volodymyr Kulyk, visiting professor, Stanford University, and senior research fellow, Institute of Political and Ethnic Studies, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv. "Ukrainian Language Policy: From Kuchma to Yushchenko."

10 March. David Marples, professor, Department of History, University of Alberta, and director, Stasiuk Program for the Study of Contemporary Ukraine (CIUS). "Chornobyl (Chernobyl) in Perspective: The Twentieth Anniversary of a Nuclear Disaster" (40th annual Shevchenko Lecture). The lecture was co-sponsored by the Ukrainian Professional and Business Club, Edmonton.

Olha Luchuk

24 March. Yurii Pokalchuk, author, Kyiv, Ukraine. "Crime and Art: Working with Ukraine's Juvenile Delinquents in the Creative Arts." The lecture was co-sponsored by the Ukrainian Canadian Archives and Museum of Alberta.

29 March. Olha Luchuk, associate professor of English, Ivan Franko National University of Lviv. "A Dialogue between Cultures: On the Reception of Ukrainian Literature in the United States and Canada."

6 April. Viktor Brekhunenko, director, Section on the History and Theory of Archaeography, Institute of Ukrainian Archaeography, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv. "The Muscovite Conception of the Pereiaslav Agreement (1654) and Its Delegitimization in Post-Orange Revolution Ukraine."

Viktor Brekhunenko

10 April. Mykola Riabchuk, Kyiv-based writer, political analyst, and cultural critic; visiting professor, Columbia University. "Is Ukraine

a 'Feckless Democracy'? What the 'Orange Revolution' Has Changed and Has Not Changed" (1st Annual Wolodymyr Dylynsky Memorial Lecture). The lecture was held in co-operation with the Petro Jacyk Program for the Study of Ukraine, University of Toronto.

4 May. Anatolii Kruglashov, professor and chair, Department of Political Science and Public Administration, Yurii Fedkovych National University of Chernivtsi, and Shklar research fellow, Ukrainian Research Institute, Harvard University. "The Transdnistrian Crisis and the Peacekeeping Mission of Ukraine: Is There Reason for Hope?"

12 June. Open forum with Abina Dann, ambassador of Canada to Ukraine.

First Exchange Students Arrive at Lviv University and the University of Alberta

A recently negotiated exchange agreement between the Ivan Franko National University of Lviv (Lviv University) and the University of Alberta went into effect this academic year, when two students arrived in Lviv and Edmonton to begin their academic programs.

The Lviv University student is Olena Dudych. Majoring in English philology at the Faculty of Foreign Languages, Ms. Dudych is planning to spend the whole academic year in Edmonton.

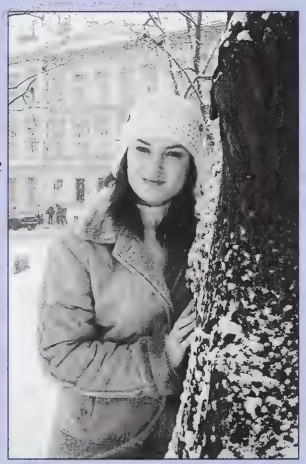

Olena Dudych

Olena Dudych gave a number of reasons why she applied for the exchange. She noted that students entering university in Ukraine are required to follow an educational plan approved by the country's Ministry of Education that restricts their choice of courses. At the University of Alberta, Ms. Dudych is taking an accounting course, which she probably would not have been able to do back home.

Tim Starchuk is a University of Alberta student majoring in marketing in the Faculty of Business. He attended a Ukrainian bilingual elementary school in Edmonton but did not do much reading or writing in Ukrainian thereafter. He then took a Ukrainian language course at university to refresh his skills. Mr. Starchuk will spend the fall 2006 semester at Lviv University.

Tim Starchuk said that he jumped at the opportunity to apply for the exchange. First of all, friends had told him that going on an international exchange had been one of their best experiences at university. Mr. Starchuk chose Lviv University to improve his Ukrainian language skills; he also noted that the cost of living in Lviv is quite low, compared to other European cities.

Tim Starchuk

In addition to the benefits mentioned by the first two exchange students, the exchange agreement offers other advantages. Both universities have agreed to waive tuition fees for exchange students: participants pay tuition at their home institutions. This is especially important for Ukrainian students, who are generally less likely to be able to afford University of Alberta tuition fees. Moreover, earning credits for courses taken at the partner university is easily arranged and counts toward a degree at one's home institution.

University of Alberta International has facilitated this first exchange, as both Tim Starchuk and Olena Dudych received scholarships to defray their expenses. In the long run, in order to sustain the academic exchange, a dedicated endowment fund of $200,000 providing a minimum of two scholarships annually of about $4,000 each would be desirable. As the University of Alberta has committed itself to match donations for scholarships, a gift of $100,000 would establish such an endowment. Please contact the director of CIUS, Dr. Zenon Kohut, for more information. University of Alberta students can receive information on studying at Lviv University at the Study Abroad Program, University of Alberta International, 8920 HUB Mall; tel.: 492–6040; web site: www.international.ualberta.ca/goabroad.

The seventh annual Lviv Summer Course organized by the Ukrainian Culture, Language and Literature Program at the University of Alberta will be held from 14 May to 27 June 2007 (details at www.arts.ualberta.ca/~ukraina/LvivCourse.html).

Focus on CIUS Donors

William and Justine Fedeyko: Community Values as Family Values

Justine and William Fedeyko

William and Justine Fedeyko are long-time donors to the Canadian Institute of Ukrainian Studies, having generously contributed more than $100,000 to the John Kolasky Memorial Fund before establishing the Fedeyko Family Endowment Fund in 2000, which is dedicated to supporting the work of the Ukrainian Canadian Program. Along with their four children, William Jr., Eugene, Dennis, and Katherine (Zalasky), as well as friends of the family, they have a unique tradition of making an annual donation to the Fedeyko Endowment, now valued at almost $60,000.

William (Wasyl) Fedeyko was born in Krydor, Saskatchewan, to the pioneer-era immigrants Jacob and Catherine (Horbay) Fedeyko, who came to Canada from villages in the Sokal district of Galicia in 1906 and 1909, respectively. William was their first of five children, born in 1911 on the homestead of his paternal grandparents. Following eight years of farming at Krydor, Jacob Fedeyko and his brother Kost jointly purchased a section of land north of Cut Knife, Saskatchewan, where they relocated their growing families in 1919 and developed a successful agricultural partnership. After attending a variety of country schools, William moved to the Mohyla Institute in Saskatoon in 1928 to complete his secondary education and then took teacher training at the Normal School in Moose Jaw. Upon graduating, he taught for six years in rural communities of Saskatchewan. In 1936 he resigned from the profession to become a partner in a grocery-confectionery business at St. Michael, Alberta, in the heart of the Ukrainian bloc settlement northeast of Edmonton.

It was while he was living at the Mohyla Institute that William first met Justine Raychyba of Prelate, Saskatchewan, the fourth of nine children born to Michael and Eva Raychyba, who had originally farmed near Gimli, Manitoba. Both William and Justine regard the Mohyla Institute as a profound influence on the shaping of their Ukrainian-Canadian identities and community values. They married in Edmonton in 1938 and began a family in the following year that eventually included William Jr., Eugene, Dennis, and Katherine.

During the Second World War, William trained and then worked in Edmonton testing aircraft engines, while Justine managed the business in St. Michael, which also included a post office. In 1946, they sold their share in the store and embarked on a series of entrepreneurial ventures that flourished in the postwar boom, operating a farm-implement dealership, a road-maintenance company, and then a trucking and transport enterprise. In 1965, William and Justine decided to return to their agricultural roots by taking over Michael and Eva Raychyba's farm at High Level, Alberta, more than 700 km north of Edmonton. After significantly expanding it over the next thirteen years despite the ups and downs of the agricultural economy, in 1978 they retired to Kelowna, B.C., while William Jr. and his wife, Darlene, took over what had grown into a 3,000–acre mixed farm. In 1996 the couple returned to Alberta, this time settling in St. Albert, on the northwestern edge of Edmonton.

Their long years of hard work and numerous achievements have blessed the Fedeykos with many wonderful memories. They have always been active members of the Ukrainian

Orthodox Church and its affiliated organizations, as well as having been involved in various service groups and agricultural associations. Strong believers in community and the importance of sharing, they are a living testament to the values of the Ukrainian pioneers who developed the Canadian West and left a proud and prosperous legacy to future generations.

Mykhailo Samytsia

One fine spring day Mykhailo Onufriiovych Samytsia came to the University of Alberta in search of an answer to his problem. His favourite apple tree, which he had grown from seed and onto which he had grafted a number of varietals, was showing signs of disease. The trunk and limbs had developed ugly cankers, the bark was discoloured, and the blossoms were wilting and dying off. And so he made his way to the Canadian Institute of Ukrainian Studies and came to the office of Dr. Bohdan Klid, who was neither an orchardist nor an expert on plant diseases, but rather the assistant director of CIUS and a research scholar in Ukrainian history. Nonetheless, Dr. Klid managed to solve Mr. Samytsia's problem. He discovered that the affliction was an apple fire blight that could be remedied with a copper spray. And so began a long association between Mr. Samytsia and CIUS: every autumn a gift of apples was brought to the office.

Mr. Samytsia's own journey to Edmonton was a long and interesting one. He was born in the village of Denysiv near Ternopil on 20 November 1920. His father, Onufrii Ivanovych Samytsia, left for Canada in 1928 and six years later was joined there by his wife Anastasia and daughters Liuba and Olha, Mykhailo's two younger sisters. But the fourteen-year-old Mykhailo stayed behind, unable to travel because of a leg

Planting of apple tree donated to the University of Alberta by Mykhailo Samytsia. (L-R) Zenon Kohut, Catherine Szabo (University of Alberta Development Office), Mykhailo Samytsia, and Bohdan Klid

disease. It was expected that he would soon recover and follow his family. However, with the outbreak of war and the incorporation of western Ukraine into the Soviet Union, it was not until much later that he was reunited with his family. Mykhailo made the best of difficult circumstances: he became a tailor, married, and developed a love of fruit trees and their cultivation.

On 9 July 1963, after years of effort, Mykhailo Samytsia's hopes and dreams were realized when he arrived in Edmonton with his wife, Maria. Marvelling at how well Canadians lived, he said through an interpreter, "If only everyone could live like this!"

Mr. Samytsia soon found a job as a tailor at Ken Higham's men's clothing store, learned English, and embraced Canadian culture and traditions. He particularly enjoyed Edmonton's Klondike Days, becoming "Klondike Mike" for the week of festivities. He also started a small orchard in his backyard and readjusted some of his grafting techniques to accommodate harsh winter conditions on the prairies. Over the years he planted many a cherry and apple tree in the gardens of friends and neighbours.

On 22 April 2005, with the help of the U of A groundspeople and CIUS staff, the now frail Mr. Samytsia brought one of his special apple trees, with five grafted varietals, and supervised its planting in front of Pembina Hall, the future home of CIUS.

Mr. Samytsia is now one of the Institute's most generous donors. He has created the Mykhailo Onufriiovych Samytsia Ukrainian Studies Endowment Fund, dedicated to the memory of his father, Onufrii Ivanovych Samytsia; his mother, Anastasia Dmytrivna Samytsia (née Stoianovska); and his wife, Maria Hryhorivna Samytsia (née Sharyk), with a donation of $208,500 and $5,000 from the estate of his wife, who passed away in Edmonton on 20 November 2004. The fund will support scholarly and research activities at CIUS.

Awards

Scholarships, Fellowships and Grants Awarded, 2006–7

Undergraduate Scholarships

Leo J. Krysa Family Undergraduate Scholarship

Larysa Eliuk, Faculty of Education, University of Alberta

Ukrainian Professional and Business Club (Edmonton) Scholarship in Education

Larysa Eliuk, Faculty of Education, University of Alberta

Dmytro and Stephania Kupiak Endowment Fund

Nine scholarships to graduates of the Busk High School studying at the Ivan Franko National University of Lviv

Marusia Onyshchuk and Ivanko Kharuk Memorial Endowment Fund

Eighteen scholarships to students from Sniatyn raion studying at the Yurii Fedkovych National University of Chernivtsi

Graduate Scholarships

Marusia and Michael Dorosh Master's Fellowship

Stefan Sokolowski, Department of History and Classics, University of Alberta. "Ukrainian National Identity in Lviv, 1989–91."

Helen Darcovich Memorial Doctoral Fellowship

Anna Fournier, Department of Anthropology, Johns Hopkins University. "Education and Citizenship in the Era of Ukraine's Orange Revolution."

Oleksandr Melnyk, Department of History, University of Toronto. "Modernities Local Style: Culture, Politics, and Everyday Life in Kherson, Ukraine, 1910–1953."

Stacey Zembrzycki, Department of History, Carleton University. "Negotiating an Ethnic Identity: Ukrainians in Sudbury, 1900–1945."

Neporany Doctoral Fellowship

Maryna Kravets, Department of Near and Middle Eastern Civilizations, University of Toronto. "Slavery in the Crimean Khanate in the First Half of the Seventeenth Century."

Olena Nikolayenko, Department of Political Science, University of Toronto. "Regime Support among Adolescents in Russia and Ukraine."

Post-Doctoral and Other Fellowships

John Kolasky Memorial Fellowship

Mykola Chaban, Mykhailo Hrushevsky Institute of Ukrainian Archaeography and Source Studies, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv. "The Tragedy of the Famine-Genocide of 1932–33 through Eyewitness Accounts (Based on Canadian Archival Holdings)."

Vladyslav Hrynevych, Institute of Political and Ethnic Studies, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv. "The History of World War II in Contemporary Historiography and as a Factor in Contemporary Politics in Ukraine."

Iryna Matiash, Ukrainian Scholarly Research Institute of Archives and the Study of Documents, Kyiv. "Archival Collections on Ukraine and Ukrainians in Canada."

Research Grants

Petro Czornyj Memorial Endowment Fund

Yaroslav Hrytsak, Institute of Historical Research, Ivan Franko National University of Lviv. "The Making of Modern Ukraine."

Wolodymyr Dylynsky Memorial Endowment Fund

Olena Haleta, Centre for Humanities Research, Ivan Franko National University of Lviv. "History of Galician Literature." [Jointly funded by the Tymofij and Evhenia Taborowskyj Endowment Fund.]

Fedeyko Family Endowment Fund

Halya Kuchmij and Orest Sushko, Toronto. To fund research for the documentary film "History of the Bandura and the Ukrainian Bandurist Chorus."

Drs. Ivan and Myroslawa Iwanciw Endowment Fund

Mykola Barmak, Faculty of History, Ternopil National Pedagogical University. "The Establishment of the Imperial Russian Administrative System in Right-Bank Ukraine in the Late Eighteenth and Early Nineteenth Centuries."

Serhii Ivanenko-Kolenda, independent researcher, Chernihiv. "The Kyiv Greek Catholic Metropolitan Havryil Kolenda (1606–1674)."

Viacheslav Stanislavsky, Institute of Ukrainian History, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv. "Cossack Ukraine and the Crimean Khanate in the Diplomatic Reports of the Russian Ambassador to the Ottoman Empire."

Orest Zaiats, Faculty of International Relations, Ivan Franko National University of Lviv. "The Lviv Urban Community in the Late Medieval and Early Modern Period: Formation and Ethnocultural Structure."

Juchymenko Family Endowment Fund

Kostiantyn Kurylyshyn, Vasyl Stefanyk Scholarly Library of Lviv, National Academy of Sciences of Ukraine. "Legal Ukrainian Periodicals during the Second World War."

Mykola Klid Memorial Endowment Fund

Mykola Krykun, Faculty of History, Ivan Franko National University of Lviv. "The Cossacks of Right-Bank Ukraine in the Late Seventeenth and Early Eighteenth Centuries."

Kowalsky Program for the Study of Eastern Ukraine

Anatolii Boiko, Faculty of History, Zaporizhia National University. To conduct archaeographic fieldwork and publish the results of the expedition.

Helinada Hrinchenko, Chair of Ukrainian Studies, Kharkiv National University. "The Eastern Worker in Nazi Germany and the Oral History of That Forced Experience."

Volodymyr Masliichuk, independent researcher, Kharkiv oblast. "Children in Left-Bank and Sloboda Ukraine in the Second Half of the Eighteenth Century."

Volodymyr Mezentsev, Department of Slavic Languages and Literatures, University of Toronto. To support archaeological excavations in Baturyn, Ukraine. [Jointly funded by the Marusia Onyshchuk and Ivanko Kharuk Memorial Endowment Fund.]

Serhii Pavlenko, editorial board of the journal *Siverians'kyi litopys*, Chernihiv. "The Age of Ivan Mazepa in Documents."

Yurii Voloshyn, Poltava State Pedagogical University. "The City of Poltava in the Second Half of the Eighteenth Century: A Historical and Demographic Analysis."

Vasil Kravcenko Endowment Fund

Volodymyr Tylishchak, Institute of Archaeology, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv. To organize and catalogue materials from the Cherneliv-Ruskyi Gravesite. [Jointly funded by the Michael Zacharuk Memorial Endowment Fund.]

Alexander and Helen Kulahyn Endowment Fund

Nataliia Bilous, Institute of Ukrainian History, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv. "Privileges of the Kyiv Urban Community from the Fifteenth to the Mid-Seventeenth Century."

Valentyna Shandra, Institute of Ukrainian Archaeography and Source Studies, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv. "The Formation of the Bureaucratic Apparatus in Right-Bank Ukraine in the Nineteenth and Early Twentieth Centuries: Periods in the Consolidation of the Russian Empire."

Marusia Onyshchuk and Ivanko Kharuk Memorial Endowment Fund

Volodymyr Mezentsev, Department of Slavic Languages and Literatures, University of Toronto. To support archaeological excavations in Baturyn, Ukraine. [Jointly funded by the Kowalsky Program for the Study of Eastern Ukraine.]

Nestor Peczeniuk Memorial Endowment Fund

Yaroslav Isaievych, Ivan Krypiakevych Institute of Ukrainian Studies, National Academy of Sciences of Ukraine, Lviv. "Tragedy and Reconciliation: The Polish-Ukrainian Armed Conflict, 1938–1947."

Remeza Family Endowment Fund

Nadiia Bilyk, Ternopil State Economic University. "The Cultural Legacy of Bohdan Lepky: Publication of the Author's Unknown Works."

Nadiia Dyrda, Bohdan Lepky Museum, Ternopil. To publish the catalogue "Ukraïna vshanovuie Bohdana Lepkoho" (Ukraine Honours Bohdan Lepky); to fund repairs to the museum.

Tymofij and Evhenia Taborowskyj Endowment Fund

Olena Haleta, Centre for Humanities Research, Ivan Franko National University of Lviv. "History of Galician Literature." [Jointly funded by the Wolodymyr Dylynsky Memorial Endowment Fund.]

Michael Zacharuk Memorial Endowment Fund

Volodymyr Tylishchak, Institute of Archaeology, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv. To organize and catalogue materials from the Cherneliv-Ruskyi Gravesite. [Jointly funded by the Vasil Kravcenko Memorial Endowment Fund.]

Oleh Zujewsky Endowment Fund

Marko Stech, Canadian Institute of Ukrainian Studies, University of Toronto. To prepare Ihor Kostetsky's literary and theatre criticism for publication in the journal *Kur'ier Kryvbasu*.

Our Scholarship and Fellowship Recipients, 2006–7

In fulfilling its mandate to support the development of Ukrainian studies, CIUS annually awards fellowships to master's and doctoral students, scholarships to undergraduates, and research grants to established scholars and postdoctoral fellows in various fields of Ukrainian and Ukrainian-Canadian studies.

For the 2006–7 academic year, Larysa Eliuk was the recipient of both the **Leo J. Krysa Family Undergraduate Scholarship** and the **Ukrainian Professional and Business Club (Edmonton) Scholarship in Education.** Larysa will be entering her final year of studies in the Department of Secondary Education at the University of Alberta in the autumn of 2007. Two important criteria for the undergraduate scholarships include excellent grades in Ukrainian-content courses and community involvement, which she easily fulfilled by obtaining high scores in all her Ukrainian courses and by her active participation in the Alberta Ukrainian Language Association, the Dnipro Choir of Edmonton, and membership in the Ukrainian Students' Union.

Larysa Eliuk

The **Marusia and Michael Dorosh Master's Fellowship** is awarded annually to a student writing a thesis on a Ukrainian or Ukrainian-Canadian topic in education, history, law, humanities, arts, social sciences, women's studies, or library sciences. This year it was presented to Stefan Sokolowski, who is pursing a master's degree in the Department of History and Classics at the University of Alberta. His area of interest is twentieth-century Ukraine, and his thesis will examine "National Identity in Lviv, 1989–91."

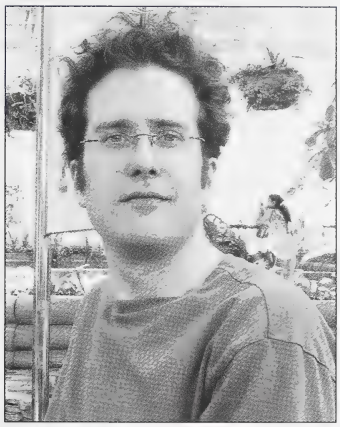

Stefan Sokolowski

Dr. Bohdan Klid, CIUS assistant director, noted that many excellent candidates applied for the **Helen Darcovich Memorial Doctoral Fellowship.** This fellowship is awarded annually to a doctoral student who has completed all degree requirements and is writing a dissertation on a Ukrainian or Ukrainian-Canadian topic in education, history, law, humanities, arts, social sciences, women's studies, or library sciences. This year the fellowship was shared by three outstanding students: Anna Fournier, Oleksandr Melnyk, and Stacey Zembrzycki.

This is the second time that Anna Fournier has received a (renewable) Helen Darcovich Fellowship. She has completed all Ph.D. degree requirements at Johns Hopkins University in Baltimore, Maryland, and is in the second year of writing her dissertation, "Education and Citizenship in the Era of Ukraine's Orange Revolution." In a progress report to Dr. Zenon Kohut, she reported that the dissertation is well under way and is based largely on field research and "long-term interaction with students, teachers, and school administrators in Ukraine."

Anna Fournier

Oleksandr Melnyk is a doctoral student in the Department of History at the University of Toronto. He holds an M. A. from the University of Alberta and B. A. degrees from the University of Missouri and Kherson State University. He is fluent

in four languages (Ukrainian, English, German, and Russian) and has a reading knowledge of another three. His prospective dissertation will be a case study of politics, culture and everyday life in late imperial Russia and the Soviet Union from 1910 until the death of Joseph Stalin in 1953, a time of great upheaval in Ukraine. The title of his dissertation is "Modernities Local Style: Culture, Politics and Everyday Life in Kherson, Ukraine, 1910–1953."

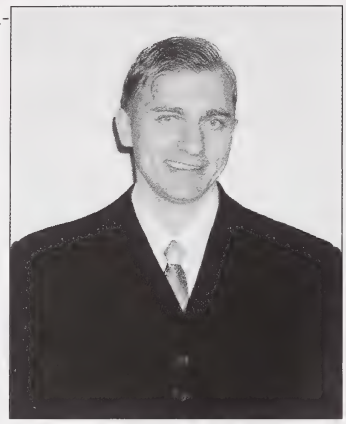

Oleksandr Melnyk

Stacey Zembrzycki completed her undergraduate degree at Laurentian University (Sudbury) and her M. A. at the University of Ottawa; her studies for both degrees dealt with the history of Canadian-American relations. She is now a doctoral student in the Department of History at Carleton University (Ottawa), specializing in Canadian history. Stacey speaks English, French, Spanish, and Ukrainian, was on the dean's honour roll at Laurentian, and has received numerous scholarships and teaching assistantships. The title of her dissertation is "Negotiating an Ethnic Identity: Ukrainians in Sudbury, 1900–1945."

CIUS also awarded 26 research grants for the 2006–7 academic year. In reviewing the long list of submissions, Dr. Zenon Kohut commented that he was "delighted by the number of outstanding applications in all categories" and that it was "unfortunate that an award could not be granted to each." On behalf of all CIUS scholars and staff members, Dr. Kohut wishes "everyone much success in their future academic pursuits and a continued relationship with CIUS."

Successful scholarship and fellowship recipients are selected on the basis of a point system based on academic standing, samples of written or published work, area of interest, and letters of recommendation from supervisors, professors or department heads. Theses and dissertations must be on a Ukrainian or Ukrainian-Canadian topic.

Awards are funded from the accrued interest on endowment funds, some of which were established specifically to reward excellence in scholarship and encourage students to pursue academic programs and careers in Ukrainian studies. For the 2006–7 academic year, the total of stipends allocated for all scholarships, fellowships and grants exceeded $115,000.

For more information on CIUS scholarships and grants, requirements, and application data, please visit the CIUS Web site at www.cius.ca or contact the CIUS office.

In Memoriam

Many members of our community have paid tribute to the memory of a friend, associate or loved one who has passed away by making a donation to CIUS. Some have also asked family and friends to make a contribution to CIUS rather than buy flowers for the funeral. We remember those in whose name gifts have been received.

Myron Baziuk
Bohdan Bociurkiw
Alexandra Chomiak
Ann Cymbalisty
George Dascavich
Alexander Diakunyk
Ann Dorosh
Edward Ewasiuk
Mychajlo Fedak
Natalia Flak
Rev. Ostap Flak
Jean Graham (nee Miskew)
Mary Harasymiw
Adlyn Hewitt
Taras Hnatiuk
Lekaria Horoshko
Victoria Catherine Hughes
Joanne Jakubec
Otto Jereniuk
Ksenia Szudliwski Karnas
Heinrich Klippenstein
Andrij & Vira Lishchyna
Nick Lysyk
Louise Martynuik
Peter Melnyk
Harry Alexander Miskew
Olga Mulka
Lawrence Mutual
Alexander Nazarevich
Russell Olekshy
Sam Pawluk
Mary Penteluk
Alexander Philip Procinsky
Mary Ann Prystash-Peterson
Dmytro Radyo
Roman Rawluk
Vasyl Samson
Nancy Shemeluck-Radomsky
Vera Shwed
Clara Skwaruk-Prystash
Elwira Slavutych
Lucy Smolyk
Anna Stachnyk
Savella Stechishin
Very Rev. Ivan Stus
Rose Stawnichy
Mary Sulyma
Anastasia Swityk
Annie Tkachyk
John Tkaczuk
Zenon Wasarab
Peter Worobetz
Boris Harry Wozimirsky
Larry Yakimec
John Zin

CIUS Endowment Funds

With deep appreciation for the generosity and commitment of our benefactors, hundreds of students and scholars in all parts of the world working in many disciplines of Ukrainian studies have benefited from the grants, scholarships and fellowships awarded by the Canadian Institute of Ukrainian Studies. These awards were made possible by donations from individuals and organizations that place a high value on education and have deep respect for their Ukrainian heritage. Endowments are crucial to the support of CIUS activities. In this thirtieth anniversary issue we present an expanded description of each endowment fund and offer a glimpse into the lives of its creators. They will always be remembered for their support and dedication. We thank all our donors for their generosity and trust in CIUS to make their dreams and wishes a reality. Endowments are listed in order of establishment. If you would like to make a contribution to CIUS or establish an endowment, please use the form provided on the centre page.

Donor wall recognizing individuals and organizations that have contributed $25,000 or more to CIUS

Krysa Family Scholarship Endowment Fund: $32,682

The first endowment fund at CIUS was established by the Leo J. Krysa Family Foundation in December 1981. Mr. Krysa was the founder and president of the Krysa Construction Machinery Co. Ltd., a national firm with headquarters in Edmonton. The fund provides at least one undergraduate scholarship annually to a student in the Faculty of Arts or Education at the University of Alberta whose program emphasizes Ukrainian and/or Ukrainian-Canadian studies. Since its inception, 24 undergraduates have been awarded the Leo J. Krysa Scholarship.

CIUS Endowment Fund: $811,702

This fund was established in September 1986 with bequests from the estates of George Deba (Vancouver) and Katherine Miskew (Edmonton). Their contributions of $30,000 and $2,000, respectively, were matched two-to-one by the government of Alberta, creating an endowment of $96,000. Mr. Deba was born in the village of Havrylivka in Bukovyna and came to Canada in 1948. He was a benefactor of many Ukrainian causes. The fund has grown considerably as a result of many contributions from individuals and organizations in Canada and the United States. In April 1996 a $10,000 bequest from the estate of Steven Kobrynsky of Canora, Saskatchewan, established the Steven Kobrynsky Memorial Scholarship, awarded every two years to an undergraduate who excels in the study of the Ukrainian language. The first award was made in 2000, and there have been five recipients to date. Today, income from the CIUS Endowment Fund supports a broad range of CIUS projects and activities.

Volodymyr and Daria Kubijovyč Memorial Endowment Fund: $430,244

Established in November 1986 with a bequest from the estate of Professor Volodymyr Kubijovyč and matched two-to-one by the government of Alberta. Prof. Kubijovyč completed his doctoral studies at the Jagiellonian University

in Cracow and became a prominent geographer. He served as editor-in-chief of the general three-volume *Entsyklopediia ukraïnoznavstva* (Munich, 1948–52), the two-volume *Ukraine: A Concise Encyclopaedia* (Toronto, 1963–71), the ten-volume *Entsyklopediia ukraïnoznavstva* (Paris and New York, 1955–80), and the *Encyclopedia of Ukraine* (initial volumes, 1984–88), all of which gave him the latitude to harness the intellectual resources of Ukraine's émigré scholars and ensure that their knowledge would be passed on to future generations. He passed away in Paris on 2 November 1985 at the age of 85. Since its inception, the fund has received donations from numerous individuals and organizations. Initially, income helped fund the *Entsyklopediia ukraïnoznavstva*, the *Encyclopedia of Ukraine*, and the Shevchenko Scientific Society branch in Sarcelles, France. Today, proceeds help fund the Internet Encyclopedia of Ukraine Project.

Marusia Onyshchuk and Ivanko Kharuk Memorial Endowment Fund: $135,058

Established in December 1986 by Petro Malofij. Mr. Malofij was born in the village of Tulova near Sniatyn in western Ukraine and came to Edmonton in 1952. He created the fund in memory of two of his sisters' children, Marusia and Ivanko, who both died tragically as young adults in separate accidents near their homes. The initial capital of $10,000 was matched two-to-one by the government of Alberta, and, since the inception of the fund, Mr. Malofij has made regular contributions to increase its value. The income funds scholarships for students from the Sniatyn region specializing in history, political science, law, and economics at Chernivtsi National University.

Stephania Bukachevska-Pastushenko Archival Endowment Fund: $300,000

Established by Stephania Bukachevska-Pastushenko in January 1987. The initial capital of $100,000 was matched two-to-one by the government of Alberta. Mrs. Bukachevska-Pastushenko was born in Skala in Galicia. After completing a teacher-training course in Stanyslaviv (now Ivano-Frankivsk), she taught in Konin, Poland, then left for Germany in 1944 and immigrated to Canada in 1948. She dedicated the endowment to the memory of her mother, who valued learning and encouraged knowledge of one's cultural heritage. Income from the fund supports archival research, cataloguing of existing collections, and publication of research aids. To date, the publication of well over 30 research reports has been funded from its proceeds.

Ukrainian Professional and Business Club of Edmonton Endowment Fund: $600,425

This fund, established in April 1987 and matched two-to-one by the government of Alberta, created the Ukrainian Language Education Centre (ULEC) at CIUS. A number of individuals have also contributed to this fund. The Ukrainian Professional and Business Club of Edmonton has long been a mainstay of Ukrainian-language education. It played a significant role in establishing the English-Ukrainian bilingual program in Alberta, which led the way for the development of bilingual programs in other provinces and other languages. The club contributes to the publication of textbooks, teacher development, and the production of student and teacher learning resources (print, non-print and online) for Ukrainian bilingual classes, most notably *Nova: A Ukrainian Language Development Series* and <<www.oomRoom.ca>>.

Michael and Daria Kowalsky Endowment Fund: $1,950,000

Established by Daria Mucak-Kowalsky and the late Michael Kowalsky (1908–2000) of Toronto in December 1987 to fund academic research, scholarships and scholarly publications. The government of Alberta matched the initial donation of $100,000 two-to-one. The Kowalskys' commitment to Ukrainian studies and Ukrainian independence grew directly out of their life experiences. Both grew up as ardent Ukrainian patriots and were actively involved in the social and political life of western Ukraine. Mr. Kowalsky was born in Uhornyky in the Stanyslaviv (now Ivano-Frankivsk) region and obtained his law degree from Lviv University. Mrs. Kowalsky (née Mucak) was born in Burshtyn in the same region and graduated from a private women's teachers' college run by the Basilian Sisters in Stanyslaviv. In 1998, 1999, and 2000 the Kowalskys increased the capital of their endowment by $1,650,000 and requested that the entire fund be used for the newly established Kowalsky Program for the Study of Eastern Ukraine, which includes funding for the Kowalsky Eastern Institute of Ukrainian Studies, established at the Kharkiv National University in 2000. The overall objective of the Kowalsky Program is to support Ukrainian studies and the national revival in eastern Ukraine through the many projects of the Eastern Institute, including scholarly research, the publication of the journal *Cxið-3axið* (East-West), and the sponsorship of an annual student research paper competition.

Petro Czornyj Memorial Endowment Fund: $30,000

Established in June 1988 with a $10,000 bequest, which was matched two-to-one by the government of Alberta, from the estate of Petro Czornyj. Mr. Czornyj, a lawyer by profession, and his wife, Zenovia Sabarai-Czornyj, a teacher, were both born in Lviv. Following their arrival in Canada, Mr. Czornyj was unable to practice law and worked for various Toronto companies. Initially income from the fund supported work on the *Encyclopedia of Ukraine*; today it provides grants to scholars from Ukraine.

Cosbild Investment Club Endowment Fund: $105,546

Established in June 1988 by individual contributions from members of a private Toronto investment club. The initial donation of $33,500 was later augmented by club members and matched two-to-one by the government of Alberta. The fund has supported scholarly publications in Ukrainian studies, including the following works: Bohdan S. Kordan and Peter Melnycky, eds., *In the Shadow of the Rockies: Diary of the Castle Mountain Internment Camp, 1915–1917*; Anna Procyk, *Russian Nationalism and Ukraine: The Nationality Policy of the Volunteer Army during the Civil War*; Ihor Rymaruk, ed., *Antolohiia novoï ukraïns'koï poeziï*; Yuri Andrukhovych, *Recreations*, trans. Marko Pavlyshyn; and Manoly R. Lupul, *The Politics of Multiculturalism: A Ukrainian-Canadian Memoir*.

Peter Jacyk Endowment Fund: $3,010,443

Established by the late Peter Jacyk (1921–2001, Mississauga, Ontario) in June 1988; his initial contribution of $1,000,000 was matched two-to-one by the government of Alberta. In August 1989 the Peter Jacyk Centre for Ukrainian Historical Research was established at CIUS. Its major project became the English translation of Mykhailo Hrushevsky's monumental ten-volume *History of Ukraine-Rus'*. Mr. Jacyk was born in 1921 in Synevidsko in the Stryi region of western Ukraine; he came to Canada in 1949 and settled in Toronto, where he became one of the most successful Ukrainian businessmen in Canada. His many philanthropic activities and contributions to North American universities (Alberta, Harvard, Columbia, Toronto) and the University of London (England) helped raise the profile of Ukrainian studies in the West. In addition to establishing the endowment fund at CIUS, Mr. Jacyk, together with Dr. Jeanette Bayduza, donated $100,000 for the publication of volume 6 of the English translation of the *History of Ukraine-Rus'*. Income from the fund has been used to support a monograph series, organize symposia and conferences, and fund scholarships and research grants. On 7 June 1995, Mr. Jacyk was awarded an honorary doctorate by the University of Alberta.

Stasiuk Family Endowment Fund: $1,496,595

Established in July 1988 with a bequest from the estate of Eudokia Stasiuk (Toronto). The initial contribution of $350,000 was matched two-to-one by the government of Alberta. The fund is named in honour of Vasyl, Eudokia, Anna, and Yakiv Stasiuk, all born in the village of Tovmachyk in the Kolomyia district of Ivanko-Frankivsk oblast. Dr. Vasyl Stasiuk (1887–1960) obtained his doctorate at Vienna University and taught at the Ukrainian Underground University in Lviv (when western Ukraine was under Polish rule and access to higher education in Ukrainian was virtually non-existent). After the war he moved to Stryi with his family. Eudokia (1895–1987) and Anna (1902–1989) both graduated from the Teachers' College of the Ukrainian Pedagogical Society in Kolomyia and taught until the outbreak of war. Their brother Yakiv (1905–1978) was active in various cultural and civic endeavors in his native village. The three siblings immigrated to Canada in the late 1940s. They donated the bulk of their life savings to CIUS. In 1990, proceeds from the fund founded the Stasiuk Program for the Study of Contemporary Ukraine, which serves as an information centre on developments in Ukraine for the scholarly community, government, the media, and the general public. The Stasiuk Program's major research commitment has been the study of Ukrainian-Russian relations; it also houses an archive on twentieth-century Ukraine, undertakes research projects, and sponsors scholars and lecturers working on contemporary Ukrainian issues.

Anna and Nikander Bukowsky Endowment Fund: $117,680

Established by Anna and the late Nikander Bukowsky (Saskatoon) in November 1988 with an initial donation of $10,000; augmented by $50,000 in February 1993 and $51,200 in May 1994. Until 1996, income from the fund supported scholarly research and publications. At the founders' request, income from the fund was redirected to support the Ukrainian Church Studies Program (now the Research Program on Religion and Culture). Mr. Bukowsky was born in the town of Vyshnivtsia in Volhynia and immigrated to Canada in 1929 at the age of twenty-four. He settled in Saskatoon, where he took an active part in Ukrainian community and cultural life and helped organize one of the first Ukrainian credit unions in Canada. Mrs. Anna

Bukowsky (née Kovalyshyn) was born in Ituna, Saskatchewan. The Bukowskys also contributed to the John Kolasky Endowment Fund.

Nestor and Zenovia Salomon Memorial Endowment Fund: $26,667

Established by Wasyl and Halyna (née Khomyn) Salomon (Toronto) in December 1988 to mark the millennium of Christianity in Rus′-Ukraine and in memory of their relatives Nestor Salomon and Zenoviia Salomon (née Lopushanskyi). The initial contribution to the fund was $15,000 and was designated for the support of Ukrainian language and literature projects. Mr. Wasyl Salomon was born on 14 January 1908 in Komarnyky in the Turka region of Galicia. He graduated from the Academy in Dubliany, immigrated to Canada in 1948, and married Halyna Khomyn in 1956. Together they operated a grocery store in Toronto and supported Ukrainian church and cultural activities.

Juchymenko Family Endowment Fund: $5,000

Established by Ivan Juchymenko (Toronto) in January 1989 to fund scholarly research in Ukrainian history, with an emphasis on the nineteenth and twentieth centuries.

Alexander and Helen Kulahyn Endowment Fund: $29,000

Established by Alexander and Helen Kulahyn (Sardis, B.C.) in May 1989 to provide research grants and scholarships to junior and senior scholars in the field of Ukrainian legal studies.

Dmytro Stepovyk Ukrainian Studies Endowment Fund: $4,000

Established by Dmytro Stepovyk (Kyiv) in May 1989 to fund scholarly research and publications in Ukrainian art history. Dr. Stepovyk was a visiting professor in the Department of Slavic and East European Studies, University of Alberta, from January to June 1989 and senior research fellow at the Rylsky Institute of Art History, Folklore and Ethnography, National Academy of Sciences of Ukraine (Kyiv). He is the author of numerous works in the history of Ukrainian art.

Helen Darcovich Memorial Endowment Fund: $174,565

Established by Dr. Vlas Darcovich (Edmonton) in July 1989 in memory of his wife, Helen (Olena), née Michalenko, who passed away in 1977. Dr. Darcovich, an economist specializing in statistics, came to CIUS as a research fellow in 1988. A substantial part of the financial resources for the fund came from Helen's life insurance policy and other assets that Dr. Darcovich had consolidated. His initial contribution was matched by the government of Alberta. Helen Darcovich was the daughter of pioneers; her parents, Matthew and Barbara, settled in the Hafford district of Saskatchewan at the turn of the twentieth century. She obtained a bachelor's degree in household science from the University of Saskatchewan. Proceeds from the endowment fund support the Helen Darcovich Memorial Doctoral Fellowship, which is offered to Ph.D. students who have completed all degree requirements and are in the process of writing a dissertation on a Ukrainian or Ukrainian-Canadian topic in pedagogy, history, law, the humanities and social sciences, women's studies, or library science. The fund became operational during the 1992–93 academic year, and since then 29 students have been recipients of the fellowship.

Dr. Ivan Iwanciw and Dr. Myroslawa Mysko-Iwanciw Endowment Fund: $128,929

Established by Dr. Myroslawa Iwanciw (née Mysko) of Elmwood Park, Illinois, in August 1989. Until 2001, income funded a scholarly exchange between York University (Toronto) and an institution in Ukraine. It now funds scholarships for students at the Kyiv Mohyla Academy National University. Dr. Myroslawa Iwanciw was born in 1919 in Vynnyky near Lviv. She received her higher education in Western Europe and obtained a doctorate in dentistry from Heidelberg University in 1948. A year later she married Dr. Ivan Iwanciw (1920–82), who was born in Liatske Velyke near Zolochiv in western Ukraine. His studies took him from Lviv to Prague, and he obtained a doctorate in medicine from Erlangen University in 1947. Following his arrival in the USA, he practiced medicine in the Chicago area. The Iwanciws were active members of the Ukrainian community and took a special interest in social and educational affairs. They supported students in various Ukrainian communities around the world, especially in Ukraine.

CIUS Exchanges with Ukraine Endowment Fund: $35,791

Established by many donors from communities across Canada in November 1989. The fund was created to foster the development of academic exchanges with Ukraine. Income from the endowment provides technical resources to Ukrainian institutions in exchange for scholarships for Canadian students and academics.

Marusia and Michael Dorosh Endowment Fund: $100,000

Established by the late Michael Dorosh (Toronto) in November 1989 to provide fellowships for students pursuing a master's degree in Ukrainian and Ukrainian-Canadian studies. Mr. Dorosh was born on 30 July1920 in Ustryky, western Ukraine. In 1941 he was taken to Germany to work as a forced labourer in industry. After the war he lived in Displaced Persons' camps. Settling in Toronto in 1948, he worked for the Hydro Electric Company. Marusia Dorosh (née Klym, 1925–82), was born in Soroky in western Ukraine. In 1937 she left Ukraine to join her father, who had earlier immigrated to Canada and was living in Sioux Lookout, Ontario. Marusia and Michael were married in Toronto in 1955. Both loved music and sang in various prominent Ukrainian choirs. The fund supports a minimum of one fellowship per year; since it became operational in 1990, twenty students have received the Marusia and Michael Dorosh Master's Fellowship.

Petro and Ivanna Stelmach Endowment Fund: $150,000

Established by Petro and Ivanna Stelmach (Mississauga) in November 1989 to provide research grants and scholarships in Ukrainian studies. Mr. Stelmach was born on 15 June 1918 in Buchach, western Ukraine, and is a graduate of a commercial school and of cooperative banking courses. He was incarcerated four times in Polish prisons during the 1930s and was also a prisoner in Dachau. After coming to Canada in 1949, he found employment in a factory and then in the construction industry. He eventually founded his own company, Sky Light Construction. Mrs. Stelmach (née Stoikevych) was born on 25 October1924 in Zhovkva, western Ukraine, and, like her husband, was a graduate of a commercial school and of cooperative banking courses. In addition to establishing the endowment fund, Mr. and Mrs. Stelmach contributed $100,000 toward the publication of the English translation of volume one of Hrushevsky's *History of Ukraine-Rus'*. Since 1993, the fund has been used to support the Institute for Historical Research at Lviv National University. Two annual scholarships for history students at Lviv National University were initiated in 1995.

Oleh Zujewskyj Endowment Fund: $20,000

Established by the late Dr. Oleh Zujewskyj (1920–1996) in December 1989 to support the publication of literary works by Ukrainian writers living outside Ukraine. Oleh Zujewskyj was a poet, translator, and professor at the University of Alberta in the Department of Slavic and East European Studies. He was born in Khomuttsi, Ukraine, studied journalism in Kharkiv, and completed his studies in 1950 at the University of Pennsylvania, where he obtained an M.A. and Ph.D. He published many translations of European and American poetry, as well as several original collections of poetry: *Zoloti vorota*, *Pid znakom feniksa*, *Kassiopeia*, *Parafrazy*, and *Holub sered atel'ie*.

Tymofij and Evhenia Taborowskyj Endowment Fund: $20,500

Established by Tymofij and Evhenia Taborowskyj (Toronto) in April 1990 to fund the research and publication of works by scholars in Ukrainian and Ukrainian-Canadian studies. The fund was established in honour of Tymofij and Evhenia Taborowskyj, Oleksander and Olena Toborowskyj, and Iaroslava Pankiv. Mr. Tymofij Taborowskyj was born in Galicia on 3 March 1916. He arrived in Canada in 1949 and settled in Toronto, where he worked as a welder and became an active member of the St. Volodymyr Ukrainian Orthodox parish. Mrs. Taborowskyj (née Pidhaina) was born on 12 November 1914 in the village of Muzhyliv in Galicia. She moved to Yugoslavia in 1928 and to Toronto in 1951. They married in 1959. Mr. Taborowskyj was interested in folk arts; as a young man, he learned the art of ornamentation and straw work, which he taught to many others. He designed and created an ornamental box especially for CIUS as a lasting memento of his generosity and support.

John Kolasky Memorial Endowment Fund: $750,788

This fund was originally established in May 1990 as the Ukraine Exchange Fellowship Endowment Fund by the late John Kolasky (Surrey, B.C.), Pauline and the late Peter Kindrachuk (Vernon, B.C.), William and Justine Fedeyko (St. Albert, Alberta), and many organizations and individuals from the Ukrainian community across Canada. The fund was created to provide fellowships for Ukrainian scholars and professionals to conduct research and study in Canada. The initial capital of $127,000 was collected by the founders. Mr. Kolasky continued to work tirelessly to build the financial base of the fund throughout the early 1990s. In 1998, following his death, and at the request of the co-founders and several of his friends, the name was changed to the John Kolasky Memorial Endowment Fund in tribute to his memory and many accomplishments.

Mr. Kolasky was born on 5 October 1915 in the coal-mining town of Cobalt, Ontario. He attended the universities of Saskatchewan, Toronto (M.A., 1950) and Manitoba. He taught high school and was active in the Association of

United Ukrainian Canadians (AUUC) and the Communist Party of Canada (CPC). From 1963 to 1965, he attended the Higher Party School of the Central Committee of the Communist Party of Ukraine in Kyiv, where he observed the Russification of Ukrainian institutions. Mr. Kolasky's subsequent exposé, entitled *Education in Soviet Ukraine* (1968), earned him an expulsion from the AUUC and the CPC. In all he wrote, compiled, translated or edited eight books. Mr. Kolasky died on 20 October 1997 in the village of Khotiv near Kyiv, where he had been living with the family of Levko Lukianenko, a well-known former dissident.

Vasil Kravcenko Endowment Fund: $10,000

Established by the late Dr. Vasil Kravcenko (Hanover, Germany) in February 1991 to fund scholarships and research grants for scholars in Ukrainian studies.

Nestor Peczeniuk Memorial Endowment Fund: $74,000

Established by Jaroslawa and Sonia Peczeniuk (Sudbury, Ontario) in December 1991. Mr. Peczeniuk (1925–1986), the son of Yosyf and Maria Peczeniuk, was born in Stetseva, Sniatyn district, now in the Ivano-Frankivsk oblast. He studied at the commercial school in Sniatyn and joined the Galician Division in 1943. Following the war he immigrated to England, where he met and married Jaroslava Kharaborska in 1951. They arrived in Sudbury three years later and, in time, Mr. Peczeniuk became the administrator of the Ukrainian Credit Union. Mr. and Mrs. Peczeniuk had a high regard for learning and for the Ukrainian language and culture, which they passed on to their daughters, Sonia, Oksana, and Zoriika. The fund provides research grants for scholars in Ukrainian and Ukrainian-Canadian studies.

Wolodymyr Dylynsky Memorial Endowment Fund: $47,700

Established by Myron Dylynsky (Toronto) in December 1991. The endowment has also received matching funds from Xerox Canada. Wolodymyr Dylynsky was born on 31 August 1911 in Lviv, the son of the Rev. Edvyn Teofil and Maria Stefaniia (née Yuzychynska). He graduated from law school but was dismissed from his first job for political reasons. Mr. Dylynsky was a member of the Organization of Ukrainian Nationalists and was deported to Siberia when he fell into the hands of the Soviets. Upon his return to Lviv in 1941, he married Lidiia Kunynets. In 1944 they fled to Innsbruck, Austria, and then emigrated to Canada in 1950 with their daughters, Marta and Iryna. Their son, Myron, was born in Toronto. Mr. Dylynsky worked in various enterprises and was active in the Ukrainian Bar Association. He died after a lengthy illness on 9 July 1972. The fund provides research or publication grants in Ukrainian studies to scholars affiliated with academic, cultural and educational institutions in Lviv.

Mykola Klid Memorial Endowment Fund: $38,450

Established in December 1992 by Maria Diakunyk (Kitchener, Ontario) and her three children, Dr. Bohdan Klid (Edmonton), Myroslav Klid (Mississauga, Ontario), and Maria Zadarko (Kitchener). Mykola Klid was born on 22 March1922 in the village of Ostrynia, near the regional centre of Stanyslaviv (now Ivano-Frankivsk). With the outbreak of World War II, he became active in the struggle against both the German and Soviet occupations. In 1944, he fled to Germany and in 1947 immigrated to Canada, where he found work at the Copper Cliff smelter of the International Nickel Company near Sudbury, Ontario. A year later he married Maria Hrynkiw (now Maria Diakunyk). Mr. Klid was active in the Ukrainian community of Sudbury, especially in supporting the activities of the Ukrainian Youth Association (Spilka ukraïns'koï molodi). He died tragically on 17 June 1963 as a result of third-degree burns suffered in a work accident at the smelter. Family members and friends of Mr. Klid continue to contribute to the growth of the fund, which supports fellowships and research grants in Ukrainian studies.

Teodota and Iwan Klym Memorial Endowment Fund: $35,353

Established in April 1995 with a bequest from the estate of Teodota Klym, who passed away in Edmonton in 1993. Her husband, Iwan, died in 1973. They were both natives of Bukovyna and long-time residents of Edmonton, actively involved in Ukrainian national causes and members of St. John's Orthodox parish. The fund supports CIUS scholarly activities, including fellowships, publications, and the organization of conferences, primarily in co-operation with Chernivtsi National University.

Research Program on Religion and Culture Endowment Fund: $37,360

Formerly named the Ukrainian Church Studies Program Endowment Fund. This fund was established in November 1995 with a bequest from the estate of Harry Bratkiw (Edmonton) and donations from St. John's Fraternal Society (Edmonton) and St. Andrew's College (Winnipeg). The program was established at CIUS in 1994 to address the need for interdenominational research in religious studies, especially after the commemoration of the millennium of Christianity in

Rus'-Ukraine and the beginnings of the religious revival in Ukraine. The program had the active support of the eminent authority on the Ukrainian Catholic and Orthodox churches, the late Professor Bohdan Bociurkiw of Carleton University, Ottawa, who also bequeathed his valuable library and archives to CIUS. The fund offers fellowships, supports independent research, and facilitates research and publication by scholars in the field of religious studies.

Shwed Family Endowment Fund in Memory of Ostap and Vera Shwed: $19,985

This fund was originally named the Ostap Teofil Shwed Memorial Endowment Fund and was established in April 1996 by Vera Shwed and her four sons, Eugene, Dennis, Philip, and Mark. Following the death of their mother, family members renamed the fund in honour of the family and in memory of their parents. Vera and Ostap Shwed were both active in the Ukrainian communities of Vancouver, Edmonton and Ottawa. They valued Ukrainian language and cultural education in the family and community. Mrs. Shwed was born in Mackay, Alberta, on10 October 1932 and was a homemaker. Mr. Shwed, an engineer, was born in Drohobych, Ukraine, on 10 June 1920 and came to Canada in April1947. In Ottawa, he was a teacher and director of the St. John the Baptist Ukrainian parish school and a teacher of Ukrainian-language courses. Vera was long an active member of the Ukrainian Catholic Women's League. The fund supports projects at the Ukrainian Language Education Centre that promote teacher professional development and the improvement of language courses.

Stephen and Olga Pawliuk Endowment Fund: $50,000

Established in August 1996 by Olga Pawliuk (Toronto), initially to support the Hrushevsky Translation Project and then to support research and publishing in Ukrainian and Ukrainian-Canadian history. Mrs. Pawliuk was born in Kodnia, Ukraine, and educated at the Zhytomyr Polytechnic. She immigrated to Canada in 1928 and settled near Winnipeg with her parents, a brother, and two sisters. In time, the family moved to Toronto, where Olga met and married Stephen Pawliuk, the Canadian-born son of Alberta homesteaders and an electronics graduate from the Marconi School of Radio Technology in Chicago. Mrs. Pawliuk accompanied her husband to London, England, when he joined the British Merchant Marine in 1938; shortly thereafter, he enlisted in the Royal Air Force and helped develop the first British radar installations during World War II. In 1952, Mr. Pawliuk started the Ukrainian-Canadian Collection in the University of Toronto Library. Mrs. Pawliuk also sponsored the publication of volume 7 of Hrushevsky's *History of Ukraine-Rus'* in memory of her husband.

Stelmaschuk Extension Education Endowment Fund: $30,400

Established in October 1996 with a $10,000 donation from Dr. Paul and Mrs. Anna Stelmaschuk (Kelowna, B.C.) and $10,000 from the late Nancy Shemeluck-Radomsky (Edmonton). The fund was founded in honour of Dr. Stelmaschuk's parents, Joseph and Sophia, who had emigrated from western Ukraine prior to World War I and homesteaded near Spedden, Alberta. The fund supports extension education in Ukraine by assisting Ukrainians who are engaged or intend to work in this field. It can also be utilized by distance-learning workers from Canada to help educate prospective extension workers in Ukraine.

Michael Zacharuk Memorial Endowment Fund: $10,000

Established in November 1996 by Mary Zacharuk (Two Hills, Alberta), in memory of her husband, Michael (1908–1996). As a young boy growing up and going to school in Berehomet, Bukovyna, Michael had always dreamt of coming to Canada, but it was difficult to convince his father to let him do so. Finally, in 1928, his father relented and sponsored the passage. Michael settled near Hairy Hill, Alberta, with a family who had been neighbours in his village. In 1936 he married Mary Mandryk, and shortly thereafter they moved to British Columbia, first to New Westminster and then to Burnaby, where they owned a store. Upon retirement they decided to move back to Hairy Hill. Both their daughter, Diane, and their son, Taras, still reside in British Columbia. Mr. Zacharuk was proud of his Ukrainian heritage and always grateful for the opportunities afforded him in Canada. He always wanted to give "something back to Canada" and did so by being an active and generous supporter of the Ukrainian Orthodox Church and many local community organizations. The Michael Zacharuk Memorial Endowment Fund supports scholarships and publications in Ukrainian and Ukrainian-Canadian studies.

Remeza Family Endowment Fund: $100,000

Established in December 1998 by Sylvester Remeza (1914–2002, Ottawa). Mr. Remeza fought in the Battle of Brody in 1944 and was a member of the 1st Ukrainian Division of the Ukrainian National Army; after the war, he worked in Ontario as an engineer. He was also a generous benefactor, especially of projects pertaining to the Galician writer,

literary scholar, civic figure and artist Bohdan Lepky, who was his maternal uncle. He helped fund the Bohdan Lepky museums in Berezhany and Zhovkva, Ukraine, and contributed toward the first-ever statue of the writer, which was erected in Berezhany. The Remeza Family Endowment Fund supports research and publications pertaining to the work and legacy of Bohdan Lepky.

Dmytro and Stephania Kupiak Fund: $50,000

Established in December 1998 by Stephania Kupiak (Milton, Ontario). Mr. Kupiak was born in Yablonivka in western Ukraine on 5 November 1918, at a time when Ukraine was independent, as he liked to point out. He attended business college in Lviv, was a member of the Organization of Ukrainian Nationalists, and arrived in Canada in 1948. Mrs. Kupiak was born in Edgerton, Alberta, on 23 April 1930. They met and were married in Edmonton in 1953 and later moved to Toronto, where they prospered and were pillars of the Ukrainian community. Mr. Kupiak passed away on 13 June1995, and Mrs. Kupiak erected a monument in front of her late husband's house in Yablonivka. She also funded the renovation of his boyhood school, which has a bronze plaque and bust dedicated to him. The fund offers scholarships to graduates of the Busk State Secondary School who go on to study economics, political science, law, and international relations at Lviv National University.

Celestin and Irena Suchowersky Endowment Fund: $63,000

Established in September 1999 by Dr. Celestin (Mykola) Suchowersky (Edmonton). Dr. Suchowersky was born in Bukovyna in 1913. He obtained a Ph.D. in political economy from Chernivtsi University in 1939 and a master's degree in library sciences from the University of Washington (Seattle) in 1960. Mrs. Irena Suchowersky (née Kalynovska) was born in Kyiv in 1926 and earned an M.A. in Russian literature in 1969 from the University of Alberta. They met in Germany and were married in 1949, just days before their departure for Canada. Both were very active in Ukrainian organizations. Mr. Suchowersky's love of scholarship and understanding of the needs of Ukrainian education in Canada and Ukraine led him and his wife to establish the Celestin and Irena Suchowersky Endowment Fund. The fund offers fellowships at the M.A. or Ph.D. level to residents of Bukovyna to study at the universities of Alberta, Saskatchewan, Toronto, or other Canadian universities in the disciplines of sociology, psychology, economics, or Ukrainian studies, which, according to Dr. Suchowersky, are fields underrepresented in Ukraine.

Fedeyko Family Endowment Fund: $62,038

Established in November 2000 by William and Justine Fedeyko (St. Albert, Alberta). The couple met at the Mohyla Ukrainian Institute in Saskatoon and were married in July 1938. Both acknowledge that the institution significantly shaped their Ukrainian identity and taught them the importance of community life. They have been active members of and contributors to many organizations, including hockey and softball clubs, agricultural and hospital boards, Ukrainian youth and choir groups, and the Ukrainian Orthodox Church. They have passed on the spirit of giving to their sons, daughters, grandchildren, and their respective families, who make annual contributions to the family fund. The endowment supports the Ukrainian Canadian Program by funding scholarly research, conferences, community outreach activities, and the publication of works in this field. Prior to founding the family fund, Mr. and Mrs. Fedeyko were co-founders of the John Kolasky Memorial Endowment Fund, to which they contributed more than $100,000.

Michael Kowalsky and Daria Mucak-Kowalsky Scholarship Endowment Fund (2000): $24,000

Established in December 2000 by Daria Mucak-Kowalsky (Toronto). The primary purpose of the fund is to offer scholarships to students enrolled in master's, candidate, doctoral, or other advanced degree programs in Ukraine and in Canada. Scholarships are offered to students specializing in international relations, political science, history, cultural studies, economics, sociology, and psychology at Lviv National University, Ivano-Frankivsk National University, and the Kyiv Mohyla Academy National University. In Canada, scholarships are offered to those studying Ukrainian language, literature, history, international relations, and political science at any Canadian university, with preference to students at the University of Alberta.

Michael Kowalsky and Daria Mucak-Kowalsky Encyclopedia of Ukraine Endowment Fund: $100,000

Established in April 2004 by Daria Mucak-Kowalsky (Toronto). The fund supports the preparation, editing, and updating of entries pertaining to Ukrainian history in the Internet Encyclopedia of Ukraine.

Mykhailo Onufriiovych Samytsia Endowment Fund: $213,500

Established in November 2005 by Mykhailo Onufriiovych Samytsia (Edmonton) in memory of his father, Onufrii Ivanovych Samytsia; his mother, Anastasia Dmytrivna Samytsia (née Stoianovska); and his wife, Maria Hryhorivna Samytsia (née Sharyk) with a donation of $208,500 from Mykhailo Samytsia and $5,000 from the estate of Maria Samytsia. Mr. Samytsia was born in 1920 in the village of Denysiv in western Ukraine. His father left for Canada in 1929; five years later, he was joined by his wife and Mykhailo's two younger sisters. At the age of fourteen, Mykhailo Samytsia was forced to stay behind in Ukraine owing to illness, hoping that he would soon recover and follow his family. However, because of the outbreak of war and the subsequent annexation of western Ukraine to the Soviet Union, it was not until 9 July 1963 that Mykhailo, along with his wife, Maria, was reunited with his family in Edmonton. The fund is designated in support of the scholarly and research activities of CIUS.

Stephen and Olga Pawliuk Ukrainian Studies Endowment Fund: $50,000

Established in January 2006 by Olga Pawliuk in support of the scholarly and research activities of CIUS, with priority to online computer-based initiatives.

Dr. Ivan Iwanciw and Dr. Myroslawa Mysko-Iwanciw Ukrainian Studies Endowment Fund: $57,105

Established by Dr. Myroslawa Iwanciw (née Mysko) of Elmwood Park, Illinois, in April 2006 in support of CIUS activities, with priority to Ukrainian students and scholars conducting research in Ukrainian studies.

Only the accrued interest from endowments is used to fund projects, scholarships, grants, and subsidies. Information about donors who established endowments was gleaned from CIUS annual reports and newsletters. Please contact us in case of omissions or errors.

John Kolasky Memorial Fellowship Update

In 2005–6 there were five recipients of the John Kolasky Memorial Fellowship: Viktor Brekhunenko, Olha Luchuk, Myroslav Marynovych, Yurii Pokalchuk, and Iryna Tiurmenko.

The first Kolasky Fellow to come to Canada was Iryna Tiurmenko, professor of history at the National University of Food and Technology in Kyiv. Her subject was the life and activities of Metropolitan Ilarion (Ivan Ohiienko) and the Ukrainian diaspora. In Winnipeg, Professor Tiurmenko did research at the Consistory of the Ukrainian Orthodox Church of Canada, the Ukrainian Cultural and Educational Centre (Oseredok), and the University of Manitoba. She also worked in the Ukrainian-related collections of the Library and Archives of Canada in Ottawa. Professor Tiurmenko was hosted and assisted by many individuals and institutions, among them Dr. Roman Yereniuk of Winnipeg, the Reverend Ihor Okhrymchuk of Ottawa, the Reverend Ihor Kutash of Montreal, the Consistory of the Ukrainian Orthodox Church of Canada, and the Volyn Society.

During her stay in Canada, Professor Tiurmenko appeared often before scholarly and Ukrainian community audiences, where she gave lectures on the state-building views of Metropolitan Ilarion, the architecture of the Ukrainian baroque, Ukrainian culture between the Scythian-Sarmatian and Classical periods, the introduction of Christianity in Kyivan Rus', and the Hetmanate of the seventeenth and eighteenth centuries.

Iryna Tiurmenko

Iryna Tiurmenko is the author of the monograph *Державницька діяльність Івана Огієнка [Митрополита Іларіона]* (State-Oriented Activities of Ivan Ohiienko

[Metropolitan Ilarion]), published in 1998, as well as many articles on his life and activities. She has published articles on Ukrainian culture and learning and on Cossack Ukraine and is co-editor of the textbook *Культурологія: теорія та історія культури* (Cultural Studies: The Theory and History of Culture), published in 2004.

From January to April 2006, Myroslav Marynovych, vice-rector of the Ukrainian Catholic University in Lviv, was hosted by CIUS and the Metropolitan Andrey Sheptytsky Institute of Eastern Christian Studies at St. Paul's University in Ottawa. During his stay in Canada, Mr. Marynovych conducted research on the diaspora movement in support of a patriarchate for the Ukrainian Catholic Church and its influence on the formation of a new ecclesiastical identity, as well as on the church's attitude to ecumenism.

While in Edmonton, Mr. Marynovych worked in the Bohdan Bociurkiw Memorial Library at CIUS, the University of Alberta (U of A) Library, and St. Joseph's College at the U of A. He also delivered the Bohdan Bociurkiw Memorial Lecture on religious freedom in Ukraine and spoke on the dynamics of Ukrainian interfaith and interchurch relations. Before community groups in Edmonton, Winnipeg and Toronto, Mr. Marynovych spoke on current politics and the religious situation in Ukraine, on Ukrainian church life and prospects for ecumenism, and on his life as a political prisoner. In Ottawa, Mr. Marynovych conducted research in the St. Paul's University Library. There he gave lectures on the spiritual experiences of prisoners in the Soviet GULAG and on ecclesiastical issues facing a post-totalitarian society.

Myroslav Marynovych was a co-founder in 1976 of the Ukrainian Helsinki Group, a human-rights organization. In April 1977 he was arrested by the Soviet authorities for his activities in defence of human rights and sentenced to a seven-year term in forced-labour camps, to be followed by five years' exile. Released in 1987, he returned to Ukraine, where he taught the history of religion in Ukraine at the Drohobych Pedagogical Institute (1990–94). Since 1997 he has been associated with the Lviv Theological Academy (Ukrainian Catholic University since 2003) as director of its Institute of Religion and Society and, since 2000, as vice-rector for external affairs. Mr. Marynovych is the author of numerous works on religion, politics and human rights. His latest book, *Українська ідея і християнство* (The Ukrainian Idea and Christianity), was published in 2003.

From January to April 2006, Viktor Brekhunenko, head of the Division of the History and Theory of Archaeography, Institute of Ukrainian Archaeography, National Academy of Sciences of Ukraine (Kyiv), was in Toronto, Winnipeg and Edmonton to conduct research on the typology of Cossack communities in Eastern Europe in the fifteenth and sixteenth centuries. Hosted initially by the CIUS office at

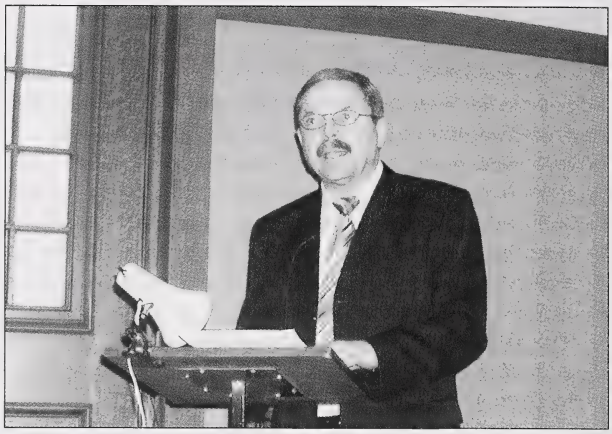

Myroslav Marynovych

the University of Toronto, Dr. Brekhunenko spent most of his stay in Winnipeg, where he was hosted by Dr. Roman Yereniuk of St. Andrew's College, and at CIUS in Edmonton. In Winnipeg, he worked in the archive of Metropolitan Ilarion, while in Edmonton he worked largely in the U of A Library.

While in Canada, Dr. Brekhunenko lectured on the Muscovite conception of the Pereiaslav Agreement of 1654 and on political developments in Ukraine since the Orange Revolution. He also spoke on the Dnipropetrovsk school of Ukrainian Cossack history, the Pereiaslav Agreement (1654), Russo-Ukrainian relations, and the current work of the Institute of Ukrainian Archaeography.

Viktor Brekhunenko, a leading specialist in the early history of Cossack Ukraine, is the author of more than eighty scholarly works, including the monograph *Стосунки українського козацтва з Доном у XVI – середині XVII ст.* (Relations between the Ukrainian and Don Cossacks from the Sixteenth to the Mid-Seventeenth Century), published in 1998. In his latest study, *Московська експансія і Переяславська рада 1654 р.* (Muscovite Expansion and the Pereiaslav Council of 1654), published in 2005, Dr. Brekhunenko traces the origins of Muscovy's conception of the Treaty of Pereiaslav in the context of its expansionist strategies between the fourteenth and seventeenth centuries.

In February and March 2006, the well-known Kyiv-based writer Yurii Pokalchuk was in Edmonton to work on an anthology of Alberta prose writings to be published in Ukraine. Hosted by CIUS at the U of A, Dr. Pokalchuk worked with George Melnyk, professor in the Faculty of Communication and Culture, University of Calgary, on selecting the writings. He also consulted with Jars Balan of CIUS and with the Alberta writers Rudy Wiebe, Robert Kroetsch, Myrna Kostash, and Candace Jane Dorsey. The planned anthology consists of writings by twenty Alberta authors on the theme of love.

For the past fifteen years, Yurii Pokalchuk has been a volunteer social worker dealing with juvenile delinquents. While in Edmonton, he gave a lecture co-sponsored by the Ukrainian Canadian Archives and Museum of Alberta on working with Ukraine's juvenile delinquents in the creative arts. On his way back to Ukraine, Dr. Pokalchuk stopped for a brief stay in Toronto, where he spoke about his life as an author and community activist and read some of his poems.

Yurii Pokalchuk is the author of some fifteen books of prose and poetry and the vocalist and lyricist of the Ukrainian rock/jazz group *Vohni Velykoho Mista*. His latest two collections of short stories, *Паморочливий запах джунглів* (The Intoxicating Fragrance of Jungles) and *Заборонені ігри* (Forbidden Games), were published in 2005–6. He has also written articles on contemporary Latin American literature and on the theme of alienation among youth in North America. Dr. Pokalchuk has served as president and vice-president of the Association of Ukrainian Writers and as a member of Ukraine's National Radio and Television Council.

In March and April 2006, Olha Luchuk, professor in the Faculty of International Affairs at the Ivan Franko National University of Lviv and head of the Department of English at the Ukrainian Catholic University in Lviv, was hosted by the Petro Jacyk Program at the University of Toronto's Centre for European, Russian and Eurasian Studies and by CIUS at the U of A. Professor Luchuk came to Canada to research the epistolary legacy of the late professor George S. N. Luckyj, a renowned specialist in Ukrainian literature. She worked in Luckyj's archive at the University of Toronto and in the archive of Ivan Lysiak-Rudnytsky at the U of A. In Toronto she gave lectures on George Luckyj and his contemporaries and on new perspectives in contemporary Ukrainian politics, history and culture. She also participated in a round table on the 2006 Ukrainian parliamentary elections. In Edmonton she spoke on the reception of Ukrainian literature in the USA and Canada. Following her stay in Canada, Professor Luchuk went to the United States to continue her research.

Olha Luchuk is the author of *Діалогічна природа літератури* (The Dialogic Nature of Literature), published in 2004, and of more than 50 scholarly articles on translation and literary studies. She is also a co-author and compiler of *Сто років юності* (One Hundred Years of Youth), an anthology of twentieth-century Ukrainian poetry in English translation, published in 2000.

The visits by the five John Kolasky Memorial Fellows in 2005–6 are further testimony to the success of the fellowship program. Each Kolasky Fellow is required to conduct research or work on a project and to give lectures to academic and Ukrainian community audiences. Many of the Kolasky Fellows are distinguished scholars and experts who have been able to achieve their scholarly goals as a result of their stays in Canada and have shared their wealth of knowledge with academic and community audiences in many Canadian cities. If your community would like a member of the CIUS academic staff or a visiting scholar, such as a John Kolasky Memorial Fellow, to give an address, please contact us.

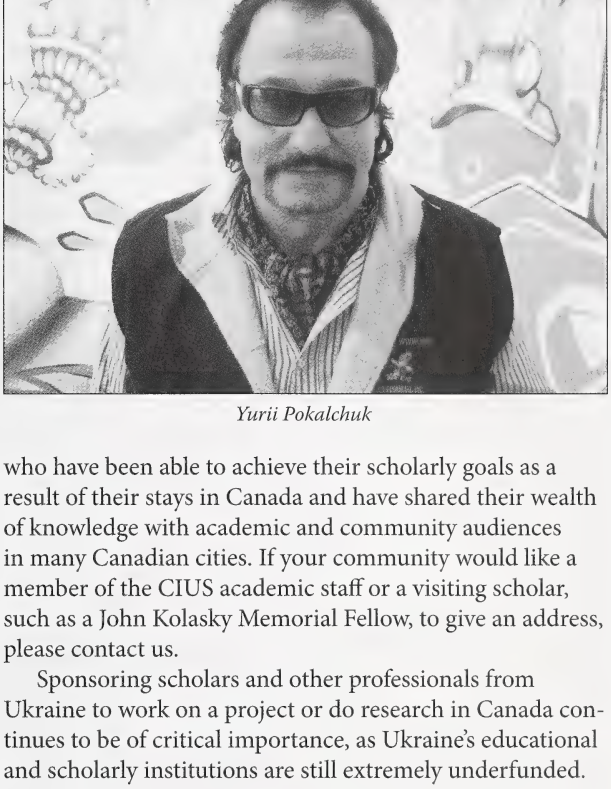

Yurii Pokalchuk

Sponsoring scholars and other professionals from Ukraine to work on a project or do research in Canada continues to be of critical importance, as Ukraine's educational and scholarly institutions are still extremely underfunded.

The John Kolasky Memorial Endowment Fund was established as the Ukraine Exchange Fellowship Endowment Fund in 1990 by William and Justine Fedeyko, Peter Kindrachuk (1912–1998) and Pauline Kindrachuk, and John Kolasky (1915–1997) in order to support Ukrainian scholars and professionals conducting scholarly research or updating skills in Canada. The fund was renamed in early 1998 in honour of its initiator and co-founder, the late John Kolasky.

Thanks to the generosity of donors, the capital of the John Kolasky Memorial Endowment Fund now stands at $750,787, allowing CIUS to sponsor more scholars from Ukraine than in previous years. The last large donation ($200,179.88) to the fund came from the estate of William Lipkewich (Vancouver, B.C.) in 2004. On establishing the fund in 1990, the late John Kolasky stated that his goal was to continue fund-raising until the capital reached one million dollars. Donations to CIUS can be earmarked for the John Kolasky Memorial Endowment Fund.

Donors to CIUS

The following donations, received between 1 September 2005 and 31 August 2006, are listed in order of amount donated.

Samytsia, Mykhailo	213,500.00
Pawliuk, Olga	55,000.00
Shevchenko Foundation Winnipeg MB	35,000.00
Alberta Ukrainian Heritage Foundation Edmonton AB	25,000.00
Canadian Foundation for Ukrainian Studies Toronto ON	25,000.00
Petro Jacyk Educational Foundation Mississauga ON	25,000.00
Zubryckyj, Nick	23,259.36
Foundation of the Encyclopedia of Ukraine Toronto ON	15,000.00
Alberta Ukrainian Commemorative Society Edmonton AB	10,000.00
Ukrainian Canadian Benevolent Society of Edmonton Edmonton AB	10,000.00
Ukrainian Studies Fund Inc New York NY USA	USD 9,600.00
Slavutych, Yar	8,400.00
Dovga, Larysa	USD 8,000.00
Fedeyko, William & Justine	5,500.00
Darcovich, Mr William	5,082.36
Karnas, Joseph A	5,000.00
Klid, Morris	5,000.00
Mulak-Yatzkivsky, Arkadi	USD 5,000.00
Shemeluck-Radomsky, Nancy	4,150.00
Schuh, Doris	4,000.00
Shwed, Philip	3,500.00
Shwed, Eugene	2,500.00
Xerox Canada Toronto ON	1,500.00
Alberta Ukrainian Self Reliance League Edmonton AB	1,000.00
Bishop Budka Society Edmonton AB	1,000.00
Bociurkiw, Vera	1,000.00
Cybulsky, Irene	1,000.00
Daschuk, Dr Michael	1,000.00
Dylynsky, Mr Myron	1,000.00
Kulyk, Ada	USD 1,000.00
Lishchyna, Leonid	1,000.00
Peczeniuk, Sonia	1,000.00
Temerty, James	1,000.00
Ukrainian Pioneers Association of Alberta Edmonton AB	1,000.00
Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union Philadelphia PA USA	USD 1,000.00
Wychowanec, Stephanie	1,000.00
Maryniuk, Jerry	USD 700.00
Fedeyko, William S & Darlene	600.00
Kohut, Zenon	600.00
Zalasky, Percy & Katherine	600.00
Bihun, Yaroslav	USD 500.00
Fedeyko, Dennis & Barbara	500.00
Mykolynskyj, Wasyl	500.00
Ortynsky, Nestor	500.00
Todosijczuk, Dr Demetrius	500.00
Klid, Dr Bohdan & Mrs Halyna	425.00
Anonymous	365.00
Cybulsky, Andrey & Daria Trojan Cybulsky	300.00
White, Bruce & Allison	300.00
Blawacky, Benedict & Helen	275.00
Blavatska, Larissa	250.00
Galagan, Ron	250.00
Masnyj, Zenon B	USD 250.00
Savaryn, Peter & Olga	250.00
Stefaniuk, Cornell	250.00
Diakunyk, Mrs Maria	200.00
Fedeyko, Anne	200.00
Hnatiuk, William A & Elsie	200.00
Horodeckyj, John & Myroslawa	200.00
Horpeniuk, Andrew	USD 200.00
Klopoushak, Edward	200.00
Korchinsky, Bonace & Anne	200.00
Kordiuk, Nick & Irena Nosyk	200.00
Malofij, Petro	200.00
Mykolyn, Bohdan	200.00
Sarachman, John	USD 200.00
Soltykevych, Orest & Lesia	200.00
Soroski, Michael	200.00
Stefaniuk, Steve & Josephine	200.00
Ukrainetz, Peter	200.00
Biscoe, David & Anna	150.00
Chorneyko, Ihor & Anne	150.00
Krochak, Michael B & Marie	150.00
Lewycka, Ms Luba	150.00
Nebesio, Maria	150.00
Strilchuk, Irene	150.00
Fleishman, Lazar & Ekaterina Kozitskaia	USD 125.00
Gowda, Jacob	120.00
Kucharyshyn, John & Stephanie	105.00
Kenyon, David J	101.00
Atamanchuk, Nestor	100.00
Basaraba, Joseph & Elaine	100.00
Basilevsky, Dr Alexander	100.00
Bautista, Ken & Amy	100.00
Bilaniuk, Oleksa-Myron	USD 100.00
Bochan, Eugene & Marta	100.00
Boychuk, Ernest	100.00
Boyko, John & Zenowia	100.00
Broadhead, Daria	100.00
Buhel, Andrij & Halyna	100.00
Central Products & Foods Ltd Winnipeg MB	100.00
Chwaluk, Zenon & Iris Sopinka	100.00
Chyz, Ms Nina	100.00
Dedish, Hank & Marie	100.00
Dytyniak, George & Mary	100.00
Dzioba, George & Natalia Kazymyra Dzioba	100.00
Fedeyko, Eugene A	100.00
Fedeyko, Joanne	100.00
Fedeyko, Michael & Marni	100.00
Fedeyko, Patricia	100.00
Gulka, Paul	100.00
Gural, Mrs Helen	USD 100.00
Hirnyj, Jaroslava	100.00
Hirnyj, Lada	100.00
Hurko, Stephanie	100.00
Hwozdulych, Boris A	100.00
Junyk, Myra O	100.00

Kaluzny, Eugene	100.00
Klippenstein, Lawrence & Laverna	100.00
Kobrynsky, Lillian	100.00
Kostash, Myrna	100.00
Kostelnyj, Mr Stefan	100.00
Lesyk, Hon Anatole	100.00
Lopaty, Peter	100.00
Lubinsky, Terry	100.00
Mackiw, Dr Theodore	USD 100.00
Malec, Paul & Emily	100.00
Malycky, Alexander	100.00
Martiuk, Stepan & Natalia	100.00
McIntyre, James A & Oksana	100.00
Melnyk, Dmytro	100.00
Melnyk, Mrs Nancy	100.00
Mojsiak, Wasyl	100.00
Moscardelli, Sofia	100.00
Motyl, Dr Alexander J	USD 100.00
Myers, Craig & Audrey	100.00
Nazarevich, Alann	100.00
Ostrowerka, Ray	100.00
Paulson, Mary	100.00
Piasta, Edward (Edward Piasta Prof Corp)	100.00
Popiwczak, Nick	100.00
Primak, George	100.00
Pylyshenko, Wolodymyr & Irma	USD 100.00
Ronish, Zoya	100.00
Roslak, Mrs Maria	100.00
Rudko, Daniel	100.00
Rudzik, Michael & Tatiana	100.00
Rywak, Stefan	USD 100.00
Shepelavy, Taras & Julianne	USD 100.00
Shepertycky, Dr Martha	100.00
Sochaniwskyj, Wolodymyr & Lesia	100.00
Szuch, Allan	100.00
Szuch, Lubomyr & Maria	100.00
Szuchewycz, Bohdan	100.00
Timoshenko, Irene N	100.00
Tkaczuk, Nadia	100.00
Tomkiw, Ihor	100.00
Topolnisky, Eugene	100.00
Ulan, Orest A Prof Corp	100.00
Wiebe, John & Kathryn	100.00
Wowk, Stefanie	100.00
Woychyshyn, Eugene	100.00
Wray, Robert G	100.00
Zadarko, Bob & Maria	100.00
Zakaluzny, Roman & Irene	100.00
Zalasky, Erin	100.00
Zalasky, Heather	100.00
Zalasky, Warren & Trina	100.00
Valiquette, Chantal	80.00
Latyszewskyj, Ms Maria	75.00
McKinlay, Pat D	75.00
Nadiak, O S	75.00
Pshyk, Lawrence A & Mary Anne	75.00
Sagansky, Andrea	75.00
Serhijczuk, George & Veronica	70.00
Kobluk, William & Judy	60.00
Andruschak, John & Irene	50.00
Bahniuk, Bohdan	50.00
Baynes, William & Pauline Trepanier	50.00
Bombak, Anna	50.00
Broda, Ihor	50.00
Bulchak, Bohdan & Alexandra	50.00
Burij, Anna	50.00
Chomiak, Chrystia	50.00
Chomyn, Andriy	50.00
Czaban, Maria	50.00
Faryna, Rose	50.00
Fedak, Mrs Olha	USD 50.00
Genyk-Berezowsky, Mr Andrey	50.00
Golash, Roman & Anna M	USD 50.00
Hayda, Ihor & Roma	USD 50.00
Hladyshevsky, Dr Myroslav	50.00
Hladyshevsky, Helen	50.00
Hohol, Maria	50.00
Howera, Nick	50.00
Hrycak, Peter & Rea M	USD 50.00
Humnicky, Michael S	USD 50.00
Hunter, Robin S & Susan M Boychuk	50.00
Ignash, Pauline	50.00
Jaciuk, Anatol & Minodora	USD 50.00
Janschula, Lee & Olya	50.00
Kosc, Wieslaw & Olga	USD 50.00
Kostash, Mary	50.00
Kostiuk, Sam & Melody	50.00
Kot, Pauline M	50.00
Kowalchuk, Arthur	50.00
Kozy, Karlo	50.00
Lysyk, Dr George & Mrs Orysia	50.00
Makowsky, D Mitch & Marianne	50.00
Maksimowich, Roman & Victoria	USD 50.00
Mayhal, Helen	50.00
Melnychuk, Don & Anna	50.00
Mezibroski, Dr Joe S & Janice	50.00
Mokriwskyj, Iwan & Maria M	USD 50.00
Myro, Michael	50.00
Negrich, Nadia	50.00
Pasicznyk, Mary	USD 50.00
Petryshyn, Dr W Roman & Marusia	50.00
Romaniuk, Orest & Susan	50.00
Romanow, Walter & Yvonna	50.00
Russin, Geraldine	50.00
Salmaniw, Walter	50.00
Savaryn, Michael & Marianna	50.00
Sembaliuk, Patricia	50.00
Semeniuk, Mrs Olga	50.00
Senyk, Stephen & Sandra	50.00
Shelegon, Julia	50.00
Shust, Nestor	USD 50.00
Sicinsky, Walter & Maria	50.00
Sklepkovych, Oleh & Tania	USD 50.00
Sluzar, Dr Roman & Halia L	50.00
Soroka, Ivan & Marusia	50.00
Stadnyk, Ivan	50.00
Stechishin, Zenia	50.00
Sydoruk, Borys & Donna	50.00
Szuch, Anhelyna	50.00
Waschuk, Eugene M	50.00

Werbeniuk, William & Vera	50.00
Werhanowsky, Jaroslaw & Vera	50.00
Yakymechko, Dr Mary	50.00
Broda, Alex & Stephanna	40.00
Cook, Ray	35.00
Kolanitch Walter	35.00
Michalenko, Johanna	35.00
Mudry, Nestor	35.00
Ciomkalo, Mykola & Adriana	30.00
Lewycky, Myron	30.00
Pyk, Emil & Roxolana	USD 30.00
Romaniuk, Stefan & Mary	30.00
Archer, Stephen L Professional Corporation	25.00
Bessette, Mrs Patricia & Maurice R	25.00
Duchnij, Wasyl	25.00
Dutka, Irene	25.00
Fialka, Bohdan & Sophia	25.00
Hutton Sunshine Fund Grand Forks BC	25.00
Iwanec, Parasia	25.00
Kryschuk, Nadia	25.00
Langenberg, Marcia	25.00
Leshchyshyn, Peter & Maria	USD 25.00
Lypowecky, Nadia	25.00
May, Nick & Jennie	25.00
Mykolenko, Nick	USD 25.00
Orleski, Steve & Olga	25.00
Papish, Bob & Eunice	25.00
Pidkowich, Mary	25.00
Poluha, William & Jean	25.00
Sadowsky, Sophie	25.00
Sloboda, Lena	25.00
Soletsky, Ivan & Ulana P	25.00
Somchynsky, Lida	25.00
Tataryn, Orest & Judy	USD 25.00
Wowk, Paul & Olga	25.00
Yaworsky, Mr Morris G & Mrs Nel Anne	25.00
Zyruk, Hanna	USD 25.00
Bahry, Myron & Rashell	20.00
Blood, Arlene	20.00
Boykiw, Evanna	20.00
Cipko, Serge	20.00
Cyncar, Orest & Nadia	20.00
Delvecchio, Glen & Olga	20.00
Dzugan, A	20.00
Hryhorka, Mary	20.00
Kachmar, Alexander & Priscilla	20.00
Kardynal, Harry & Evelyn	20.00
Kruhlak, Phyllis	20.00
Kuzych, Ingert & Judy Richer-Kuzych	USD 20.00
Luchkanych, John & Anna	20.00
Maciuk, Sam	20.00
Maksymiw, Osypa & Maria	20.00
Olijnyk, Magdalena	20.00
Porochiwnyk, Daria	20.00
Serwa, Helen	20.00
Swityk, Wasil	20.00
Tyrkalo, A & M	20.00
Zacharko, Ron & Caroline	20.00
Bahniuk, Wasyl & Maria	15.00
Hnatiuk, Stepan & Anna	15.00
Maceluch, Walter	15.00
Markowski, Peter & Joan	15.00
Sadiwnyk, Nick	15.00
Hlus, J N & Olga	10.00
Lobay, Ivan & Maria Ivanna	USD 10.00
Lucenko, Leonard K & Larissa	USD 10.00

Archivist Retires

CIUS would like to note the retirement of Myron Momryk, an archivist at Library and Archives Canada. Born in Karlsruhe, Germany, in 1946, Mr. Momryk came to Canada in 1949 with his immigrant parents. He grew up in Val d'Or, Quebec, and later studied at several universities in Ontario. Since 1981, he has worked with the Ukrainian Archives Program in Ottawa, contributing significantly to the development of the Ukrainian-Canadian collection at the National Archives. Today, there are more than 86 Ukrainian collections and more than 230 metres of Ukrainian textual archival material in the Canadian Special Collections and Archives Branch. Mr. Momryk oversaw the acquisition of the important Ukrainian collections of Andrii Zhuk, Mykhailo Yeremiiv, Volodymyr Kubijovyč, the government-in-exile of the Ukrainian People's Republic, and others.

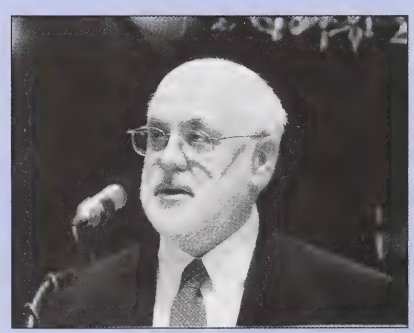

Myron Momryk oversaw the acquisition of important Ukrainian collections at Library and Archives Canada in Ottawa.

Our thanks go out for his work in this regard, as well as for his valuable assistance to CIUS researchers and other scholars doing research in Ottawa under CIUS auspices. Most recently, Mr. Momryk held the position of Project Archivist, Social Archives Section, Political and Social Heritage Division, Library and Archives Canada.

In retirement, Mr. Momryk plans to work on some of his own projects, including the history of the Ukrainian community in Val d'Or, Quebec, a political biography of Michael Starr (Starchevsky), Canadian volunteers in the Spanish Civil War, and Ukrainian-Canadian family history.

Donations / Пожертви

t of $_____and choose to contribute by:

titute of Ukrainian Studies; or for
Alberta Foundation USA, Inc.; mail to:
:a, Edmonton, AB, Canada T6G 2E8

d # _____

__ Daytime phone (____) _____

Signature _____

encing ____/____ (m/y) and

rd: Card # _____

Daytime phone (____) _____

Signature _____

l activities and programs of CIUS, where the need is

ng project/program or endowment fund:

_____

or make a planned gift (e.g., life insurance policy,
the director of the Canadian Institute of Ukrainian
ne number in the space above or call us at
il cius@ualberta.ca

sts to a minimum, we urge CIUS Newsletter
ollowing two options, if appropriate:

: Please fill out your name and address in the space above
n the stamped, self-addressed envelope provided for your

y of the *CIUS Newsletter* rather than a hard copy, please check
_____

e authority of Section 33(c) of the Alberta "Freedom of Information and Protection
nd newsletter records. Questions concerning the collection, use or disposal of this
ancement Services, 6–41 GSB, University of Alberta, Canada T6G 2H1.

01650

Werbeniuk, William & Vera	50.00	Tat
Werhanowsky, Jaroslaw & Vera	50.00	Wo
Yakymechko, Dr Mary	50.00	Yaw
Broda, Alex & Stephanna	40.00	Zyr
Cook, Ray	35.00	Bak
Kolanitch Walter	35.00	Blo
Michalenko, Johanna	35.00	Boy
Mudry, Nestor	35.00	Cip
Ciomkalo, Mykola & Adriana	30.00	Cyr
Lewycky, Myron	30.00	Del
Pyk, Emil & Roxolana	USD 30.00	Dzu
Romaniuk, Stefan & Mary	30.00	Hry
Archer, Stephen L Professional Corporation	25.00	Kac
Bessette, Mrs Patricia & Maurice R	25.00	Kar
Duchnij, Wasyl	25.00	Kru
Dutka, Irene	25.00	Kuz
Fialka, Bohdan & Sophia	25.00	Luc
Hutton Sunshine Fund Grand Forks BC	25.00	Ma
Iwanec, Parasia	25.00	Ma
Kryschuk, Nadia	25.00	Oli
Langenberg, Marcia	25.00	Por
Leshchyshyn, Peter & Maria	USD 25.00	Ser
Lypowecky, Nadia	25.00	Swi
May, Nick & Jennie	25.00	Tyr
Mykolenko, Nick	USD 25.00	Zac
Orleski, Steve & Olga	25.00	Bak
Papish, Bob & Eunice	25.00	Hn
Pidkowich, Mary	25.00	Ma
Poluha, William & Jean	25.00	Ma
Sadowsky, Sophie	25.00	Sad
Sloboda, Lena	25.00	Hlu
Soletsky, Ivan & Ulana P	25.00	Lok
Somchynsky, Lida	25.00	Luc

Archivist Retires

CIUS would like to note the retirement of Myron Momryk, an archivist at Library and Archives Canada. Born in Karlsruhe, Germany, in 1946, Mr. Momryk came to Canada in 1949 with his immigrant parents. He grew up in Val d'Or, Quebec, and later studied at several universities in Ontario. Since 1981, he has worked with the Ukrainian Archives Program in Ottawa, contributing significantly to the development of the Ukrainian-Canadian collection at the National Archives. Today, there are more than 86 Ukrainian collections and more than 230 metres of Ukrainian textual

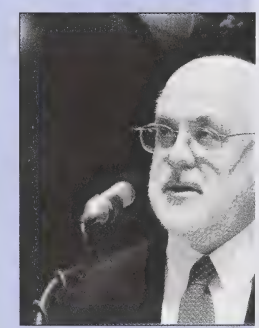

Myron Momryk oversaw the portant Ukrainian collectio Archives Canada in Ottawa

archival material in the cial Collections and Arc Mr. Momryk oversaw th of the important Ukrair of Andrii Zhuk, Mykhai Volodymyr Kubijovyč, t

Donations / Пожертви

I/we wish to make a gift to CIUS in the amount of $_____and choose to contribute by:

❑ An enclosed cheque payable to **Canadian Institute of Ukrainian Studies;** or for residents of the United States to **University of Alberta Foundation USA, Inc.**; mail to:

CIUS, 450 Athabasca Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2E8

❑ A one-time gift via my VISA / MasterCard: Card # _____

Expiry date _____ Daytime phone (____) _____

Cardholder_____ Signature _____
(please print name)

Date_____

❑ Installments of $_____ per month; commencing ____/____ (m/y) and

ending ____/____ (m/y) from my VISA / MasterCard: Card # _____

Expiry date _____ Daytime phone (____) _____

Cardholder_____ Signature _____

(please print name)

Date_____

❑ **I/we wish my/our gift to support the general activities and programs of CIUS, where the need is greatest.**

❑ **I/we wish my/our gift to support the following project/program or endowment fund:**

_____

❑ **I/we wish to establish an endowment fund or make a planned gift (e.g., life insurance policy, bequest) and would like to be contacted by the director of the Canadian Institute of Ukrainian Studies. Please provide your name and phone number in the space above or call us at (780) 492–2972, fax (780) 492–4967, or e-mail cius@ualberta.ca**

In an effort to keep printing and mailing costs to a minimum, we urge CIUS Newsletter recipients to read and consider one of the following two options, if appropriate:

❑ I no longer wish to receive the *CIUS Newsletter.* Please fill out your name and address in the space above or enclose your mailing label and return it to CIUS in the stamped, self-addressed envelope provided for your convenience.

❑ If you would prefer to receive an electronic copy of the *CIUS Newsletter* rather than a hard copy, please check the box and provide your e-mail address: _____

The personal information requested on this form is collected under the authority of Section 33(c) of the Alberta "Freedom of Information and Protection of Privacy Act" for the purposes of updating and maintaining donor and newsletter records. Questions concerning the collection, use or disposal of this information should be directed to: Manager, Prospect Research, Advancement Services, 6–41 GSB, University of Alberta, Canada T6G 2H1.

01650

Donations / Пожертви

To carry out its many scholarly and educational programs and projects, CIUS relies on the financial support of individual and corporate benefactors. We are most grateful for all contributions, large or small.

Для виконання обширних інститутських програм і проєктів, КІУСові необхідна фінансова підтримка індивідуальних і корпоративних добродіїв.
Ласкаво просимо Вас скласти пожертву на КІУС.
Ми глибоко вдячні за всі пожертви, великі чи малі.

Gifts to CIUS are fully tax-deductible in both Canada and the United States.
Пожертви не обкладаються податками.

Donors from Canada should make cheques out to the Canadian Institute of Ukrainian Studies.
Donors from the United States should make cheques out to the University of Alberta Foundation USA, Inc., in order to receive IRS income tax receipts.

Name _____

Address _____

_____

_____

Postal/Zip Code _____

Tel. (____) _____ E-mail _____

Please use the self-addressed envelope. Postage is paid only if mailed in Canada.

Просимо користуватися прикріпленою конвертою. Поштові кошти оплачені тільки в Канаді.

Please enter your change of address above or provide the name and address of someone who would like to be added to our mailing list.

Якщо у Вас змінилася адреса, або знаєте когось, хто бажав би отримувати Бюлетень КІУСу, будь ласка подайте нові координати.

Matching Fund Program

The Province of Alberta has once again announced a donations program for post-secondary institutions through the recently established Access to the Future Fund. If your proposed gift to CIUS is consistent with the guidelines, which will soon be published, the University of Alberta will request matching funds. For more information, please contact the director of CIUS, Dr. Zenon Kohut.

Please continue to next page ⇒

CIUS Press presents an English translation of one of the masterpieces of contemporary Ukrainian literature and a cult classic for the Ukrainian 1990s generation

Yuri Izdryk's
Wozzeck

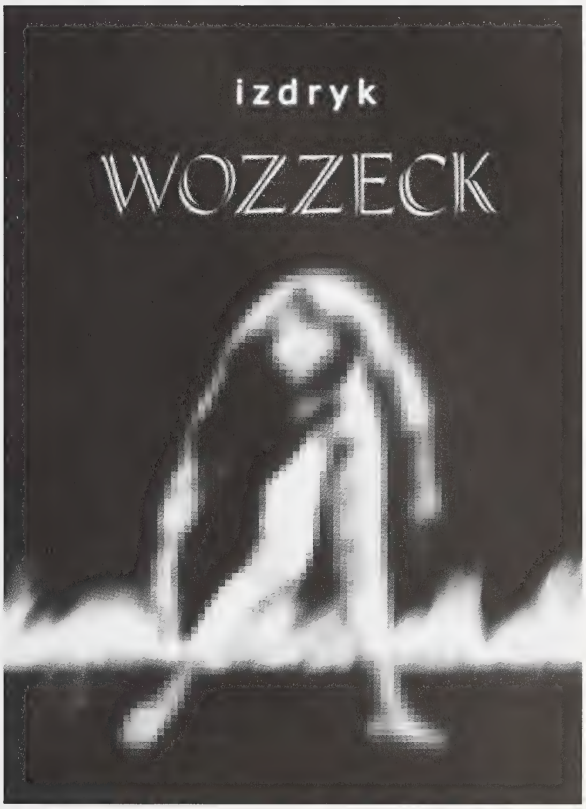

Drawing on motifs from Georg Büchner's story of the hapless and homicidal barber Woyzeck and Alban Berg's atonal opera, *Wozzeck*, Yuri Izdryk has made this archetypal character the Everyman of the turn of the third millennium.

Anguished and disoriented, betrayed by love and the frailties of his body, Izdryk's Wozzeck is a victim of the phantoms of his mind and of the grotesque society that excludes him. Fortunately for the reader, his tragedy and his comedy play out in a tour de force of a novel that gleams with dark satire and revels in ingenious metaphors for the modern human condition.

xxii + 130 pp
Translation and introduction by Marko Pavlyshyn

$44.95 (cloth)
$24.95 (paper)

Orders can be placed online at:
http://www.utoronto.ca/cius/publications/books/izdrykwozzeck.htm
and by e-mail: cius@ualberta.ca,
telephone: (780) 492-2973,
fax: (780) 492-4967.

Mail: CIUS Press, 450 Athabasca Hall, University of Alberta,
Edmonton, AB, Canada T6G 2E8.

ULEC/CIUS

Ukrainian Language Education Centre • Canadian Institute of Ukrainian Studies

Developers and publishers of print and digital resources for Ukrainian-language learning

New!

Nova: A Ukrainian Language Development Series (Levels 4, 5, 6)

Nova is an innovative series of resources originated by Dr. Olenka Bilash for use in Ukrainian bilingual programs. It was developed with the cooperation and feedback of Alberta elementary school teachers.

Levels 4, 5, and 6 of the Nova series include **Dialogues**, **Echo Acting**, **Student Activity Books** *(available now)*, and **Teacher's Unit Preparation Books** *(Nova 4: available now; Nova 5 and 6 available summer 2007)*.

www.oomRoom.ca

ULEC is proud to be a member of the Ukrainian Knowledge Internet Portal (UKiP) Consortium Association, developers of **oomRoom.ca**—a K-12 educational web resource for teachers, parents, and students in Ukrainian language programs. Come see what's new in oomRoom!

For more information about the Nova series or oomRoom.ca, contact us:

Ukrainian Language Education Centre
Canadian Institute of Ukrainian Studies
450 Athabasca Hall, University of Alberta
Edmonton, AB T6G 2E8

Phone: (780) 492-2904
Email: ulec@ualberta.ca web: www.ualberta.ca/~ulec

Support the Internet Encyclopedia of Ukraine

www.encyclopediaofukraine.com

Once completed, the Internet Encyclopedia of Ukraine (IEU) will be the most comprehensive source of information in English on Ukraine, its history, people, geography, society, economy, diaspora, and cultural heritage. With more than 20,000 detailed entries, supplemented with thousands of maps, photographs, illustrations, tables, and other graphic and/or audio materials, this immense repository of knowledge is designed to present Ukraine and Ukrainians to the world.

The successful completion of this ambitious and costly project requires financial assistance from the Ukrainian community in the diaspora. Become an IEU supporter and help CIUS create the world's most authoritative electronic information resource about Ukraine and Ukrainians.
Donations should be made out to "CIUS—Encyclopedia of Ukraine." All Canadian and US donors will receive income-tax receipts.

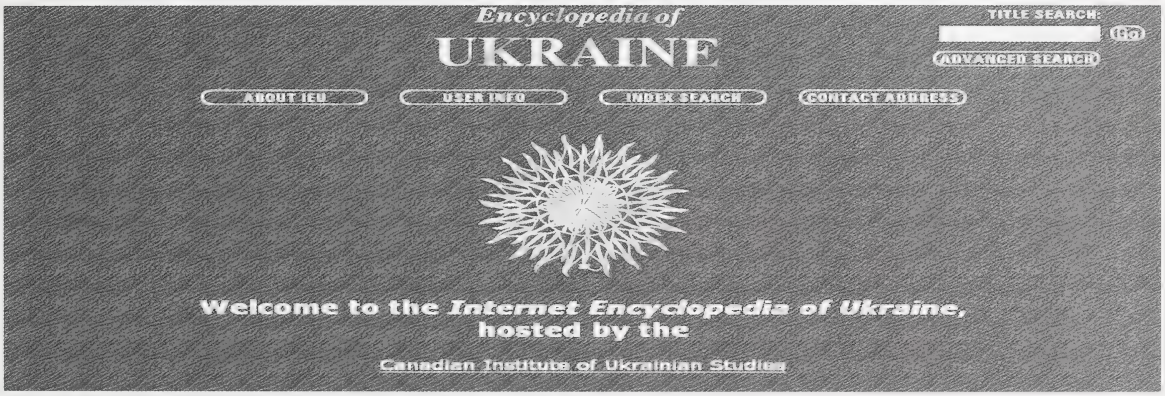

Підтримайте Енциклопедію України в Інтернеті

www.encyclopediaofukraine.com

Енциклопедія України в Інтернеті (ЕУІ) буде найвичерпнішим англомовним джерелом знання про Україну, її історію, культуру, народ, географію, суспільство, діяспору та сучасну державу. Це нечуване досі джерело інформації, яке міститиме понад 20,000 детальних енциклопедичних гасел, доповнених тисячами мап, фотографій, ілюстрацій, а також звукозаписів і відео-матеріялів, запляновane для того, щоб стати представником України та українців у світі.

Проте здійснення цього далекосяжного та дуже коштовного проєкту можливе лише за умови фінансової підтримки української громади в діяспорі. Підтримайте Енциклопедію України в Інтернеті і допоможіть КІУСові донести в усі закутки світу правдиву та не перекручену інформацію про Україну, нашу історію та наш народ!

Виписуйте чеки на "CIUS — Encyclopedia of Ukraine." Усі жертводавці отримають посвідки для прибуткових податків.

КІУС: 30 років успіхів

Цього року Канадський інститут українських студій відзначає тридцяту річницю свого заснування. За ці три десятиріччя КІУС здобув репутацію зразкової установи на основі досягнень, що допомогли визначити напрям і темп розвитку українських студій у Північній Америці, Європі й Україні. Ось головні із цих здобутків:

- КІУС надав близько 64 бакалярських стипендій, 55 стипендій на підтримку магістерських дисертацій, 68 стипендій докторантам і майже 500 постдокторських стипендій та дослідних дотацій, давши змогу кільком поколінням студентів і науковців займатися україністикою в багатьох дисциплінах. Розмаїта державна палітра отримувачів нагород: Канада, Україна, США, Польща, Росія, Франція, Румунія, Молдова, Німеччина, Китай, Англія, Ізраїль, Корея і Японія. На сьогодні КІУС щорічно виділяє нагороди студентам і науковцям на суму понад 100,000 дол.
- КІУС став провідним видавцем і поширювачем публікацій з українських студій на Заході, видавши понад 150 книг, 65 дослідних звітів та 30 випусків *Журналу українознавчих студій/Journal of Ukrainian Studies*.
- Методичний кабінет української мови КІУСу розробив, опублікував і поширив першорядну програму з вивчення другої мови, що забезпечує систему шкільної освіти найновішими методологіями, а студентів і учнів джерельним матеріялом для вивчення української мови.
- КІУС видав *Encyclopedia of Ukraine* у п'яти томах, а також додатковий том з покажчиком та списком помилок, що разом містять 15 000 статтей, 2 000 з яких уже поміщено на електронному сайті енциклопедії.
- КІУС став провідним західним центром із вивчення історії України. Це було досягнуто завдяки кільком великим проєктам, а саме: перекладу, редагуванню й публікації клясичної праці Михайла Грушевського *Історія України-Руси* (досі видано чотири томи), упорядкуванню нового англомовного довідника з історії України (виданого 2005 р.), публікації фундаментальних праць про російсько-українські відносини та участі науковців КІУСу у розвитку української історичної науки на національному й міжнародньому рівнях.

Директор КІУСу д-р Зенон Когут

- КІУС — лідер в українсько-канадських студіях. Найбільшим проєктом у цій ділянці є велика тлумачна історія українців у Канаді у трьох томах, перший том якої опубліковано.
- КІУС сприяв формуванню нового українознавства у посткомуністичній Україні. Інститут установив тісні робочі зв'язки і співпрацю з Інститутом історичних досліджень Львівського національного університету ім. Івана Франка, Інститутом українознавства ім. Івана Крип'якевича Національної академії наук України й Інститутом української археографії та джерелознавства ім. Михайла Грушевського Національної академії наук України. Він має близькі взаємини з науковцями Товариства дослідників Центральної і Східньої Европи, які користуються провідними західніми методологіями (насамперед постмодерністськими), та з більш традиційними науковцями з Інституту історії Національної академії наук України. Становлення українських студій у східній Україні є головним завданням Програми дослідження Східньої України ім. Ковальських. Спонсорований програмою Східній інститут українських студій при Харківському національному університеті ім. Василя Каразина розробив і реалізував кілька довгострокових дослідницьких і організаційних проєктів. Це, зокрема, заснування відділу у Запоріжжі, видання наукового журналу *Схід-Захід*, що нині вважається одним із найкращих наукових видань в Україні; проведення щорічного студентського конкурсу ім. Ковальських на найкращу дослідницьку працю та влаштування щорічних міжнародніх конференцій, симпозіїв і семінарів.
- КІУС надав Україні допомогу в її демократичних перетвореннях, реалізувавши два широкомаштабні проєкти, фінансовані Канадським аґентством міжнароднього розвитку. В рамках першого проєкту понад 400 українських офіційних осіб узяли участь у дванадцяти семінарах у Верховній Раді України, що їх відвідали ка-

надські експерти. На семінарах було представлено понад 43 доповіді на теми законодавства. Понад 100 офіційних осіб з України взяли участь у навчальних турах по Канаді, які тривали від двох тижнів до двох місяців. У другому проєкті 90 парламентаріїв, урядовців та інших осіб із України відвідали Канаду, набувши глибших знань про підходи й процеси у канадській публічній політиці. Після цього було реалізовано ще 20 програм, в яких узяли участь 804 учасники. Окрім того, у вересні 2004 року був розпочатий проєкт прозорости й моніторингу виборів в Україні (ППМВУ), спонсорований родинною фундацією члена канадського парляменту Бориса Вжесневського „Допомога Україні". ППМВУ дозволив канадцям провести в Україні семінари про виборче законодавство, політику й процедури для офіційних осіб у місцевих виборах; вони також виконували функцію міжнародніх спостерігачів на виборах.

Оглядаючи ці досягнення, вражаєшся схожості їхніх основних принципів тим, які були проголошені президентом Індірою Самарасекерою в її програмі для Альбертського університету — „Смій знайти". На її думку, чотири основні принципи великого університету це: 1) талановиті люди, 2) навчання, відкриття і громадянська позиція, 3) зв'язки з суспільством, 4) організація і підтримка. Звичайно, наші здобутки були б неможливі без талановитих, працьовитих і щедрих людей — науковців, адміністративних і технічних працівників, жертводавців і звичайних громадян. Наші працівники виявилися винятково амбітними, винахідливими й різносторонніми, зумівши балянсувати численні проєкти й пріоритети, а зростаюче коло наших жертводавців — вірним і щедрим. Сама суть нашого інституту визначена другим основоположним принципом — відкриття, зберігання й поширення знань та — у нашій співпраці з Україною — міжнародній розвиток громадянського суспільства і демократичних установ.

Вносячи українознавство в головне річище американської та европейської науки, КІУС не тільки об'єднує наукові спільноти, але й допомагає Альбертському університетові набувати національного й міжнароднього значення й репутації. Розробляючи навчальні програми для початкової школи, КІУС об'єднав громади вчителів початкової і середньої школи, учнів, батьків, шкільних адміністраторів та Міністерство освіти Альберти. І допомагаючи розвивати програми студентського та наукового обміну між Альбертським університетом та Львівським національним університетом ім. Івана Франка, що охоплюють усі дисципліни, КІУС об'єднує наукові спільноти й поза межами українознавства.

Від самих своїх початків Канадський інститут українських студій з метою виконання своєї місії проводить постійну роботу для залучення необхідних фінансових і організаційних ресурсів. Продовжуючи отримувати кошти з різних джерел (університет, ґранти, проєкти й особисті внески), ми особливо звертаємо увагу на створення належної бази вічних фондів.

Тепер, озираючись назад, ми усвідомлюємо, що наша головна сила походить від чотирьох основоположних принципів, які були покладені в основу нашої діяльности ще задовго до того, як їх кодифіковано у програмі розвитку університету. Протягом тридцяти років КІУС несе життєво необхідну службу університетові, науковому світові, учителям і студентам, заочникам, урядовим і бізнесовим колам, українсько-канадській громаді й самій Україні. Я вірю, що в майбутньому ця готовність до наукових звершень і служіння зроблять КІУС і Альбертський університет ще більш визначними установами.

Канадський інститут українських студій

450 Athabasca Hall
University of Alberta
Edmonton, AB, Canada T6G 2E8

Телефон: (780) 492–2972
Телефакс: (780) 492–4967
Е-пошта: cius@ualberta.ca
Веб-сторінка: www.cius.ca

Бюлетень КІУСу
Передрук дозволено за поданням джерела. ISSN 1485–7979

Редактори: Богдан Клід і Мирослав Юркевич
Перекладач: Микола Сорока
Макетування: Пітер Матілайнен

У справах, що стосуються Електронної енциклопедії українознавства, «Журналу українознавчих студій», Видавництва КІУСу, Центру ім. Петра Яцика просимо звертатися за адресою:

20 Orde St., Room 125
University of Toronto
Toronto ON M5T 1N7

Телефон: (416) 978–6934
Телефакс: (416) 978–2672
Е-пошта: cius@utoronto.ca

КІУС складає щиру подяку Українсько-канадському добродійному товариству за щедру пожертву на підготовку і видання цього спеціяльного випуску «Бюлетня КІУСу» з нагоди 30-річчя інституту.

30 років праці у КІУСі: Інтерв'ю з Романом Сенькусем

У цій розмові з директором торонтського бюра КІУСу д-ром Франком Сисином Роман Сенькусь робить огляд своєї кар'єри у КІУСі: протягом тридцяти років він пройшов шлях від відповідального редактора *Журналу українознавчих студій* до директора видавничої програми.

Роман Сенькусь, Володимир Кубійович і Данило Струк (1984 р.) — головні редактори Encyclopedia of Ukraine.

Могли б Ви описати загальну атмосферу того часу, коли КІУС починав свою діяльність?

В цілому ті, хто був пов'язаний із справами українсько-канадської громади, були в захопленні від створення КІУСу, адже це вже довгий час плянувалося. Багатокультурність і український політичний вплив у цій країні досягли тоді свого апогею. Звичайно, люди, безпосередньо причетні до становлення інституту, також були у захваті від його можливостей. Наскільки я був обізнаний з настроями у масах українсько-канадської громади, можу сказати, що люди цілком підтримували його діяльність. Ніхто, окрім хіба що комуністичної преси, не сказав нічого неґативного про створення інституту.

Це незвично, що інститут має два відділи: один в Едмонтоні, а другий у Торонті. Як це відбивається на роботі КІУСу як канадської установи?

А так, звичайно, і передбачалося: інститут як установа з кількома відділами (у різний час були наміри створити відділи в Оттаві й інших містах), чия діяльність охоплювала б широкі національні рамки. Якби КІУС був лише в Едмонтоні, він, очевидно, не осягнув би таких здобутків за ці тридцять років.

Як Ви думаєте, якою мірою КІУС можна вважати незалежною науковою установою і якою мірою — рупором української громади в академічному світі?

Дехто з його засновників (зокрема, професор Юрій Луцький) хотів, щоб КІУС функціонував виключно як наукова установа, але політичний вплив на діяльність інституту завжди існував. Скажімо, його перший директор, професор Манолій Лупул, був політично заанґажований у сенсі, як він використовував науку стосовно питань багатокультурности й ідентичности та збереження мови в Канаді. Другий директор, Богдан Кравченко, який був активним у КІУСі з перших його днів, мав інші політичні погляди і бачив розвиток української науки на Заході з власної точки зору. Він та інші (в тому числі і я), хто пройшов через північноамериканську освітню систему і радикалізацію молоді в 1960-х і 1970-х рр., політично були присвячені українській справі, але не з традиційної еміґраційної перспективи. Одиниці з нас мали щастя отримати посади в КІУСі, і ми надзвичайно тішимося, що через нашу працю ми змогли виявити нашу відданість українській справі і сприянню українській науці на Заході. Ми всі прагнули грати якусь ролю у цьому процесі.

Я дуже тішуся тим, що одного гарячого літнього дня професор Луцький запропонував мені працю в інституті. Я саме закінчив свою маґістерку з української і російської літератур і збирався шукати працю, замість того, щоб іти в докторантуру Торонтського університету. Я відразу прийняв пропозицію, адже це означало, що я залишаюся і займаюся україністикою — ділянкою, до якої я був покликаний інтелектуально й політично.

З такої перспективи, що вдалося, а що ні?

Я думаю, що вдалося зробити більшість. У професора Лупула було чітке й конкретне розуміння того,

що КІУС мав досягти стосовно українсько-канадських студій і загальних освітніх аспектів його діяльності. Але в традиційних ділянках україністики він покладався на професорів Луцького, Івана Лисяка-Рудницького й Богдана Боцюркова, і він їм довіряв.

У професора Луцького була власна відмінна концепція того, чим мав би займатися КІУС: видання журналу насамперед для аспірантів і докторантів і з їхньою участю (*Журнал вищих українознавчих студій*, який пізніше став *Журналом українознавчих студій*) та переклад і редагування англомовної *Encyclopedia of Ukraine* — два проєкти, які він започаткував і переконав професора Лупула, що КІУСові слід за них взятися. Професор Луцький також розробив і очолив першу видавничу програму інституту.

Я не можу пригадати жодного наукового проєкту з українознавства в 1970-х рр., який би не був реалізований. Все, що починалося, було доведено до кінця.

Початки завжди захоплюючі, зокрема для таких щасливців, які були на той час молодими. Ви один із тих щасливців. Як особа, яка була при початках інституту, де Ви бачите його тепер, і яка його роля?

КІУС має багато здобутків, і за п'ятнадцять років незалежності України його вагомість зросла разом із здатністю плекати українську науку на міжнародньому рівні. Те, що ми могли співпрацювати з нашими колеґами в Україні за ці роки, було перевагою і стимулом для нас. Це якоюсь мірою допомогло й науці в Україні. Створення Східнього інституту українознавства ім. Ковальських при Харківському університеті є, на мою думку, важливою віхою.

Ви брали участь у двох великих проєктах інституту: *Журнал українознавчих студій* і *Encyclopedia of Ukraine*. Чи не могли б ви розповісти, як це все починалося?

Як я вже згадував, *Журнал вищих українознавчих студій* був дітищем професора Луцького. Він хотів створити форум для аспірантів і докторантів із українських студій, і, звичайно, був досить оптимістичним щодо того, що ця невелика група могла б зробити. Визнані науковці також хотіли долучитися до цього процесу, і незабаром, 1980 р., журнал був перейменований на *Журнал українознавчих студій*.

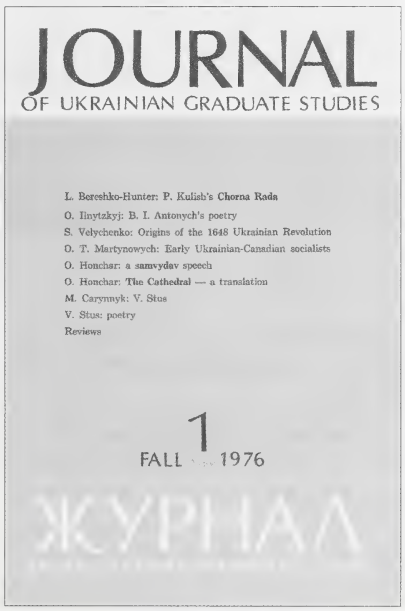
JOURNAL
OF UKRAINIAN GRADUATE STUDIES

L. Bereshko-Hunter: P. Kulish's Chorna Rada
O. Ilnytzkyj: B. I. Antonych's poetry
S. Velychenko: Origins of the 1648 Ukrainian Revolution
O. T. Martynowych: Early Ukrainian-Canadian socialists
O. Honchar: a samvydav speech
O. Honchar: The Cathedral — a translation
M. Carynnyk: V. Stos
V. Stus: poetry
Reviews

1
FALL 1976

ЖУРНАЛ

Спочатку *Журнал* редаґував професор Луцький, який створив редакторський комітет при Торонтському університеті: професор Орест Рудзік, професор Данило Струк, Мирослав Шкандрій (тоді докторант) і я. Існувала також невелика дорадча рада з науковців і студентів; найактивнішим був Іван Лисяк-Рудницький.

Я був відповідальним редактором *Журналу* і фактично вів його. Професор Луцький давав мені більш-менш повну волю, хоч і наглядав за окремими статтями й ухвалював зміст, який я добирав після перших кількох номерів.

Чи складно було знайти читачів для *Журналу*?

Зовсім ні. Я роздобув списки українських адресатів і уклав великий список адрес, на які був висланий перший безкоштовний номер із запрошенням до передплати. Я не пам'ятаю, скільки примірників було надруковано, але наклад був великим, щонайменше пара тисяч, і відгук був дуже позитивним. У перше десятиріччя у *Журналу* було від восьмисот до тисячі передплатників. *Журнал* заповнив свою нішу.

Чи тематика або якість статтей відбиває зміни в *Журналі* за всі ці роки?

Від самого початку *Журнал* містив якісні статті. Глянувши на зміст за перші п'ять років, 1976–81, ви знайдете не менше статтей визнаних науковців, ніж аспірантів і докторантів, кілька з яких самі стали відомими науковцями: Олег Ільницький, Олександер Мотиль, Іван Химка, Іван Яворський, Юрій Божик, Тома Приймак, Ольга Андрієвська, Максим Тарнавський та ін.

Розкажіть нам про проєкт *Encyclopedia of Ukraine* — як він з'явився і як Ви стали причетні до нього?

Професор Луцький бачив його як переклад україномовної *Енциклопедії українознавства*, укладеної професором Володимиром Кубійовичем і його колеґами з Наукового товариства ім. Шевченка в Сарселі, Франція. Він найняв перекладача, д-ра Тараса Закидальського, нинішнього (з 2002 р.) редактора ЖУСу, перекладати статті, які в довільному порядку надсилалися з Сарселю. Тарас робив перший переклад частини статтей і приносив їх до кабінету професора Луцького. Там Тарас читав їх уголос, а професор Луцький порівнював їх з українськими оригіналами й робив зміни. Ось так вони й працювали.

Секретарки КІУСу (спочатку Софія Юркевич, а потім Дарія Зелена і Соня Марин), окрім своїх інших обов'язків, також перекладали й передруковували деякі статті. У 1980 р.

професор Луцький, у додаток до моїх інших обов'язків, доручив мені редагування статтей, і з такою ж метою він найняв Мирослава Юркевича. Після того, як Мирослав прийняв посаду в КІУСі в Едмонтоні, його восени 1982 р. замінила Галина Гринь.

У листопаді 1982 р. професор Луцький зрезигнував із проєкту, і керівним редактором *Encyclopedia of Ukraine* став професор Струк. Під його керівництвом Галина Гринь, Соня Марин, Тарас Закидальський, Рома Янчинська (як дослідниця-помічниця) і я (як головний редактор) працювали дуже інтенсивно, щоб підготувати перший том до видання восени 1984 р. Ми уклали каталог статтей, стандартизували переклади українських назв і термінів та створили правописний посібник. Данило також комп'ютеризував проєкт, і це, мабуть, був перший український науковий проєкт на Заході з використанням персональних комп'ютерів. Придбаний для роботи над проєктом комп'ютер фірми „Ксерокс" коштував тоді космічну суму близько 25 000 дол., хоч його пам'ять і швидкість становить лише незначну частку сучасних комп'ютерів вартістю менше 1 000 дол.!

Завдяки стахановському темпу нашої праці, заданого і втриманого Данилом, перший том був завершений і відредагований вчасно. Звичайно, не існує досконалих робіт, і даний том має свої вади. Але це було важливе досягнення і бестселлер, незважаючи на високу ціну, який розійшовся у кількості понад 7 000 примірників, 5 000 з яких — у перші місяці після публікації.

Проєкт і КІУС у цілому значною мірою скористали з підтримки Фундації КІУСу, яка в 1979 р. була перейменована на Канадську фундацію українських студій. Вона профінансувала друк усіх п'яти томів енциклопедії, покажчик, оплату авторам і редакторам і, якщо не помиляюся, перший комп'ютер. З того часу вона також фінансує окремі публікації Видавництва КІУСу.

Роман Сенькусь працює в КІУСі від заснування інституту 1976 р.

Після виходу першого тому, чи не виглядав проєкт менш застрашуючим?

Якоюсь мірою так, але в цілому ні. Професор Струк мав намір дотриматися графіка видання п'яти томів (спочатку плянувалося чотири томи) до 1993 р., але він так збільшив обсяг робіт, що вкластися до реченця було надзвичайно складно. За чотири роки ми видали другий том, що не було таким уже важким завданням, але над останніми трьома томами ми мусили попрацювати не розгинаючи спини.

Сам Данило віддав проєктові понаднормовий час. Він часто працював у дві зміни і, як правило, без вихідних протягом більшости дев'яти років. Я також віддав багато часу й зусиль, зокрема для підготовки томів 3, 4 і 5, після чого взяв відпустку на півроку, замість понаднормової оплати. Цифри говорять самі за себе. Під керівництвом професора Струка ми завершили перший том за два роки після того, як над ним працювали вже не менше п'яти років, потім підготували другий том менш ніж за чотири роки, а останні три — за п'ять років.

Чи варте все це таких зусиль?

Особисто я задоволений і не шкодую, що взяв участь у проєкті енциклопедії, який триває вже чверть століття. Через цей проєкт я зробив внесок в україністику.

Я був переконаний, що займався чимось важливим, і всі, хто працював над проєктом і в інституті були такої ж думки. Загальний відгук від науковців і громади є надзвичайно позитивний. Професор Струк був безмежно радий тому, що енциклопедія використовувалася як «джерело» про українські справи західніми урядовими аґенціями й засобами масової інформації.

Сьогодні, у зв'язку з Інтернетом, енциклопедії у книжковому форматі вважаються застарілими, як тільки вони виходять у світ, що веде до суттєвих змін у підготовці довідкових праць. Але я вважаю, що навіть у цьому контексті ЕУ займає дуже добре місце. Рішення КІУСу 2000 р. продовжувати енциклопедію як Інтернет-проєкт (в якому мене призначено керівним редактором, окрім обов'язків директора видавничої програми з 2001 р.) засвідчує її цінність і актуальність. На жаль, проєкт просувається повільно через нестачу коштів. Я все ще сподіваюся, що знайдеться мудрий добродійник, який пожертвує на проєкт достатню суму, що дозволить нам найняти більше кваліфікованих редакторів і авторів і таким чином прискорити нашу працю над тим, що може стати найкращим електронним джерелом англійською мовою про всі сторони життя України та її людей.

Нові видання

Видавництво КІУСу

За останній рік Видавництво КІУСу видало три нові книги:

- Політичні мемуари професора Манолія Лупула, першого директора КІУСу і провідного діяча канадського руху багатокультурности в 1960–1970-х рр., під заголовком The Politics of Multiculturalism: A Ukrainian-Canadian Memoir;
- Synopsis: A Collection of Essays in Honour of Zenon E. Kohut, за редакцією Сергія Плохія і Франка Сисина, містить двадцять три статті з питань української, російської й польської історії; та
- Ярослав Ісаєвич, *Voluntary Brotherhood: Confraternities of Laymen in Early Modern Ukraine*, доповнена й усучаснена англійська версія монографії про братства, що вперше була опублікована у Києві 1966 р.

Також минулого року було підготовлено до видання ще чотири книги, які з'являться восени 2006 р.:

- *Ключ журавлів* Зиґмунта Бичинського, епічний роман про перше покоління українських поселенців із Галичини до Західньої Канади, що був написаний понад сімдесят років тому (видається спільно з видавництвом „Піраміда", Львів);
- Монографія Леоніда Плюща *Його таємниця*, про життя й творчість провідного українського прозаїка 1920-х років Миколу Хвильового (видається спільно з видавництвом „Факт", Київ);
- Підручник Ukrainian Genealogy Івана Пігача; та
- *Воццек*, експериментальний роман сучасного українського письменника Юрія Іздрика, перекладений англійською мовою професором Марком Павлишином із Монашського університету, Мельбурн, разом із його вступом і примітками.

Також проводилася редакторська робота над такими книгами, які плянуються до видання в 2007 і 2008 рр.:

- Лариса Онишкевич, ред., *An Anthology of Modern Ukrainian Drama*, що містить англійські переклади десяти п'єс XX ст., біографічні замітки про авторів та есеї авторки про п'єси;
- Сергій Ціпко, Ukrainians in Argentina, 1897–1950: The Making of a Community;
- Павлина Левін, Early Ukrainian Theatre and Drama (Sixteenth–Eighteenth Centuries); та
- Михайло Грушевський, *History of Ukraine-Rus'*, том 9, книга 2.

Осіб, які хотіли б фінансувати видання наступних томів праці Грушевського *Історія України-Руси* або будь-які інші книги, просимо зв'язатися з Романом Сенькусем, директором видавничої програми КІУСу, за такою адресою: CIUS Toronto Office, 20 Orde St., University of Toronto, Toronto, ON M5T 1N7; тел. (416) 978–8669; ел. пошта <r.senkus@utoronto.ca>.

Видання КІУСу можна замовити на веб-сторінці <www.ualberta.ca/CIUS/press-frame.htm>, на якій також можна знайти їх опис та надруковані рецензії.

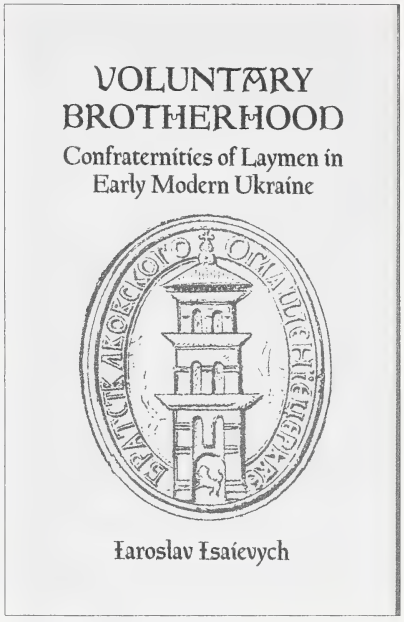

Нова книжка Видавництва КІУС про історію братського руху в Україні

У березні 2006 р. видавництво КІУСу оприлюднило нове наукове видання присвячене маловивченій, а вельми важливій темі в історії української культури і релігійної думки. Книга *Voluntary Brotherhood: Confraternities of Laymen in Early Modern Ukraine* — це багатогранна студія історії братського руху та його впливу на суспільне і культурне життя України XVI–XVIII ст. Автор книжки — один з провідних українських істориків, Ярослав Ісаєвич. Перший (цензурований) варіянт книги опубліковано у Києві 1966 р. п.з. *Братства та їх роль в розвитку української культури*. Це була одна з найкращих наукових праць про ранньомодерну Україну, що з'явилася в СРСР після 1920-х рр., і вона скоро здобула собі славу «клясичної» студії в ділянці історії української культури.

Теперішнє англомовне видання — це повністю перероблена, допов-

нена й оновлена версія оригіналу. Автор не тільки викинув з тексту всі сліди накиненої радянськими цензорами термінології, але й розширив поле своїх дослідів, вживши порівняльний підхід, включивши великий розділ про історію братств у Західній Європі, а також взявши до уваги наукову літературу на цю тему, що була опублікована за останні чотири десятиліття.

Всебічне вивчення історії братського руху в ранньомодерній Україні необхідне для зрозуміння особливого місця української культури та суспільства між християнським Сходом і Заходом. Україна та Білорусь — це єдині країни, в яких виникли і діяли православні братства. Вони діяли в період вагомих суспільних і культурних змін. Хоча структурно українські братства були подібні до своїх західніх аналогів, проте вони мали свої дуже особливі риси. Їхня діяльність викликала дух суперництва між двома церквами в Україні — Православною та Греко-католицькою, — і позитивно вплинула на суспільно-культурний розвиток. Братства і їхні друкарні сприяли розвиткові науки й літератури, а школи, що існували при них, поширювали європейські гуманістичні ідеї та ввели доступну для всіх гуманістичну освіту.

Автор цієї монографії, Ярослав Ісаєвич, — директор львівського Інституту українознавства при Національній академії наук України. Він — один з провідних авторитетів у ділянці історії української культури, зокрема ранньомодерного періоду. Як автор і редактор багатьох книжкових видань на теми історії України, Польщі та Білорусі, Ісаєвич зробив особливий внесок у вивчення історії друкарства та книговидання в Україні.

Книжка *Voluntary Brotherhood* появилася у серії Центру досліджень історії України ім. Петра Яцика при КІУСі, яка представляє англомовні переклади важливих праць у царині української історії. Вступне слово написав директор Центру д-р Франк Е. Сисин.

Книжку переклали на англійську мову проф. Ярослав Ісаєвич і Марта Дарія Олійник. Редактором був Мирослав Юркевич. Д-р Марко Р. Стех уклав покажчик і наглядав над видавничим процесом. Книга була опублікована завдяки фінансовій підтримці фонду Теодора та Магдалини Бутреїв при Освітній фундації Петра Яцика. Щедрий внесок для цього видання зробила родина Скопів у пам'ять Константина Гордієнка.

Ціна книжки, яка включає численні ілюстрації, складає 29.95 дол. (у м'якій оправі) та 49.95 дол. (у твердій палітурці) (за межами Канади оплата в ам. дол.). Книжку можна закупити на Інтернеті на пристосованій для безпечної оплати кредитною карткою сторінці видавництва КІУСу: www.utoronto.ca/cius; або замовити за адресою: CIUS Press, 450 Athabasca Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2E8; факс: (780) 492–4967; тел. (780) 492–2973.

Україномовне видання монографії про козацтво і релігію

Наливайкова віра. Козацтво і релігія в ранньомодерній Україні. 2-е виправлене видання. Київ: Критика, 2006.

Це український переклад книги Сергія Плохія *The Cossacks and Religion in Early Modern Ukraine* (Oxford University Press, 2001; передрук 2004, що стала переможцем книжкового конкурсу Американської асоціяції українських студій 2003 р.). Публікацію здійснило видавництво «Критика» (Київ) за сприяння Центру досліджень історії України ім. Петра Яцика при КІУСі. Ця новаторська праця визнана «першою серйозною синтетичною працею про стосунки між козацтвом і Православною Церквою».

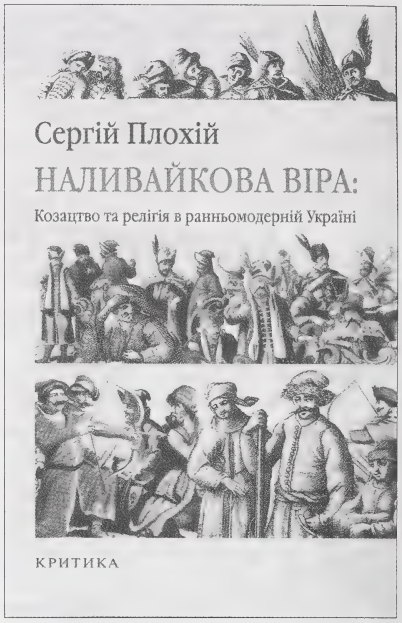

Сергій Плохій досліджує конфесіялізацію релігійного життя в ранньомодерній Україні й ролю релігії в козацьких заворушеннях кінця XVI-початку XVII ст., включно з Хмельниччиною (1648–57). Розглядаючи релігійний дискурс періоду й ставлення козацтва до релігії, автор показує, що релігійний елемент у козацьких заворушеннях був не менш важливий ніж соціяльний фактор. Без умілого використання релігійних ідей козацькі повстання ніколи не досягли б таких маштабів і не притягли б до лав повстанців стільки шляхти, духовенства й міщан.

Книга є новаторською у кількох аспектах. Переосмислюючи українські, польські й російські історичні джерела, автор показує, як конфесіялізація релігійного життя вплинула на ставлення козаків до релігії і як участь козаків у релігійній боротьбі між східнім православ'ям і римо-католицизмом сприяла формуванню не тільки української, але й польської та російської культурної ідентичности. Висвітлення козацько-єврейського антагонізму розкриває вирішальне значення раніше знехту-

ваного релігійного аспекту цієї проблеми, показуючи, як ідеї контрреформації окреслили антиюдейські погляди козацької старшини й рядових повстанців. Отже, книга не зосереджується вузько на питаннях віри й церковної історії, а розглядає релігію як „культурну систему" і крізь релігійну призму проливає нове світло на ширші питання менталітету та формування ідентичности.

Книга з'явилася в серії Центру ім. Петра Яцика „Українська історіографія на Заході". Публікація була профінансована дотацією Програми ім. Ковальських при КІУСі. Софія Грачова з видавництва „Критика" здійснила український переклад тих частин, які в ориґіналі були написані англійською мовою. *Наливайкова віра* була вперше опублікована 2005 р. й отримала премію книги року 2005 у номінації „Минувшина". Як відзначив у своїй рецензії на англомовне видання Робін Мілнер-Ґелланд (Сассекський університет) у *Times Literary Supplement*, „завдяки неперевершеному знанню джерел і тонкому відчуттю міри, праця Плохія має авторитет, навіть велич, які зроблять її стандартним викладом теми на багато років уперед".

Вийшов з друку третій том про український голокост

Третій том збірки *Український голокост 1932–1933: свідчення тих, хто вижив* вийшов з друку цього року у видавництві Києво-Могилянської академії. Ця публікація, за редакцією о. д-ра Юрія Мицика, була частково профінансована ґрантом від КІУСу. Том складається з двох частин. Перша частина містить свідчення, записані студентами д-ра Мицика з Національного університету „Києво-Могилянська академія" від мешканців сусідніх областей — Київської, Вінницької, Житомирської, Полтавської, Чернігівської і Черкаської. Інші свідчення були зібрані о. Мициком у Канаді 2004 р. під час його перебування на Меморіяльній стипендії ім. Івана Коляски. Це, зокрема, уривки з листування, знайдені в документах митрополита Іларіона в архіві Консисторії Української Православної Церкви Канади; відбитки свідчень, опублікованих у газеті *Вісник* (офіційний орган Української Православної Церкви Канади) за 1933 рік; та уривки з записів свідчень, використаних у двотомнику *The Black Deeds of the Kremlin: A White Book* (1953). Інші свідчення, що ввійшли до першої частини тому, були зібрані студентами й науковцями в Південній Україні, зокрема у Криму. Другу частину тому складають свідчення переважно з Київської, Черкаської й Хмельницької областей, записані наприкінці 1980-х рр. Людмилою Іванниковою, науковцем Інституту мистецтва, фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського при Національній академії наук України. Її переднє слово до видання йде після вступу, написаного д-ром Мициком.

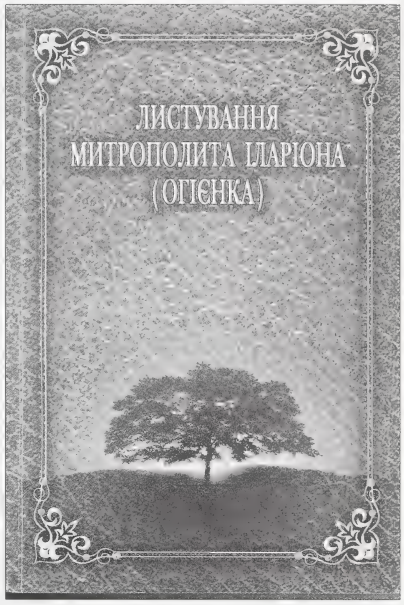

Опубліковано листування митрополита Іларіона (Івана Огієнка)

Цього року у видавництві Києво-Могилянської академії вийшла книга під назвою *Листування митрополита Іларіона (Івана Огієнка)*, укладена о. д-ром Юрієм Мициком. Листування, вибране для публікації д-ром Мициком у 2004 р., коли він перебував у Канаді як стипендіят Меморіяльної стипендії ім. Івана Коляски, складається в основному з переписки між митрополитом та післяреволюційними й післявоєнними еміґрантами, а також із листів, в яких ідеться про Україну. Тут представлені листи багатьох видатних українських еміґраційних учених, письменників, поетів і культурних діячів, зокрема історика Дмитра Дорошенка, визначного мовознавця Юрія Шевельова та письменника Тодося Осьмачки. Ці листи зберігаються в архіві митрополита Іларіона, що знаходиться в архіві Консисторії Української Православної Церкви Канади у Вінніпезі. Публікація цього видання на 566 сторінок стала можливою завдяки субсидії КІУСу з Вічного фонду ім. Анни і

Нікандра Буковських та внескам інших жертводавців.

Опубліковані свідчення харківських остарбайтерів

У Харкові 2004 р. вийшла книга *Невигадане: усні історії остарбайтерів*, що її уклала й зредаґувала Гелінада Грінченко. Збірка містить 29 інтерв'ю і чотири спогади мешканців Харкова, примусово вивезених під час Другої світової війни до Німеччини як „східні робітники" (*Ostarbeiter*). У вступній статті до книги пані Грінченко розглядає теорії, методології та використання усної історії як джерельного матеріялу, а також поняття пам'яті й

нарації, а потім коротко торкається матеріялів, зібраних у книзі. Вона вказує на велику затримку у збиранні свідчень очевидців через ідеологічні обмеження офіційної радянської історіографії і робить висновок, що одним із перших завдань дослідників Другої світової війни має бути збирання й аналіз усних свідчень не лише тих, хто воював, але й тих, хто пройшов через „іншу війну". Книга пані Грінченко — перша такого роду опублікована в Харкові, а її поява стала можливою частково завдяки підтримці Програми дослідження Східньої України ім. Ковальських.

Журнал українознавчих студій / Journal of Ukrainian Studies

У першій половині 2006 р. з'явилися два номери *Журналу українознавчих студій*. Літній номер 2005 р. (т. 30, № 1) містить перший повний англійський переклад діялогу Григорія Сковороди «Розмова п'яти мандрівників про істинне щастя в житті». Цей твір, що належить до найцікавіших філософських діялогів Сковороди, переклали Джордж Клайн і Тарас Закидальський. У номері також уміщені три статті і дев'ять рецензій на книги. Перша, стаття Олександра Мельника, базується на архівному дослідженні. В ній ідеться про зміну політичної орієнтації населення Херсонської области під час німецької аґресії влітку 1941 р. Наступна стаття — деталізована інтелектуальна біографія історика літератури й філософа світового значення Дмитра Чижевського (1894–1977) — належить перу Ірини Валявко, провідної спеціялістки з даного питання. І в останній статті відомий канадський історик Степан Величенко робить огляд шести книг про Переяславський договір у контексті відзначення 350-ї річниці в 2004 р.

Зимовий номер 2005 р. (т. 30, № 2) містить п'ять статтей і п'ятнадцять рецензій на книги. Тома Приймак описує сприйняття відомого історика Дмитра Дорошенка українською громадою Канади у міжвоєнний і повоєнний періоди. Молодий фінський історик Йоганнес Ремі досліджує поняття панславізму в поглядах Кирило-Методіївського братства й Михайла Драгоманова. Мирослав Шкандрій, фахівець із питань українського культурного відродження 1920-х рр., показує вплив степу на поезію й малярство Давида Бурлюка. Лінді Ледоховська визначає місце Андрія Сукнацького в канадській поезії, а Ілля Хінейко аналізує ставлення українців до своїх національних символів у поодиноких реґіонах.

Ціна обох номерів становить 35.00 дол. для фізичних осіб та 47.00 дол. для установ (ціна включає податок і поштові послуги). Покупці з-поза меж Канади платять в американських доларах.

Тарас Закидальський став редактором Журналу українознавчих студій *2002 р.*

Електронне замовлення: www.utoronto.ca/cius; електронна пошта: cius@ualberta.ca; телефон: (780) 492–2973; факс: (780) 492–4967; або просимо писати на адресу: CIUS Press, 450 Athabasca Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2E8.

Довідник, що допоможе віднайти український родовід побачив світ у Видавництві КІУСу

Ukrainian Genealogy

by John D. Pihach

Книжка Джона Пігача п.з. *Ukrainian Genealogy* — це довідник про те, як досліджувати українські родоводи в Європі. Там також представлені північноамериканські матеріяли, що стосуються українців та імміґраційних даних. Оскільки предки українців Канади та США були переважно вихідцями з західньої України та південносхідньої Польщі, автор зупиняється головно на джерелах із цих реґіонів. Книжка призначена у першу чергу для тих, хто має українське етнічне коріння, хоча частина матеріялів може бути корисною і для інших груп, які виводять своє походження з України.

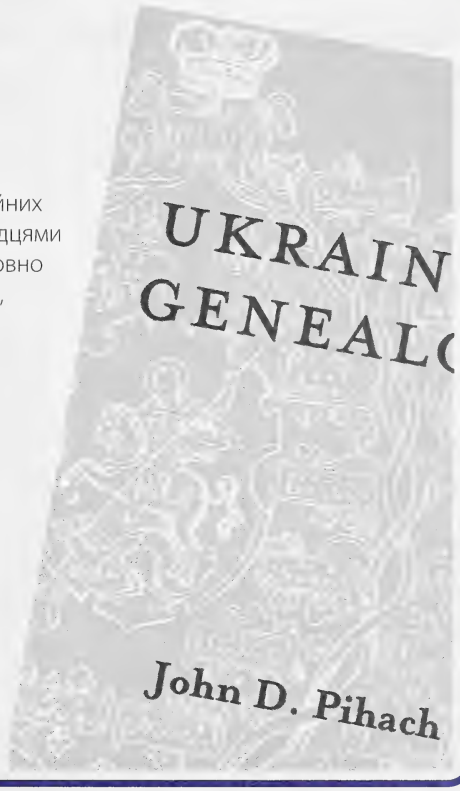

Тверда палітурка: $54.95

М'яка палітурка: $34.95

(Поза межами Канади ціни в доларах США)

Замовляти на захищеній веб-сторінці Видавництва КІУСу:
http://www.utoronto.ca/cius, ел. поштою: cius@ualberta.ca
або звичайною поштою:

CIUS Press
450 Athabasca Hall, University of Alberta
Edmonton AB Canada T6G 2E8
тел.: (780) 492–2973 / факс: (780) 492–4967

Розпочато Альбертсько-український генеалогічний проєкт

Альбертсько-український генеалогічний проєкт, розпочатий у серпні 2006 р., постачатиме допоміжні матеріяли, реєстраційні списки й документи, що будуть розміщені на Інтернеті й призначені для учнів, які працюють над шкільними проєктами, для аматорів і дослідників родинних історій. Він також стане у пригоді тим, хто не зможе проводити таке дослідження самостійно.

Даний проєкт відкриє двері перед родинами, які зацікавлені своїм минулим в Україні й Альберті; він також допоможе возз'єднати членів родин, зв'язки між якими були обірвані. Також у рамках проєкту плянується зміцнити зв'язки між Альбертою та архівними установами й депозитаріями в західній Україні, зокрема в Івано-Франківській, Тернопільській, Чернівецькій і Львівській областях.

Альбертсько-український генеалогічний проєкт включає консорціюм партнерів з Альберти й західньої України. В Альберті це Село спадщини української культури та його Товариство друзів українського села, Провінційний архів Альберти і його Товариство друзів, Генеалогічне товариство Альберти і його українська група, Музей оо. Василіян у Мондері, Центр студій з українського та канадського фолкльору ім. Петра й Дорис Кулів та Українське генеалогічне й історичне товариство Канади.

Для подальшої інформації просимо звертатися до Бюра генеалогічних досліджень Альберти за телефоном (780) 431–2324. Безкоштовний телефон для мешканців Альберти з-поза меж Едмонтону 310–000, а далі (780) 431–2324. Письмові запити можна надсилати електронною поштою на адресу AB-Ukraine.Genealogy@gov.ab.ca або звичайною поштою:

Alberta-Ukraine Genealogical Project
Old St. Stephen's College
8820 - 112 Street
Edmonton, Alberta T6G 2P8

Проєкти і програми

Минуле стає теперішнім: місія Українсько-канадської програми триває

Вивчення українського досвіду в Канаді є невід'ємною частиною діяльности КІУСу з часу його заснування 1976 р. Українсько-канадська програма (УКП), заснована як окремий підрозділ КІУСу в 1991 р., продовжує сприяти науковим дослідам та їх поширенню у різних ділянках українсько-канадського життя від піонерських часів до сьогодення.

Протягом останніх кількох років головна увага програми була зосереджена на підготовці другого тому багатотомної історії українців у Канаді. Вінніпезький історик Орест Мартинович нині завершує працю над цим томом, що охоплює міжвоєнний період. Уривки з нього він недавно представив на наукових конференціях в Оттаві й Торонті.

Тим часом у листопаді 2005 р. КІУС видав нову книгу, яка знаменує новий вагомий внесок до інститутського списку монографій на українсько-канадську тему, — *The Politics of Multiculturalism: A Ukrainian-Canadian Memoir*. Автором книги є д-р Манолій Лупул, директор-засновник КІУСу і відомий активіст-інтелектуал з питань багатокультурности. У своїх спогадах він розповідає про роки свого становлення, наукову кар'єру, а також про свою вагому ролю у закріпленні багатокультурности в Хартії прав Канади.

УКП також готує до видання важливий літературний твір Зиґмунта Бичинського (1880–1947), протестантського священика й видатного провідника української громади. Його роман *Ключ журавлів* описує труднощі й здобутки перших українських поселенців Саскачевану. Книга виходить у Львові при співучасті видавництва

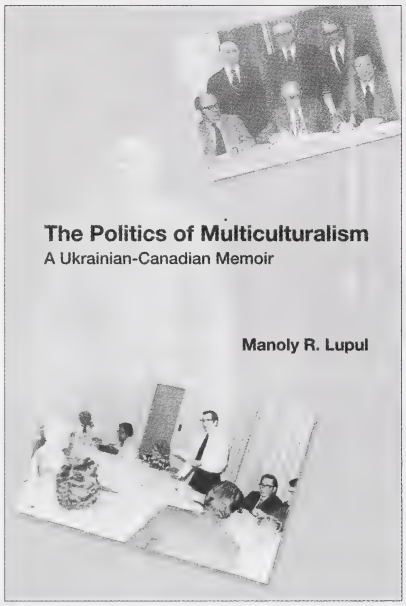

„Піраміда". Рукопис, написаний у 1930-х рр., досі не був опублікований. Книга значною мірою розширить набуток українсько-канадської художньої прози, представлений такими творами, як *Сини землі* Іллі Кириляка.

Також триває робота над кількома виданнями, які програма плянує невдовзі видати. Нині на завершальному етапі редаґування й макетування знаходяться дві праці, що торкаються різних аспектів українсько-канадської історії. Перша, *Vasile Avramenko: The Life and Times of a Ukrainian Showman*, — це ілюстрована біографія уславленого засновника українсько-канадського танцю й кіно. Книга, що її написав Орест Мартинович, розповідає про життя й кар'єру провідної культурної постаті діяспори. Друга книга, *Waskatenau Girl*, небіжчиці Ольги Приходько — це спогади про дитинство й ранню зрілість обдарованої перекладачки, проведених на фермі на північний схід від Едмонтону.

Останні дві книги будуть опубліковані у новій видавничій серії УКП, "CANU Books," у якій будуть представлені видання, що користуватимуться попитом на ринку, автобіографії, літературні й популярні видання, присвячені українсько-канадській темі. Такі видання будуть залучати співвидавців і спонсорів, а поширюватимуться видавництвом КІУСу.

Окрім видавничої справи, УКП завжди активно брала участь у наукових зібраннях канадистів, україністів і фахівців із етнічних студій. Протягом останнього року координатори УКП Андрій Макух і Ярс Балан разом із Орестом Мартиновичем читали доповіді на зібраннях Канадської асоціяції етнічних студій і Канадської асоціяції славістів. Ярс Балан також узяв участь у конференції Калґарського університету, присвяченій сторіччю літератури в Альберті. А восени 2005 р. УКП організувала конференцію на відзначення сторіччя Альберти як провінції. Дводенна конференція, "Cossack Cowboys: The Ukrainian Experience in Alberta", вражає списком науковців і аспірантів, які представили різноманітні доповіді на дану тему.

У рамках свого мандату УКП надає консультації дослідникам, письменникам, режисерам і звичайним громадянам, які займаються питаннями україністики в Канаді. Координатори програми самі активно збирають і вивчають матеріяли з українсько-канадської історії й культури. Вони також стежать за розвитком українсь-

ких студій у канадських університетах та демографією української громади. Протягом останніх п'ятнадцяти років КІУС докладав зусиль до функціонування екомузею „Калиновий край", що розташований на території найстаршого й найбільшого українського поселення, утвореного першою хвилею імміґрантів до канадського Заходу. Окрім підтримки туризму до цього району, що здійснюється при співпраці з Селом спадщини української культури та іншими партнерами, „Калиновий край" підтримує дослідження й різні проєкти, спрямовані на збереження унікального слов'янського характеру аґрарної центрально-східньої Альберти.

У 2005 р. КІУС і УКП розширили коло своїх зацікавлень, до якого тепер входять українці, які живуть за межами Канади й України. Ініціятиву діяспорних студій очолив д-р Сергій Ціпко, знавець українства в Південній Америці, який шукає жертводавців і кошти на підтримку дослідження українських громад по цілому світі.

Щоб краще інформувати всіх причетних до українсько-канадських студій, УКП із 2005 р. почала видавати "Польові нотатки з української Канади" (Field Notes from Ukrainian Canada), щоквартальний електронний бюлетень із новинами про сучасні події. Це видання, що має понад 200 абонентів, виявилося корисним і популярним. Дивлячись далі в майбутнє, УКП уже розпочала попереднє плянування для праці над третім томом історії українців у Канаді, що стосуватиметься Другої світової війни та приїзду повоєнних біженців з Европи. З метою сприяння дослідженню даної теми програма плянує в 2008–9 рр. організувати велику конференцію про досвід „Ді-Пі" та третю хвилю імміґрації.

Діяльність Українсько-канадської програми була б неможливою без щедрої фінансової допомоги жертводавців малих і великих, фінансових аґенцій та спонсорів. У 2005 р. УКП отримала чотирирічну дотацію на загальну суму понад 100 000 дол. від Українсько-канадської фундації ім. Тараса Шевченка на підтримку дослідницької і видавничої діяльности. Вона також отримала трирічний даток 75 000 дол. від Альбертської фундації української спадщини на дослідження української участи в робітничих організаціях Канади. Ми безмежно вдячні за ці внески й за підтримку, яку вони представляють.

Українсько-канадська програма на підйомі завдяки її головним спонсорам

Українсько-канадська фундація ім. Тараса Шевченка

Діяльність Українсько-канадської програми (УКП) при КІУСі була б неможливою без щедрої фінансової допомоги її жертводавців. КІУС отримав субсидію у сумі 100,000 дол. від Українсько-канадської фундації ім. Тараса Шевченка на підтримку УКП. Президент фундації Андрій Гладишевський нещодавно відвідав КІУС, щоб дізнатися про проведену роботу й про пляни діяльности на найближчі роки. Під час цих відвідин він вручив другий даток із чотирьох (25,000 дол.) на потреби видань і досліджень УКП. Фундація ім. Шевченка також щедро підтримує видання дев'ятого тому Історії України-Руси Михайла Ґрушевського.

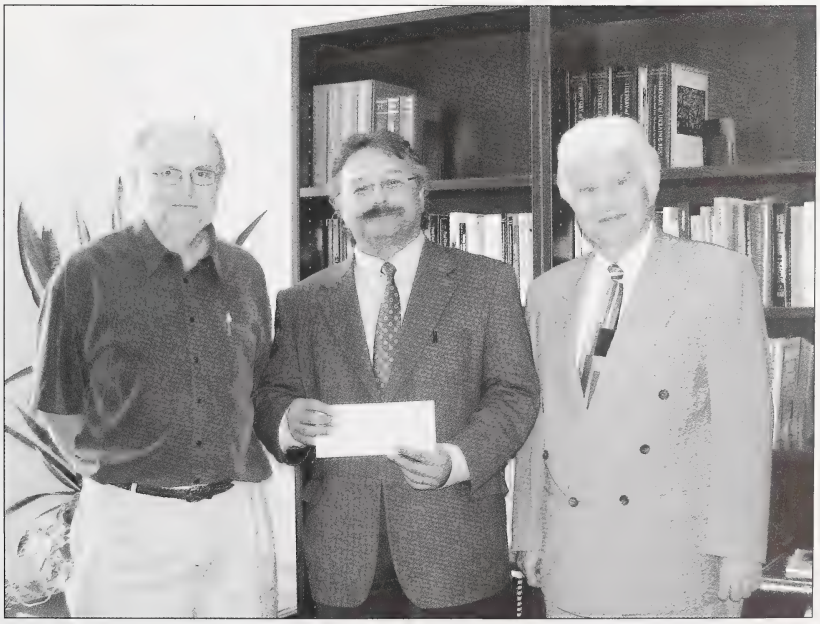

Зліва: Ярс Балан, адміністративний координатор Українсько-канадської програми; Андрій Гладишевський; Зенон Когут, директор КІУСу.

Вічний фонд ім. Петра й Дорис Кулів підтримує студії з української діяспори

Відомі філантропісти на ниві освіти д-ри Петро й Дорис Кулі заснували при Канадському інституті українських студій вічний фонд на підтримку студій з української діяспори. Цей проєкт у рамках Українсько-канадської програми КІУСу очолить історик д-р Сергій Ціпко, який досліджує українську діяспору. Його книга про українців в Арґентіні вийде друком у видавництві КІУСу 2007 р. Петро й Дорис Кулі сподіваються, що їхній внесок у сумі 100,000 дол. заохотить і інших доброчинців підтримати дослідження у цій важливій ділянці.

Вічний фонд студій з української діяспори ім. д-рів Петра й Дорис Кулів надаватиме фінансову допомогу на дослідження, публікації та інші наукові й освітні заходи. Раніше завдяки щедрим внескам подружжя Кулів були засновані вічні фонди в Центрі українських досліджень і розвитку в Коледжі Ґранта МакЮена в Едмонтоні; в Центрі українського фолкльору Альбертського університету, недавно перейменованому на Центр українського та канадського фолкльору ім. Петра й Дорис Кулів; та в Інституті східньохристиянських студій ім. митрополита Шептицького при Університеті св. Павла в Оттаві.

Сидять: Петро і Дорис Кул. Стоять: Зенон Когут, Ярс Балан і Сергій Ціпко, який очолює проєкт дослідження української діяспори при КІУСі. Їх сфотографовано на прийнятті в Альбертському університеті, на якому вшановано подружжя Кулів за їхню філантропію у ділянці освіти.

Фундація української спадщини Альберти

Фундація української спадщини Альберти надала КІУСові свій перший великий внесок у сумі 25,000 дол. на потреби розвитку Українсько-канадської програми. Ці гроші будуть використані на видання другого й третього томів тритомної історії українців у Канаді. Цю ініціятиву фундації підтримав відомий підприємець Володимир Маковецький, який помер в Едмонтоні 22 червня 2006 р. Директор КІУСу д-р Зенон Когут (посередині) зустрівся з Юрієм Москалем (зліва) та д-ром Маршалом Неєм (справа) у Селі спадщини української культури, де він подякував за підтримку Фундації.

Вивчення української мови у двадцять першому столітті: МКУМ готовий

Чому студенти вивчають українську мову?

Студенти вивчають українську мову через низку причин. Іноді це рішення батьків. Проте більшість студентів записується в українську двомовну програму з власної волі й пишається вивченням другої (а для багатьох — третьої чи четвертої) мови. Дехто обирає цю програму, бо це найкращий освітній вибір для них. Тому розробники української двомовної освіти повинні враховувати всі ці мотиви.

Міністер освіти провінції Альберта Євген Звоздецький (другий зліва) і посол Канади в Україну Абіна Данн (перша справа) відвідують львівську школу, яка стане побратимом школи в Альберті.

З часу появи України як незалежної держави у нашій громаді триває пошук нової ролі україномовної освіти. У своїх недавно виданих спогадах, *The Politics of Multiculturalism*, д-р Манолій Лупул влучно зауважує, що причиною викладання української мови в минулому значною мірою була протидія русифікації. Сьогодні ж, незважаючи на те, що надмірна присутність російської мови в українських засобах масової інформації викликає занепокоєння, причиною для вивчення української мови є бажання оволодіти нею, щоб спілкуватися з громадянами цієї країни, яка динамічно розвивається. Робоча стратегія Методичного кабінету української мови (МКУМ) КІУСу базується саме на цих факторах.

Чи можемо ми це зробити?

Так, без сумніву. Досвід останніх тридцяти років показує дієздатність україномовної освіти в Канаді. Ви-

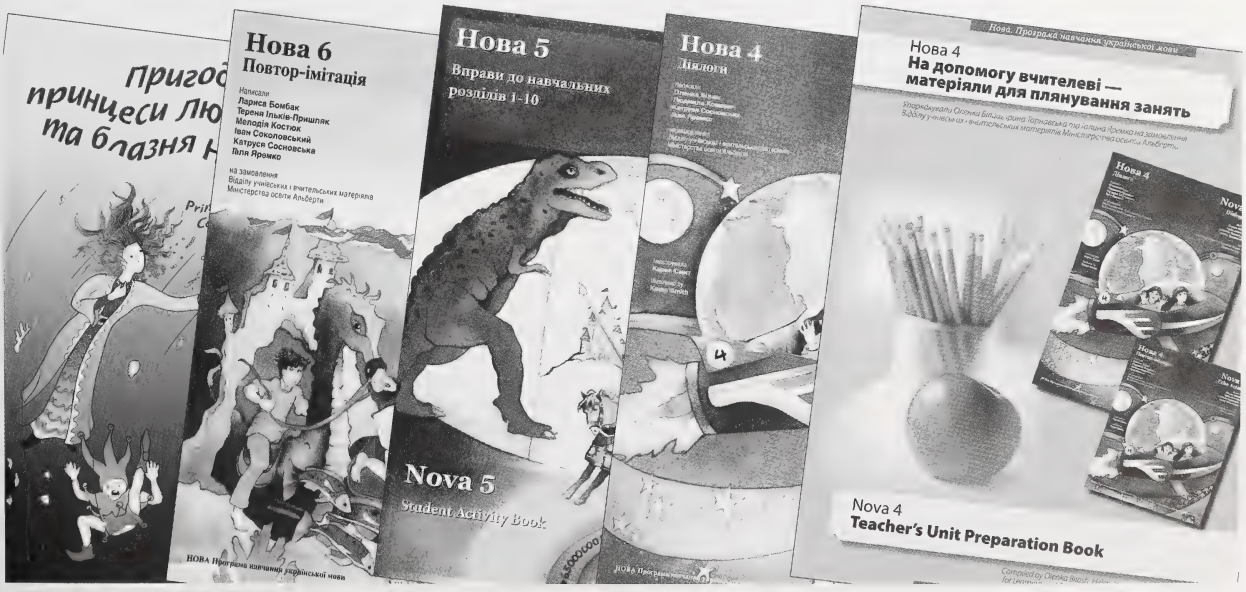

пускники двомовної програми мають достатнє знання мови, щоб задовольнити вступні вимоги університетів в Україні.

Альбертський університет пропонує студентам-освітянам відповідні програми з вивчення української мови, літератури й фолкльору (відділ сучасних мов і культурних студій) та методики викладання другої мови (факультет освіти). Ми довели, що можемо розробляти й видавати високоякісні посібники для вивчення мови. Ми також уміємо налагоджувати ефективні зв'язки з україномовними громадами.

Ресурси

Протягом останніх 15 років головна увага МКУМ була зосереджена на розробці й виданні навчальних ресурсів для двомовної програми. Ресурси на рівні сучасних технологій (а недавно й цифрові) з'являються так швидко, як дозволяють кошти.

Комплект серії Нова 4 з навчання української мови був завершений цього року. Він складається з діялогів, повторів-імітацій, учнівських зошитів і вчительського посібника. Вперше до серії Нова були введені Інтернет-ресурси (www.oomRoom.ca) — література для читання вголос із ілюстраціями й аудіо-матеріялами. Студенти можуть також використовувати ці тексти для дослідницьких проєктів. Діялог-центр на Інтернеті дає студентам додаткову можливість ознайомлюватися з діялогами з Нова 4, вміщених як додатки до 18 головних лекцій, базованих на діялогах.

Комплекти Нова 5 і 6 будуть закінчені наступного року, коли будуть опубліковані учительські посібники.

Від імени Канадсько-української фундації Анна Біско координує розробку навчальних матеріялів для програми української мови 10, 20, 30 (10–12 кляси). На цьому буде завершена підготовка комплекту ресурсів до даної програми, що замінить останні пробні матеріяли повністю

Засновники АТВУМ. Сидять: Анна Біско, Наталія Пилип'юк, Оленка Білаш, Маруся Петришин. Стоять: Данута Мазурик (Львівський університет), Олена Товстюк, Марта Присташ, Зенон Когут, Богдан Клід.

розробленими ресурсами з вивчення мови. Зміст лекцій, тексти для читання, учнівські підручники й мовний інструментарій — усе це буде розміщено в Інтернеті. Це допоможе зменшити кошти на друк, зберігання і розповсюдження та зробить наявні матеріяли широко доступними.

Над розробкою даних матеріялів працюють Дарія Порохівник, Шерил Льюїс і Оксана Бабенко. МКУМ бере участь у цьому проєкті, перевіряючи рукописи й готуючи їх дизайн. Здійснення даного проєкту стало можливим завдяки фінансовій підтримці Міністерства освіти Альберти, Українсько-канадської фундації ім. Тараса Шевченка та Альбертської фундації з розвитку української освіти.

Інтернет- і надруковані матеріяли

МКУМ допомагає Українознавчому консорціуму Інтернет порталу (УКІП) розробляти прототипи Інтернет-ресурсів, які допоможуть студентам опанувати стратегії вивчення мов і застосовувати їх. Цей прототип буде доступний для всіх програм із викладання другої мови в провінції. Міністерство освіти Альберти підтримує цей проєкт.

МКУМ видав низку книжок, як-от українські версії *Досить* і *Срібні нитки* Марші Форчук Скрипух, *Семестр у Львові* Марійки Качмар та *Перша зірка* Ети Арчер. *Резервація Сарсі* видана українською мовою, а також на Інтернеті англійською і українською мовами.

Мости

Одним із головних завдань МКУМу та інших освітніх установ є будівництво стабільних мостів для співпраці між студентами і вчителями Канади й України.

У рамках участи МКУМу в педагогічному консорціумі Канадсько-української фундації Іван Соколовський (протягом довгого часу менеджер і керівник групи відділу навчальних планів Міністерства освіти Альберти, нині на пенсії) узяв участь у конференції, присвяченій діяспорі, яка відбулася у Львівському політехнічному інсти-

туті в березні 2006 року. Він виступив із доповіддю про освітні потреби діяспори й можливі шляхи задоволення цих потреб через співпрацю з освітніми установами в Україні.

Мережі

Альбертське товариство вивчення української мови (АТВУМ) було засноване у квітні 2006 р. як загальна організація для поодиноких осіб і товариств провінції, що займаються викладанням української мови й культури від дитячого садочка до університету й далі — до освіти для дорослих. П'ятирічний плян для задоволення цих потреб у викладанні української мови й культури від дитячого садочка до 12-ої кляси був розроблений і обговорений з міністром освіти Альберти Євгеном Звоздецьким. Головні пріоритети для АТВУМ такі: координація освітніх ініціятив в Альберті, зміцнення міжнароднього аспекту викладання української мови й культури та забезпечення цих програм базовими ресурсами.

Леся Саведчук, автор серії великоформатних читанок для початківців, збирається відвідати Торонто, Вінніпеґ і Едмонтон, щоб обговорити потреби громадських шкіл — рідних шкіл, курсів українознавства та безкредитних курсів для дорослих. Працюючи з УКІП, вона розробляє дизайн веб-сторінки, призначеної для громадських шкіл. Даний проєкт спонсорується Конґресом українців Канади спільно з МКУМ та УКІП.

Українознавчий консорціум Інтернет порталу (УКІП)

Українознавчий консорціум Інтернет порталу (УКІП) — це мережа організацій, які займаються підготовкою Інтернет-ресурсів, що сприяють вивченню української мови й культури. Розпочавши в лютому 2004 р. свій ключовий проєкт, www.oomRoom.ca, УКІП узяв на себе провідну ролю в ділянці багатомовної електронної освіти. У 2005–6 рр. УКІП помістив на Інтернеті шість нових ресурсів: два навчальні ресурси до програми Нова 4, розроблені Методичним кабінетом української мови КІУСу для двомовної програми (www.oomroom.ca/resources/listening_centre і www.oomroom.ca/reader); перший із п'яти навчальних ресурсів, який дає вказівки учням щодо вивчення мови, мовного вжитку та загальних навчальних стратегій, — проєкт „Стратег" (www.oomroom.ca/mockups/strategy1); нову веб-сторінку для дослідницької групи «Канада-Україна» (www.canada-ukraine.org); нову веб-сторінку для Українського лікарського товариства Північної Америки (УЛТПА) (www.umana.org); оновлення домашньої сторінки oomRoom.ca; та нову й удосконалену домашню сторінку УКІП (www.ukip.ca).

УКІП нині працює над приготуванням шести нових електронних навчальних ресурсів, що включають чотири додаткові стратегічні ресурси як складові проєкту „Стратег"; нову веб-сторінку для Українського національного музею в Чікаґо та веб-сторінку з курсів української мови на рівні середньої школи, яка створить електронну мережу для рідношкільних програм по цілій Канаді. УКІП надзвичайно вдячний за внесок 122,600 дол. від Міністерства освіти Альберти на підтримку проєкту „Стратег" і за дотацію 30,000 дол. від Українсько-канадської фундації ім. Тараса Шевченка на підтримку веб-сторінки з курсів української мови.

Зосереджуючись на потенціялі Інтернету для освіти, УКІП постійно прагнутиме до удосконалення у розвитку електронних освітніх ресурсів. Його головна мета на 2006–7 рр. — це розробка багатоцільового засобу-проєкту „Стратег" з метою допомогти учням краще вивчати мову. Ця багатоступенева ініціятива зрештою виросте в навчальний комплект із 67 розділів, що включатимуть базовані на завданнях вказівки, як вивчати мову й користуватися загальними навчальними стратегіями. Серед інших пріоритетів — використання Інтернету, щоб установити зв'язок між сьомою клясою в одній із шкіл України та учнями-однолітками в Едмонтоні, а також розробка і створення веб-сторінки для надання науковцям поточних інформацій про різні навчальні ресурси, наявні для вищої школи в Альберті й Канаді. Щоб дізнатися більше про УКІП та його ініціятиви, просимо зв'язатися з ukip@ualberta.ca.

Кім Робінсон, управителька УКІП, 2003-6.

Східній інститут українознавства ім. Ковальських

Зліва: Володимир Кравченко (директор Інституту ім. Ковальських), Зенон Когут (директор програми ім. Ковальських), Анатолії Бойко (директор Запорізької філії Інституту ім. Ковальських).

Упродовж 2005–6 року наукова діяльність Східнього інституту українознавства ім. Ковальських здійснювалася відповідно до річного пляну. Інститут продовжує розширювати міжнародні контакти. Зокрема, на початку цього року розроблено проєкт дослідження феномену прикордонної культури спільно з науковцями з Бірмінгемського університету. Крім того, Інститут розробив і узгодив із Інститутом історії Болгарської академії наук спільний проєкт компаративного дослідження країн Причорноморського реґіону, що передбачає проведення міжнародніх конференцій та видання їхніх матеріалів.

Інститут узяв участь у двох великих міжнародніх проєктах, пов'язаних із вивченням українських джерел усної історії Другої світової війни: 1) документація життєписів тих, які під час війни виконували примусову або невільничу працю; 2) книга пам'яті в'язнів концтабору Дахау. У рамках цих проєктів на Харківщині записано кілька десятків відеоінтерв'ю з колишніми „остарбайтерами", а також видано збірку спогадів колишніх „остарбайтерів". Передбачається, що вивчення українських джерел усної історії Другої світової війни стане одним із перспективних напрямків наукової роботи Інституту.

Досвід роботи Інституту став певним імпульсом і підґрунтям для відкриття в Харківському національному університеті ім. Каразина Науково-дослідного центру українських студій ім. Дмитра Багалія. Інститут надалі працюватиме в приміщенні цього центру, в тісному зв'язку з новою інституцією, як раніше це було і є з катедрою українознавства.

Симпозіуми, семінари

У жовтні 2005 р. за участю Інституту в Харківському національному університеті ім. В. Н. Каразина була проведена міжнародня наукова конференція, присвячена 170–й річниці з дня народження видатного українського вченого Олександра Потебні. У ній взяли участь 24 науковці з України та Росії. Матеріяли конференції видані друком.

У квітні 2006 р. Інститут організував міжнародній науковий симпозіум „Реґіональні „столиці" України в пошуках нової ідентичности". У роботі симпозіуму взяли участь дослідники (соціологи, історики, політологи) з Харкова, Львова, Києва, Донецька, Сімферополя, Бірмінгема. Тематика доповідей охопила переважно реґіональні центри Східньої України. Основна увага учасників була присвячена проблемам сучасного політичного та культурного ландшафту міст, ідентичности їхніх мешканців, ролі реґіональних „столиць" у політичному житті України, зокрема за результатами останніх виборів до Верховної Ради України. Цікаво, що скромний за кількістю учасників симпозіум привернув велику увагу засобів масової інформації, в тому числі місцевих, всеукраїнських і закордонних. Серед них – телеканал „Інтер", радіо „Ера", українська служба „Німецької хвилі" тощо. Матеріяли симпозіуму готуються до видання в спеціяльному випуску збірника „Схід-Захід" орієнтовно в листопаді 2006 р.

Проєкт „Національна ідентичність"

Робота над проєктом „Національна ідентичність населення Слобожанщини (XVIII-XX ст.)" цього року включала, як і раніше, соціологічне опитування студентів перших курсів Харкова та Запоріжжя. Крім того, вперше проведено додаткове соціологічне опитування, що мало на меті з'ясувати рівень життя харків'ян із різних соціальних груп. Опитування проводилося в рамках співробітництва з науковцями Бірмінгемського університету.

Запорізька філія Інституту провела запляновані археографічні та фолкльорні експедиції в межах реґіону, в яких брали участь і харківські науковці.

Розкопки Батурина

У 2005 р. канадсько-українська археологічна експедиція до Батурина, яка фінансується КІУСом, розширилася й тепер включає до 150 студентів і вчених із Чернігівського, Ніжинського університетів та Києво-Могилянської академії. Археологи завершили розкопки центрального палацу гетьмана, що знаходився у міській фортеці, реконструювали наземний плян приміщення і його архітектурні особливості. Будинок був спалений під час облоги Батурина російською армією 1708 р. Це досить простора резиденція гетьманів Дем'яна Многогрішного (1669–72) й Івана Самойловича (1672–87) площею 20 х 26 м, що являла собою прямокутну одноповерхову куполоподібну побудову з цегли в козацькому бароковому стилі.

На місці колишньої фортеці археологи розкопали кладовище головної церкви Батурина — Собору св. Трійці, збудованого за вказівкою гетьмана Івана Мазепи бл. 1692 р. Він також був знищений 1708 р. Під час експедиції виявлено 33 могили мешканців мазепинської доби. Сімнадцять із них були ідентифіковані як жертви погрому 1708 р. В цілому між 1996 і 2005 рр. археологи розкопали в місті 92 могили, що відносяться до XVII і XVIII ст. Більшість із них — 48 могил — містять тілесні останки цивільних громадян, які загинули під час погрому.

Переможці конкурсу ім. Ковальських на найкращий студентський есей

У березні 2006 р. результати шостого щорічного всеукраїнського студентського конкурсу ім. Ковальських на найкращий есей були оголошені д-ром Володимиром Кравченком, головою кафедри українознавства Харківського національного університету ім. В. Н. Каразина.

Ірина Реброва

Євген Голобородько

Перший приз здобула Ірина Реброва, студентка відділу історії Харківського національного університету, за її працю „Усне свідчення остарбайтерів: репрезентація особистого досвіду". Вадим Войцешук із факультету гуманітарних наук Національного університету „Острозька академія" отримав другий приз за есей „Висвітлення візиту Папи Івана Павла II до України в українській пресі". Також були відзначені Володимир Жигло, студент відділу історії Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди, за есей „Архівні джерела про німецьку окупацію Харківської області, 1941–43" та Євген Голобородько, студент відділу філології Луганського національного педагогічного університету ім. Тараса Шевченка, за його працю „Українсько-російський дискурс у соціолінгвістичних студіях А. С. Зеленка".

Володимир Жигло

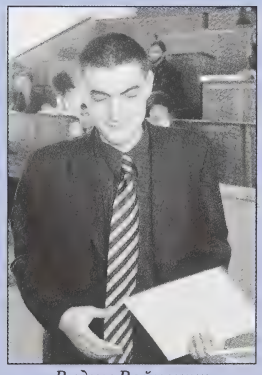

Вадим Войцешук

Конкурс проводиться у рамках Програми дослідження Східньої України ім. Ковальських, яка була запроваджена в Харківському університеті у 1998 р. завдяки щедрому внеску до КІУСу від Дарії і Михайла Ковальських з Торонта. Програма підтримує україністику та національне відродження у Східній Україні, прагнучи заохотити студентів цікавитися цією ділянкою.

Усі отримувачі призів написали особисті листи до пані Дарії Ковальської, дякуючи їй за заснування даного конкурсу. Один із студентів згадав про виняткове значення призу, що спонсорується особою, яка живе за кордоном, але продовжує дбати про освіту студентів в Україні. Д-р Зенон Когут, директор Програми дослідження Східньої України ім. Ковальських, особисто вручив листи й фотографії студентів-переможців пані Ковальській.

Конкурс відкритий для всіх студентів в Україні: есеї мають бути написані українською мовою і на українську тему. Переможці конкурсу отримують посвідчення й грошову нагороду.

Запорізька філія Східнього інституту ім. Ковальських

Запорізька філія Східнього інституту ім. Ковальських була створена в 2003 р. Її основу склало Запорізьке наукове товариство ім. Я. Новицького, яке на сьогодні нараховує 25 дійсних членів і 19 членів-кореспондентів. Відтак, співробітниками Запорізької філії Східнього інституту ім. Ковальських є доктори, професори А. Бойко (керівник), І. Лиман, Г. Шаповалов, кандидати історичних наук, доценти В. Мільчев (секретар), Н. Сурева, Ю. Головко, Ю. Князьков, І. Савченко, В. Чоп, В. Констатинова, В. Романюк, С. Білівненко, Р. Молдавський, О. Старух.

Робота філії здійснюється в кількох напрямках. На сьогодні, головними з них є едиційний та польовий-евристичний, які, певною мірою, пов'язані між собою.

В реалізації едиційного напрямку створені три серії: „Запорозька спадщина", „Старожитності Південної України", „Джерела з історії Південної України", в яких реалізується науковий доробок співробітників філії. В реалізації польового-евристичного напрямку здійснюються археографічні експедиції Степовою Україною (Донецькою, Луганською, Дніпропетровською, Запорізькою, Херсонською, Миколаївською, Одеською областями та Автономною Республікою Крим). В процесі експедиції проводиться описування і фіксується усна історія; здійснюється копіювання та збір документальних, наративних та фотоматеріалів.

Все останнє фондується і архіву ється в Рукописному відділі Наукового товариства, який на сьогодні вже нараховує 40 тисяч оригіналів документів XVIII–XX століття та майже 700 тисяч копій документів XVII–XX століття. Окремі фонди склали оригінали віднайдених документів Розумовських (більше 10 тисяч документів), В. Біднова, А. Кащенка, П. Клепацького тощо. Заархівовані усні розповіді 2 779 осіб, 1889–1925 років народження, загальним обсягом 9 568 годин аудіозаписів.

У вищезгаданих серіях опубліковано м.ін. нариси та літописи Південної України; листування Михайла Грушевського; спогади учасника анархістського руху, очоленого Нестором Махном; документи з історії Православної Церкви в Південній Україні (1775–81 рр.); матеріяли про Південну Україну в Уложеній комісії 1767 р.; а також три томи спогадів і щоденників, які подають багатий матеріял про великий голод 1932–33 рр. Запорізька філія теж опублікувала монографії та інші наукові видання, м.ін. два видання історико-географічного і топонімічного словника (Ю. Князьков); історію запорізького козацтва 1735–39 рр. (Г. Шпитальов); дослідження І. Павленка про історичні пісні Запоріжжя; історію Російської Православної Церкви в Південній Україні останньої чверти XVIII–середини XIX ст. (І. Лиман); та дослідження про державну церкву і державну владу (І. Лиман).

Школа українознавства ім. Івана Франка засновує вічний фонд при КІУСі

Зліва: Юрій Дитиняк, Петро Ролланд, Лідія Василин, Зенон Когут, Катерина Сабо.

11 листопада 2006 р. найстарша україномовна школа в Едмонтоні — Школа українознавства ім. Івана Франка (ШУІФ)—відзначила своє п'ятдесятиліття. Щоб відзначити цей ювілей, адміністрація школи заснувала при Канадському інституті українських студій вічний фонд на суму 75,000 дол., з якого надаватимуться стипендії на поїздки в Україну. Коли кошти будуть наявні, обрані студенти отримуватимуть стипендію в розмірі 2,000 дол., щоб покрити витрати на українознавчі курси у вищих навчальних закладах України. До селекційного комітету, окрім наукових працівників КІУСу, також увійде представник ШУІФ. Додаткова інформація та критерії для участи в конкурсі невдовзі будуть розміщені на веб-сторінці КІУСу. Сподіваємося, що Альбертський університет доповнить цей вічний стипендіяльний фонд за допомогою „Фонду доступу до майбутнього", заснованого урядом Альберти.

Центр ім. Петра Яцика: зміцнення зв'язків між Україною і Заходом

Влітку і восени 2005 р. Центр досліджень історії України ім. Петра Яцика відзначив п'ятнадцяту річницю своєї діяльности презентацією нового тому англійського перекладу праці Михайла Грушевського *Історія України-Руси*. Перша книга дев'ятого тому *Історії*, перекладена Богданом Струмінським при співредакторстві Франка Сисина й Сергія Плохія та з участю Уляни Пасічник, була представлена українській і академічній громадам у серії презентацій по Канаді й за кордоном. 29 червня 2005 р. д-р Сисин подарував примірник видання віце-прем'єрові України Миколі Томенку під час конґресу Міжнародньої асоціяції україністів у Донецьку. 16 липня відбулася презентація в Науковому товаристві ім. Шевченка в Мельбурні, Австралія. На презентації в Альбертському університеті 8 вересня виступила один із провідних істориків України д-р Наталія Яковенко з Національного університету „Києво-Могилянська академія". 1 жовтня відбулася презентація у Науковому товаристві ім. Шевченка у Нью-Йорку. На презентації в Торонто 14 жовтня виступили д-р Ольга Андрієвська (Трентський університет) і д-р Віктор Остапчук (Торонтський університет). Пані Катерина Лещишин розповіла про роботу свого покійного чоловіка, д-ра Струмінського, над даним проєктом. 15 жовтня відбулася ще одна презентація в Українському національному музеї в Чікаґо.

Проєкт перекладу творів Грушевського є частиною ширшої програми Центру, яка заохочує й сприяє діялогу між українською і західньою, насамперед англомовною, історіографіями. Зосередження науковців, редакторів і перекладачів Центру над працями Грушевського часто відсуває на другий плян, принаймні на рівні публічного сприйняття, його старання дати англомовному читачеві найкращі праці українських істориків та ознайомити читача в Україні з досягненнями української історіографії на Заході. Публікації, спонсоровані центром минулого року, ще раз підтверджують відданість працівників Центру цій важливій місії. В поточному академічному році Центр не тільки продовжив редагування наступних томів *magnum opus* Грушевського, але й зробив важливі доповнення до двох монографічних серій: англомовної та україномовної серії перекладів західніх праць.

Франк Сисин на презентації першої книги 9-го тому „Історії України-Руси" М. Грушевського у Чікаґо.

Зенон Когут і Сергій Плохій на презентації першої книги 9-го тому „Історії України-Руси" М. Грушевського у Нью-Йорку.

Видання праці акад. Ярослава Ісаєвича *Voluntary Brotherhood: Confraternities of Laymen in Early Modern Ukraine* видавництвом КІУСу 2006 р. (детальніше — див. у розділі „Нові видання" цього бюлетня) — це важливе доповнення до серії, започаткованої 1996 р. фундаментальною працею Ігоря Шевченка *Ukraine between East and West: Essays on Cultural History to the Early Eighteenth Century*. Нова публікація — це перероблений і доповнений англійський переклад монографії Ярослава Ісає-

вича, яка первісно з'явилася 1966 р. й стала віхою в українській історіографії. Відтак директор Центру д-ра Франк Сисин довго виношував мрію удоступнити книгу науковій спільноті Заходу. У своїй передмові до англійського видання д-р Сисин відзначив, що в 1960-х рр. „монографія Ярослава Ісаєвича переконала нас, що [політична] відлига уможливила відродження науки в Україні". Він додав у заключення: „Центр ім. Петра Яцика має честь удоступнити цю новаторську працю читацькій авдиторії Заходу. Україна повернула собі місце у спільноті націй, і *Voluntary Brotherhood* служить доказом того, що її науковці знову беруть участь у міжнародньому науковому дискурсі".

Зліва: Зенон Когут, Мирослав Маринович, Віра Боцюрків, Сергій Плохій. Пані Боцюрків тримає в руках примірник недавно виданої книжки „Українська Греко-Католицька Церква і Радянська держава (1939-1950)".

Звичайно, інтелектуальний обмін не є рухом в один бік, і тому Центр ім. Петра Яцика докладає всіх зусиль, щоб найкращі західні праці з історії України знайшли українського читача. Центр розпочав свою серію „Українська історіографія на Заході" публікацією 1994 р. двотомної збірки історичних есеїв Івана Лисяка-Рудницького. Після цього вийшли переклади впливової монографії Зенона Когута про імперське поглинання Гетьманщини та збірок есеїв Ігоря Шевченка (*Україна між Сходом і Заходом*) і Зенона Когута (*Коріння ідентичности*). Восени 2005 р. Центр ім. Петра Яцика у співпраці з Програмою релігії і культури КІУСу та Інститутом історії церкви Українського католицького університету у Львові видав переклад новаторської монографії Богдана Боцюркова *The Ukrainian Greek Catholic Church and the Soviet State (1939–1950)* (видавництво КІУСу, 1996) під заголовком *Українська Греко-католицька церква і Радянська держава (1939–1950)*. Книгу переклала д-р Наталія Кочан, а зредаґував професор Олег Турій. Пані Віра Боцюрків із Едмонтону підтримала проєкт, координатором якого від КІУСу був д-р Сергій Плохій. Книгу добре сприйняли в Україні. Презентація перекладу відбулася також в Едмонтоні в січні 2006 р. у присутності пані Віри Боцюрків і п. Мирослава Мариновича, дисидента радянських часів, а нині віце-ректора Українського католицького університету у Львові.

Ще одне поповнення до серії — це український переклад праці Сергія Плохія *The Cossacks and Religion in Early Modern Ukraine* (детальніше — див. у розділі „Нові видання" цього бюлетня). Ця монографія вперше була надрукована видавництвом Оксфордського університету 2001 р. і перевидана 2004 р. Видання профінансоване Програмою ім. Ковальських при КІУСі й здійснене при співпраці з Програмою релігії і культури. Книга видана київським видавництвом „Критика" в час найбільшого книжкового ярмарку в Україні — львівського форуму видавців, де й відбулася її презентація з участю провідних українських науковців. Отримавши добрий відгук в Україні, монографія була висунена на конкурс „Книжка року 2005" організований *Книжником-рев'ю* та його партнерами в Україні. Перероблене видання з'явилося навесні 2006 р. Як відзначалося в рецензії на український переклад, „книга Сергія Плохія цінна насамперед як вагомий виклик до подальшої аргументованої академізної дискусії на тему політичної та релігійної культури українського суспільства козацької доби".

Прокладання мостів між українською і західною історіографіями, а також плекання діялогу між представниками двох історіґрафічних традицій — це, звичайно, одне з головних завдань Центру ім. Петра Яцика. Найновіші публікації Центру ще раз переконують, що він виконує свою функцію на відмінно.

Усім жертводавцям від усіх снівпрацівників КІУСу щира подяка за Вашу підтримку!

Програма вивчення сучасної України ім. родини Стасюків

Найпомітнішою подією року для програми була двадцята річниця катастрофи на Чорнобильській атомній станції. Четверта лекція про Україну, яка щорічно відбувається в Кембріджському університеті заходами програми ім. Стасюків, була присвячена саме цій темі. У лекційному залі ім. Амні Робінсонського коледжу перед переповненою авдиторією майже 200 осіб, багато з яких стояли, виступила колишня житомирська журналістка й депутат останнього радянського парляменту Алла Ярошинська, яка нині мешкає в Москві. В основі лекції були думки про вплив катастрофи, які містилися у протоколі засідань Політбюро. Пані Ярошинська власноручно врятувала ці документи, зробила копії тисяч сторінок й опублікувала багато з них як додатки у своїй книзі *Чернобыль: совершенно секретно* (Москва, 1992). Після лекції доповідачка відповіла на запитання слухачів, після чого відбулося прийняття і бенкет у Клерському коледжі.

У зв'язку з річницею Дейвід Марплз, професор історії і директор Програми вивчення сучасної України ім. родини Стасюків при КІУСі, мав низку доповідей і лекцій у наукових інститутах, громадських організаціях і засобах масової інформації. 10 березня він виступив із щорічною Шевченківською лекцією, профінансованою Клюбом українських професіоналістів і підприємців Едмонтону, в Альбертському університеті. 23–25 березня він був головним промовцем на конференції „Чорнобиль тут і тепер: глобальна залежність, місцеві проблеми" у Вісконсінському університеті в м. Мадісон. 31 березня він був гостем Центру ім. Петра Яцика в Торонтському університеті, де прочитав лекцію в Міжнародньому центрі ім. Мунка з приводу двадцятої річниці катастрофи. 2 квітня він промовляв перед українською громадою в чорноморській залі в Сент-Кетерінс, Онтаріо, а наступного дня виступив у Брокському університеті. 15 квітня

Алла Ярошинська, яка вивчила документи Комуністичної партії України про аварію на Чорнобильській АЕС, читає лекцію ім. Стасюків у Кембріджському університеті.

він доповідав про вплив ядерної катастрофи на Білорусь на конґресі чорнобильських дітей „Світ після Чорнобиля", який відбувся біля Мінського озера в Білорусі.

Д-р Марплз також відвідав Сполучені Штати з численними виступами про катастрофу та її наслідки. 23 квітня він виступив із доповіддю „Двадцять років після Чорнобиля: кризовий стан здоров'я населення і демографії в Білорусі" на конференції „Чорнобиль через двадцять років: стан здоров'я населення і навколишнього середовища", що відбулася в залі Ля Крец Лос-Анджелеського університетського коледжу; одним із спонсорів був Інститут охорони навколишнього середовища при Каліфорнійському університеті. 24 квітня він дав інтерв'ю радіо KSPK у Лос-Анджелесі. Наступного дня він давав свідчення перед Гельсінською комісією Палати представників США у секції під головуванням конґресмена Крістофера Сміта. 26 квітня він виступив із головною доповіддю на конференції

Протягом 2006 р. Дейвід Марплз виступив з багатьма доповідями з нагоди 20-ої річниці аварії на Чорнобильській АЕС.

„Відзначення річниці Чорнобильської катастрофи: людський досвід через двадцять років" в Інституті ім. Кеннана (Центр ім. Вудро Вілсона) у Вашінґтоні. Того ж дня у нього взяли інтерв'ю телевізійний канал CNN, а також російська служба BBC та CBC (Едмонтон).

28 квітня д-р Марплз розповів про вплив Чорнобильської катастрофи на Україну перед українською громадою близько 300 осіб у Воррені, Мічіґан. Наступного дня він відлетів до Чікаґо, де був головним промовцем на конференції „Чорнобиль: наступне покоління" в залі Школи охорони здоров'я Іллінойського університету, яку організувало Товариство українських бізнесменів і професіоналістів. 12 травня він виступив із тією ж темою перед 350 учнями і працівниками середньої школи св. Кевіна в Едмонтоні. Він також звернувся з головною доповіддю п.з. „Чорнобиль через 20 років: питання здоров'я, навколишнього середовища й соціології в зоні відчуження" перед учасниками літнього симпозіуму в Центрі російських, східньоевропейських і евразійських студій Іллінойського університету в Урбані-Шампейн 24 червня. Симпозіум завершив щорічну українську конференцію цього університету. Наслідком цих виступів на чорнобильську тему стали дві великі статті: перша з'явилася у номері 4 (квітень 2006) німецького журналу *Osteuropa* п.з. „Diktatur statt Ökologie: Krisenmanagement in Lukašenkas Belarus". У червні 2006 р. стаття „Chornobyl in Perspective: The 20th Anniversary of a Nuclear Disaster" з'явилася в *Ukrainian Quarterly*.

«Енциклопедія України в Інтернеті» у 2005–6 рр.

Протягом академічного року 2005–6 редактори «Енциклопедії України в Інтернеті» (ЕУІ) в торонтському бюрі КІУСу виправили, відредаґували та пристосували для електронного вживання в Інтернеті понад 500 статтей та понад 600 графічних і музичних матеріялів, які роблять ті статті інформативнішими та привабливішими. На сьогодні на Інтернетовій сторінці ЕУІ <www.encyclopediaofukraine.com> можна знайти майже 2 000 статтей (приблизно 10% усієї бази даних ЕУІ). Сторінку Енциклопедії відвідує кожного дня від 200 до 800 користувачів, і редактори проєкту отримують численні відгуки та запитання від науковців, студентів, дипломатів, та зацікавлених осіб з усього світу.

Паралельно йде праця над доповненням та усучасненням існуючих статтей ЕУІ та підготуванням нових матеріялів. Відповідальний редактор ЕУІ, мґр. Роман Сенькусь, займається доповненням каталогу статтей та листуванням з редакторами тематичних ділянок. Водночас менеджер проєкту д-р Марко Р. Стех та редактор гасел мґр. Андрій Макух за останні місяці доповнили й усучаснили понад 50 гасел, які вимагали докорінних редакційних змін.

Останнім часом д-р Стех, який розробив загальну концепцію ЕУІ, доповнив програмування сторінки та створив і редаґує місячний електронний бюлетень ЕУІ, який представляє вибрані теми та комплекси статтей з наступних шести категорій: історія, народ, країна, мистецтво, література і культура. Бюлетень отримують декілька тисяч абонентів з різних країн світу. Д-р Стех відповідає за редакційну групу, до якої входять мґр. Андрій Макух, Ірина Попович і д-р Марко Андрейчик та яка займається клопітким завданням виправлення технічних помилок, кодування та редаґування статтей. Д-р Стех також підготовляє остаточну версію кожного гасла та поміщує її в Інтернеті.

Завдання проєкту ЕУІ — створити найвичерпніше англомовне джерело інформацій про Україну на Інтернеті. Ця неосяжна скарбниця знань міститиме понад 20 000 статтей з тисячами мап, фотографій, ілюстрацій, таблиць, звукозаписів тощо. ЕУІ дасть глядачам можливість не тільки читати тексти але й дивитися на зображення людей, про яких вони читають, знайти місцерозташування великих і малих міст, гір, озер і річок, оглянути архітектурні пам'ятки та шедеври мистецтва, а також прослухати музичні твори, згадані у тексті.

Здійснення цього монументального завдання неможливе без фінансової допомоги. У рр. 2005–6 наступні добродії склали щедрі пожертви. Пані Ольга Павлюк пожертвувала 50 000 дол., щоб заснувати вічний фонд на підтримку проєктів КІУСу в Інтернеті, включаючи сюди ЕУІ, а Канадська фундація українських студій передала для ЕУІ щедру дотацію в сумі 25 000 дол. Д-р Стех був відповідальним за проведення збіркої кампанії в українській громаді, яка принесла пожертви на загальну суму 30 000 дол., а зокрема 15 000 дол. від Фундації Енциклопедії України, 5 000 ам. дол. від п. Аркадія Муляка-Яцківського та 5 000 дол. від проф. Йосифа Карнаса.

КІУС запрошує меценатів закладати фонди на підтримку проєкту ЕУІ загалом або будь-якої його ділянки. Усі пожертви (виписані на *CIUS - Encyclopedia of Ukraine*) будуть з вдячністю відмічені, а жертводавці отримають посвідки до податкового звіту.

Новини КІУСу

Презентації працівників КІУСу та УКІП у Чікаґо

15–16 жовтня 2005 р. працівники КІУСу та УКІП (Українознавчий консорціум Інтернет порталу) відвідали Чікаґо, де зробили презентацію перед українською громадою та зустрілися з громадськими й бізнесовими провідниками.

Заступник директора КІУСу д-р Богдан Клід у своїй презентації на павер-пойнті розповів про загальну діяльність і досягнення Інституту. Керівник УКІП Кім Робінсон представила розроблену консорціумом веб-сторінку з вивчення української мови (для учнів від дитсадка до 12 класу) — УмРум, а також висвітлила діяльність Методичного кабінету української мови (МКУМ) при КІУСі.

Після цього відбулася презентація анломовного перекладу першої книги дев'ятого тому *Історії України-Руси* Михайла Грушевського. Директор Центру досліджень історії України ім. Петра Яцика д-р Франк Сисин розповів про проєкт перекладу праць Грушевського, його проблеми й здобутки. Далі заступник директора Центру д-р Сергій Плохій розповів про зміст опублікованого тому, в якому йдеться про перший період правління Богдана Хмельницького (1650–53 рр.).

У Чікаґо представники УКІП зустрілися з президентом Українського лікарського товариства Північної Америки (УЛТПА) д-ром Андрієм Івахом та його виконавчим директором д-ром Юрієм Грицеляком, щоб обговорити дизайн і приміщення веб-сторінки для УЛТПА. На цій зустрічі УКІП представляли Кім Робінсон, Богдан Клід (віце-президент) і Анна Біско (секретарка); пізніше, на засіданні екзекутиви УЛТПА пропозиції УКІП були схвалені. Веб-сторінку УЛТПА тепер можна знайти за такою адресою: http://www.umana.org/eng/index.htm.

Зліва: Богдан Клід, Франк Сисин, Марія Климчак, Сергій Плохій, Анна Біско, Ярослав Ганкевич і Кім Робінсон при вході до Українського національного музею в Чікаґо.

Працівники КІУСу та УКІП теж зустрілися з президентом Українсько-Американської федеральної кредитової спілки „Самопоміч" Богданом Ватралем, а також із провідним жертводавцем КІУСу д-ром Мирославою Іванцевою, яка була присутня на презентаціях.

КІУС і УКІП дуже вдячні всім, хто допоміг організувати презентації та зустрічі в Чікаґо, особливо Ірині Гаєцькій, президентові Українського національного музею в Чікаґо Ярославові Ганкевичу та директорці музею Марійці Климчак. Презентації були проведені в музеї та супроводжені показом матеріялів для вивчення української мови, виданих МКУМом і Міністерством освіти Альберти. Це викликало особливе зацікавлення серед учителів української мови, присутніх в авдиторії.

Директор КІУСу вшанований Харківським університетом

26 травня 2006 р. на засіданні Вченої Ради відбулася урочиста церемонія з нагоди вручення директору КІУСу, д-ру Зенону Є. Когуту диплома почесного доктора Харківського національного університету ім. В. Н. Каразина. Таким чи-

ном відзначено великий науковий доробок Зенона Когута в галузі вивчення історії України, українсько-російських стосунків ранньомодерної доби, а також його видатні заслуги в галузі організації українських студій, розвитку сучасного україно-знавства на Заході та в Україні, зокрема в Харківському університеті.

У 1999 р. Зенон Когут ініціював відкриття Програми ім. Ковальських, спрямованої на підтримку та розвиток сучасного україно-знавства на Сході України. Організаційним осередком програми було обрано Харківський університет, а її координатором став професор, завідувач кафедри україно-знавства Володимир Кравченко. Наслідком цього стало створення при Харківському університеті в 2000 р. Східнього інституту україно-знавства ім. Ковальських, який почав розробку та втілення в життя низки науково-організаційних проектів, що мають довгостроковий характер.

Серед них, зокрема, створення Запорізького осередку Інституту на чолі з професором Анатолієм Бойком, видання наукового щорічника „Схід-Захід", що вважається нині одним із кращих сучасних наукових

Зенон Когут на церемонії вручення почесного докторату Харківського національного університету ім. В.Н. Каразина.

видань в Україні, проведення щорічного конкурсу студентських наукових робіт ім. Ковальських, а також низки щорічних міжнародніх конференцій, симпозіумів, семінарів, які підтверджують репутацію Харкова як одного з центрів наукового модерного україно-знавства.

Вшанування Зенона Когута дипломом почесного доктора Харківського університету можна вважати одним із свідчень успіху Програми ім. Ковальських, її потрібности та корисности для університету та реґіону, перспективности її подальшого розвитку. Принаймні, саме так розцінив цю подію д-р Зенон Когут у своїй ґратуляційній промові. Список відомих істориків, почесних членів Харківського університету включає в себе імена А.-Л. Шлецера, М. М. Карамзіна, Ш. Левека, Й.-Х. Енгеля; почесними докторами свого часу було обрано М. С. Ґрушевського, І. Я. Франка, О. Я. Єфіменко.

Символічно, що Вчена Рада Харківського університету, вшановуючи Зенона Когута званням почесного доктора, одночасно прийняла рішення про створення в університеті нового структурного підрозділу — Науково-дослідного центру українських студій ім. Дмитра Багалія. Таким чином напередодні 150-річного ювілею Дмитра Багалія в 2007 р. відроджується одна з кращих сторінок історії української науки, пов'язаної з діяльністю академічного Інституту історії української культури ім. Дмитра Багалія в 20-х роках минулого століття.

Богдан Гарасимів

Богдан Гарасимів (професор-емерит політології Калґарського університету) був призначений науковим працівником КІУСу у вересні 2005 р. Д-р Гарасимів викладав у відділі політології Калґарського університету з 1969 р. аж до свого виходу на пенсію 2005 р. Як радянолог він займався вивченням номенклатури й політичних еліт. Він є автором двох книг, *Political Elite Recruitment in the Soviet Union* (1984) та *Soviet Communist Party Officials: A Study in Organizational Roles and Change* (1996), численних статтей, головно у *Canadian Journal of Political Science* і *Canadian Slavonic Papers*, а також був редактором двох збірок есеїв. Після краху Радянського Союзу д-р Гарасимів вивчав питання переходу до демократії, наслідком чого стала його монографія *Post-Communist Ukraine*, яка вийшла друком у видавництві КІУСу 2002 року. Нещодавно д-р Гарасимів був редактором-гостем спеціяльного випуску *Canadian Slavonic Papers* 47, nos. 3–4 (September-December 2005), присвяченого виборам до Верховної Ради України 2004 р. Він також є редактором з питань політології і автором статтей до Енциклопедії України в Інтернеті.

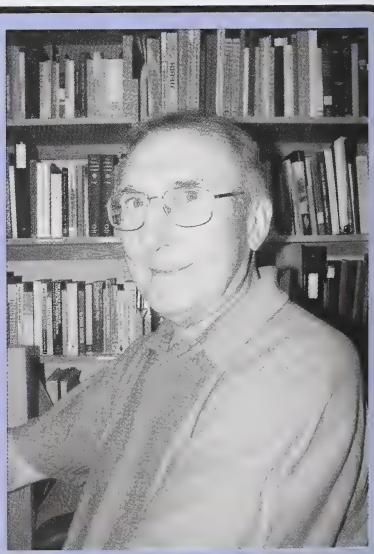

Семінари й лекції в КІУСі (2005–6 рр.)

8 вересня. Презентація англомовного перекладу т. 9, кн. 1 *Історії України-Руси* Михайла Грушевського. Головний промовець: Наталія Яковенко, завідувач відділу історії, Національний університет „Києво-Могилянська академія".

9 вересня. Наталія Яковенко, завідувач відділу історії, Національний університет „Києво-Могилянська академія". „Сприйняття ранньомодерної України українцями сьогодні".

20 жовтня. Богдан Клід, заступник директора і науковий працівник Канадського інституту українських студій, Альбертський університет. „Рок, поп і політика в українській президентській кампанії 2004 р. та в Помаранчевій революції".

Сергій Комісаренко

17 листопада. Сергій Комісаренко, Інститут біохемії ім. Палладіна, Національна академія наук України, Київ. „Україна між виборами 2004 і 2006 рр.: можливості й небезпеки попереду". Д-р Комісаренко був першим послом України у Великобританії. Його поїздка до Канади профінансована Королівським товариством Канади.

17 листопада. Презентація двох книг: *The Honourable Member for Vegreville: The Memoirs and Diary of Anthony Hlynka*, за редакцією Олега Ґеруса й Дениса Глинки, та *Leaving Shadows: Literature in English by Canada's Ukrainians* Лізи Ґрекул. Головні промовці: Денис Глинка, виконуючий обов'язки директора Центру українсько-канадських студій та професор технології викладання відділу навчальних програм, викладання і навчання, Манітобський університет; Ліза Ґрекул, професор-асистент англістики у факультеті творчої майстерности і критики, Університет Британської Колюмбії, Оканаґан.

18 листопада. Презентація книги *The Politics of Multiculturalism: A Ukrainian-Canadian Memoir*. Головний промовець: д-р Манолій Лупул, професор-емерит Альбертського університету й директор-засновник Канадського інституту українських студій.

1 грудня. Зенон Когут, директор Канадського інституту українських студій, Альбертський університет. „У пошуках вічних прав і свобод: конструювання ідеального образу козацької України (1650-і–1680-і рр.)".

26 січня. Мирослав Маринович, віце-ректор Українського католицького університету, Львів. „Свобода релігії в Україні: досягнення й проблеми" (меморіяльна лекція ім. Богдана Боцюркова).

27 лютого. Володимир Кулик, професор-гість Стенфордського університету й старший науковий працівник Інституту політичних і етнонаціональних досліджень, Національна академія наук України, Київ. „Українська мовна політика: від Кучми до Ющенка".

10 березня. Дейвід Марплз, професор відділу історії, Альбертський університет, та директор Програми вивчення сучасної України ім. родини Стасюків (КІУС). „Чорнобиль у перспективі: двадцята річниця ядерної катастрофи" (сорокова щорічна Шевченківська лекція). Лекція співспонсорована Клюбом українських професіоналістів і підприємців, Едмонтон.

Ольга Лучук

24 березня. Юрій Покальчук, письменник, Київ. „Злочин і мистецтво: неповнолітні правопорушники і творчі мистецтва в Україні". Лекція співспонсорована Українсько-канадським архівом-музеєм Альберти.

29 березня. Ольга Лучук, доцент кафедри іноземних мов факультету міжнародніх відносин, Львівський національний університет ім. Івана Франка. "Діялог культур: про рецепцію української літератури у США та Канаді".

6 квітня. Віктор Брехуненко, голова відділу історії й теорії археографії, Інститут української археографії, Національна академія наук України, Київ. „Московська концепція Переяславського договору (1654) та її делегітимізація в постпомаранчевій Україні".

Віктор Брехуненко

10 квітня. Микола Рябчук, письменник, політаналітик і критик-культуролог, Київ; професор-гість

Колюмбійського університету. „Чи Україна ‘слабка демократія’? Що змінила й чого не змінила ‘Помаранчева революція?”. (Перша щорічна меморіяльна лекція ім. Володимира Дилинського). Лекція організована при співпраці з Програмою дослідження України ім. Петра Яцика, Торонтський університет.

4 травня. Анатолій Круглашов, професор і завідувач відділу політології та громадського управління, Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича, та стипендіят стипендії ім. Шкляра, Український науковий інститут Гарвардського університету. „Придністровська криза й миротворча місія України: чи є підстава сподіватися?”.

12 червня. Відкритий форум із послом Канади в Україні Абіною Дан.

Перші учасники програми обміну прибули до Львівського й Альбертського університетів

Нещодавня угода про обмін між Львівським національним університетом ім. Івана Франка й Альбертським університетом вступила в дію цього навчального року, коли двоє студентів прибули до Львова й Едмонтону, щоб розпочати свої навчальні програми.

Львівський університет представляє Олена Дудич, яка спеціялізується в англійській філології на факультеті іноземних мов. В Альбертському університеті пані Дудич плянує провести ввесь навчальний рік.

Олена Дудич

Олена Дудич назвала кілька причин, з яких вона подалася на програму обміну. Вона, зокрема, зауважила, що студенти в Україні мають виконувати навчальний плян, затверджений міністерством освіти, а це обмежує вибір курсів. В Альбертському університеті пані Дудич записалася на курс із бухгалтерії, який навряд чи був би їй доступний удома.

Альбертський університет представляє Тім Старчук, який спеціялізується в маркетинґу на комерційному факультеті. Він навчався в українській двомовній початковій школі в Едмонтоні, але після того не мав достатньої практики в українському читанні й письмі. Щоб оновити свої знання, він записався на університетський курс української мови. П. Старчук навчатиметься у Львівському університеті протягом осіннього семестру 2006 р.

Тім Старчук сказав, що він ухопився за можливість податися на програму обміну за порадою друзів, для яких подібний досвід був найкращим у студентському житті. У Львівському університеті п. Старчук збирається удосконалити свою українську мову; він також відзначив, що кошти на проживання у Львові досить низькі порівняно з іншими европейськими містами.

Тім Старчук

Окрім вигод, згаданих тут двома студентами, угода про обмін передбачає й інші переваги. Університети погодилися скасувати плату за навчання: учасники програми платять за неї у своїх університетах. Це особливо важливо для українських студентів, які загалом менш спроможні оплатити навчання в Альбертському університеті. Також кредити за курси, закінчені в іноземному університеті, можна буде легко узгодити й зарахувати для отримання ступеня у своєму університеті.

Міжнародній відділ Альбертського університету сприяв першому обміну, надавши Тімові Старчуку й Олені Дудич стипендії, щоб зменшити їхні витрати. В майбутному бажано заснувати вічний фонд на суму 200,000 дол. на підтримку навчальних програм з обміну, що забезпечило б як мінімум дві щорічні стипендії по 4,000 дол. На заснування такого фонду вистачила б сума 100,000 дол., оскільки Альбертський університет готовий надати половину коштів. За подальшими інформаціями просимо звертатися до директора КІУСу, д-ра Зенона Когута.

Від 14 травня до 27 червня 2007 р. у Львові відбудеться сьомий річний курс Програми української культури, мови й літератури при Альбертському університеті (деталі на Інтернеті, www.arts.ualberta.ca/~ukraina/LvivCourse.html).

У центрі уваги — меценати КІУСу

Василь і Юстина Федейки: цінності громади як родинні цінності

Юстина і Василь Федейки

Василь і Юстина Федейки вже тривалий час є жертводавцями Канадського інституту українських студій. Вони щедро внесли понад 100,000 дол. до Меморіяльного фонду ім. Івана Коляски, а згодом у 2000 р. заснували Вічний фонд ім. родини Федейків з метою підтримки діяльности Українсько-канадської програми. Разом із своїми чотирма дітьми, Василем, Євгеном, Денисом і Катериною, та друзями родини вони мають унікальну традицію робити щорічний внесок до Вічного фонду ім. родини Федейків, який уже досяг майже 60,000 дол.

Василь Федейко народився в Крайдорі, Саскачеван, у родині іммігрантів-піонерів Якова й Катерини (Горбай) Федейків, які прибули до Канади з сіл Сокальського району Галичини у 1906 і 1909 рр. відповідно. Василь, первісток серед п'яти дітей, народився 1911 р. на фермі діда по батькові. Після восьми років фермерства у Крайдорі Яків Федейко разом із своїм братом Костем придбали землю на північ від Кат Найфу, Саскачеван, куди вони перебралися з власними родинами в 1919 р. і спільно почали успішно вести сільське господарство. Василь ходив до кількох сільських шкіл, після чого 1928 р. вступив до Інституту ім. Петра Могили у Саскатуні, де завершив середню освіту. Згодом він записався на курс учительської підготовки в інституті у Мус Джо, а після закінчення школи викладав шість років по селах Саскачевану. 1936 р. він звільнився з праці й приєднався до продуктового бізнесу в Сент-Майклі, Альберта, — у центрі компактного українського поселення на північний схід від Едмонтону.

Саме під час проживання в Інституті ім. Петра Могили Василь зустрів Юстину Райчибу з м. Прелат, Саскачеван, четверту з дев'яти дітей Михайла й Еви Райчиб, які раніше вели господарство біля Гімлі, Манітоба. Вони обоє відзначили, який глибокий вплив справив інститут на формування їхньої українсько-канадської ідентичности та громадських ідеалів. Вони одружилися в Едмонтоні 1938 р., наступного року в них з'явився на світ син Василь, а згодом — Євген, Денис і Катерина.

Під час Другої світової війни Василь займався випробуванням авіаційних моторів в Едмонтоні, а Юстина управляла бізнесом і поштовим урядом у Сент-Майклі. 1946 р. вони продали свою частку у крамниці й взялися за кілька справ, які процвітали у повоєнний період: постачання фермерської техніки, ремонт доріг та транспортні перевезення. У 1965 р. Василь і Юстина вирішили повернутися до свого сільського коріння, перебравши ферму від Михайла й Еви Райчиб у м. Гай Левел, Альберта, що за 700 км на північ від Едмонтону. Значно розширивши господарство протягом наступних тринадцяти років, незважаючи на успіхи й падіння в сільськогосподарському секторі економіки, вони вийшли на пенсію і переїхали 1978 р. до Келовни, Британська Колюмбія, а їхнє господарство на 3 000 акрів перебрали син Василь із дружиною Дарлін. 1996 р. пара повернулася до Альберти, цього разу оселившися в Сент-Альберті, на північно-західній околиці Едмонтону.

Довгі роки важкої праці і багатьох здобутків залишили в пам'яті подружжя Федейків незабутні спогади. Вони завжди були активними членами Української Православної

Церкви та пов'язаних із нею організацій, а також належали до різних гуртків і сільськогосподарських товариств. Міцно вірячи у громаду й важливість філантропії, вони є живим заповітом тих цінностей українських першопоселенців, які освоїли канадський Захід, залишивши цінну й багату спадщину для наступних поколінь.

Михайло Самиця

Одного весняного дня Михайло Онуфрійович Самиця зайшов до Альбертського університету, шукаючи відповіді на одне питання. Його улюблена яблуня, яку він сам посадив і прививв кілька пагінців, почала хворіти. На стовбурі і гілках з'явилася гнилизна, кора втрачала свій колір, а цвіт почав в'янути й опадати. Отже, він прийшов до Канадського інституту українських студій і зайшов до бюра д-ра Богдана Кліда, який не був ні садівником, ні фахівцем із рослинних хвороб, а заступником директора КІУСу і науковцем, який займається історією України. Все ж таки д-ру Кліду вдалося розв'язати проблему п. Самиці. Він розгадав, що причиною лиха стала іржа, яку легко можна вилікувати мідним розчином. Таким чином зав'язалися тривалі стосунки між п. Самицею і КІУСом: щоосени він приносив яблука у подарунок КІУСові.

Особиста подорож п. Самиці до Едмонтону була довгою і цікавою. Він народився в селі Денисів біля Тернополя 20 листопада 1920 р. Його батько, Онуфрій Іванович Самиця, виїхав до Канади 1928 р., а через шість років до нього приїхала дружина Анастасія з двома молодшими сестрами Михайла, Любою і Ольгою. Але чотирнадцятилітній Михайло залишився вдома: він не зміг виїхати через хворобу ніг. Всі

Посадка яблуні, яку подарував Альбертському університетові Михайло Самиця. Зліва: Зенон Когут, Катерина Сабо (відділ розвитку Альбертського університету), Михайло Самиця, Богдан Клід.

очікували, що він скоро одужає і возз'єднається із сім'єю. Але через початок війни та приєднання Західньої України до Радянського Союзу це возз'єднання відбулося набагато пізніше. У такій важкій ситуації Михайло зробив найкраще, що міг: він став шевцем, одружився; його захопленням стало вирощування фруктових дерев.

9 липня 1963 р. після довгих зусиль здійснилися надії і мрії Михайла Самиці: разом з дружиною Марією він прибув до Едмонтону. Вражений рівнем життя канадців, він сказав через перекладача: „От якби всі так могли жити!"

П. Самиця скоро знайшов працю шевця у крамниці чоловічого одягу Кена Гаєма й почав звикати до канадської культури і традицій. Він також засадив маленький садок на своєму подвір'ї та дещо змінив техніку прививання, пристосовуючись до суворіших зимових умов прерій. За роки він посадив багато вишень і яблунь у садах своїх друзів і сусідів.

22 квітня 2005 р. з допомогою працівників Альбертського університету й КІУСу п. Самиця подарував одну з особливих своїх яблунь з п'ятьма прищепленими пагінцями, він же керував її посадкою при вході до Пембіни Голу, куди з часом перенесеться КІУС.

Нині п. Самиця — один із найщедріших жертводавців інституту. Він заснував Вічний фонд українознавства ім. Михайла Онуфрійовича Самиці, присвячений пам'яті свого батька, Онуфрія Івановича Самиці; матері, Анастасії Дмитрівни Самиці (уроджена Стояновська), та дружини, Марії Григорівни Самиці (уроджена Шарик), надавши у пожертву 208,500 дол. і 5,000 дол. із спадщини своєї дружини, яка померла 20 листопада 2004 р. в Едмонтоні. Фонд фінансуватиме наукову й дослідницьку діяльність КІУСу.

Нагороди

Стипендії та дотації – 2006-7 рр.

Бакалярські стипендії

Бакалярська стипендія ім. родини Лева Криси

Лариса Ілюк, педагогічний факультет, Альбертський університет

Стипендія з педагогічної освіти Вічного фонду Клюбу українських професіоналістів і підприємців Едмонтону

Лариса Ілюк, педагогічний факультет, Альбертський університет

Вічний фонд ім. Дмитра і Стефанії Куп'яків

Дев'ять стипендій випускникам Буської гімназії, які навчаються у Львівському національному університеті ім. Івана Франка

Меморіяльний фонд ім. Марусі Онищук та Іванка Харука

Вісімнадцять стипендій студентам Снятинського району, які навчаються у Чернівецькому національному університеті ім. Юрія Федьковича

Маґістерські та докторські стипендії

Маґістерська стипендія Вічного фонду ім. Марусі та Михайла Дорошів

Стефан Соколовський, відділ історії і клясичних студій, Альбертський університет. «Українська національна ідентичність у Львові, 1989–91 рр.».

Докторська стипендія Меморіяльного фонду ім. Олени Даркович

Анна Фурньє, відділ антропології, Університет ім. Джонса Гопкінса. «Освіта й громадянство в період Помаранчевої революції в Україні».

Олександр Мельник, відділ історії, Торонтський університет. « Місцевий стиль модерностей: культура, політика й побут у Херсоні, Україна, 1910–1953 рр.».

Стейсі Зембжицька, відділ історії, Карлтонський університет. «Визначення етнічної ідентичности: українці в Садбері, 1900–1945 рр.».

Докторська стипендія ім. Непораних

Марина Кравець, відділ цивілізацій Близького Сходу, Торонтський університет. «Рабство у Кримському ханстві першої половини XVII ст.».

Олена Ніколаєнко, відділ політології, Торонтський університет. «Підтримка влади серед підлітків у Росії й Україні».

Постдокторські та інші стипендії

Стипендія ім. Івана Коляски

Владислав Гриневич, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень НАН України, Київ. «Історія Другої світової війни у сучасній історіографії та політичній боротьбі в Україні».

Ірина Матяш, Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства, Київ. «Архівна українка в Канаді».

Микола Чабан, Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського НАН України, Київ. «Трагедія голодомору 1932–33 років в Україні очима свідків (на матеріялі канадських архівосховищ)».

Дослідні дотації

Меморіяльний фонд ім. Володимира Дилинського

Олена Галета, Центр гуманітарних досліджень, Львівський національний університет ім. Івана Франка. «Історія галицької літератури». (Дотація фінансована спільно з Вічним фондом ім. Тимофія та Євгенії Таборовських.)

Меморіяльний фонд ім. Михайла Захарука

Володимир Тиліщак, Інститут археології НАН України, Київ. Упорядкування матеріялів Чернелів-Руського могильника. (Дотація фінансована спільно з Вічним фондом ім. Василя Кравченка.)

Вічний фонд ім. Олега Зуєвського

Марко Стех, Торонтське бюро Канадського інституту українських студій. Публікація праць Ігоря Костецького на літературні й театральні теми в *Кур'єрі Кривбасу*.

Вічний фонд ім. д-рів Івана та Мирослави Іванців

Микола Бармак, історичний факультет, Тернопільський національний педагогічний університет. «Становлення системи управління Російської імперії на Правобережній Україні в кінці XVIII – першій половині XIX ст.».

Орест Заяць, факультет міжнародних відносин, Львівський національний університет ім. Івана Франка. «Громада міста Львова у період пізнього середньовіччя та ранньомодерний час: формування та етносоціяльна структура».

Сергій Іваненко-Коленда, незалежний дослідник, Чернігів. «Київський греко-католицький митрополит Гавриїл Коленда (1606–1674)».

В'ячеслав Станіславський, Інститут історії України НАН України, Київ. «Козацька Україна та Кримське ханство в статейних списках російського посла в Османській імперії».

Меморіяльний фонд ім. Миколи Кліда

Микола Крикун, історичний факультет, Львівський національний університет ім. Івана Франка. «Козацтво Правобережної України другої половини XVII – початку XVIII ст.».

Програма дослідження Східньої України ім. Ковальських

Анатолій Бойко, історичний факультет, Запорізький національний університет. Проведення польових археографічних експедицій та видання матеріялів експедицій.

Юрій Волошин, Полтавський державний педагогічний університет. «Місто Полтава у другій половині XVIII ст.: історико-демографічний аналіз».

Гелінада Грінченко, катедра українознавства, Харківський національний університет. «„Східний робітник" у нацистській Німеччині і усна історія примусового досвіду».

Володимир Маслійчук, незалежний дослідник. «Дитина на Лівобережній та Слобідській Україні в другій половині XVIII ст.».

Володимир Мезенцев, відділ слов'янських мов і літератур, Торонтський університет. Археологічні розкопки в Батурині 2005 р. (Дотація фінансована спільно з Меморіяльним фондом ім. Марусі Онищук та Іванка Харука.)

Сергій Павленко, редакція всеукраїнського наукового журналу «Сіверянський літопис», Чернігів. «Доба І. Мазепи в документах».

Вічний фонд ім. Василя Кравченка

Володимир Тиліщак, Інститут археології НАН України, Київ. Упорядкування матеріялів Чернелів-Руського могильника. (Дотація фінансована спільно з Меморіяльним фондом ім. Михайла Захарука.)

Вічний фонд ім. Олександра і Галини Кулагиних

Наталія Білоус, Інститут історії України НАН України, Київ. «Привілеї київської міської громади XV – середини XVII ст.».

Валентина Шандра, Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського НАН України, Київ. «Формування бюрократичного апарату в Правобережній Україні XIX – початку XX ст.: етапи утвердження Російської імперії».

Меморіяльний фонд ім. Марусі Онищук та Іванка Харука

Володимир Мезенцев, відділ слов'янських мов і літератур, Торонтський університет. Археологічні розкопки в Батурині 2005 р. (Дотація фінансована спільно з Програмою дослідження Східньої України ім. Ковальських.)

Меморіяльний фонд ім. Нестора Печенюка

Ярослав Ісаєвич, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, Львів. «Трагедія і примирення: польсько-український збройний конфлікт 1938–1947 рр.».

Вічний фонд ім. родини Ремезів

Надія Білик, Тернопільський державний економічний університет. «Культурологічна спадщина Б. Лепкого: видання невідомих творів митця».

Надія Дирда, музей Богдана Лепкого, Тернопіль. Видання каталогу «Україна вшановує Богдана Лепкого» та ремонт музею.

Вічний фонд ім. Тимофія та Євгенії Таборовських

Олена Галета, Центр гуманітарних досліджень, Львівський національний університет ім. Івана Франка. «Історія галицької літератури». (Дотація фінансована

спільно з Меморіяльним фондом ім. Володимира Дилинського.)

Вічний фонд ім. родини Федейків

Галина Кучмій і Орест Сушко, Торонто. Фінансування дослідження для документального фільму «Історія бандури і хор українських бандуристів».

Меморіяльний фонд ім. Петра Чорного

Ярослав Грицак, Інститут історичних досліджень, Львівський національний університет ім. Івана Франка. «Творення модерної України».

Вічний фонд ім. родини Юхименків

Костянтин Курилишин, Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника НАН України. «Леґальні україномовні періодичні видання в період Другої світової війни».

Наші отримувачі стипендій і дотацій, 2006–7

Здійснюючи свій мандат на підтримку розвитку українських студій, КІУС щороку нагороджує стипендіями студентів-маґістрів, докторантів і бакалярів, а дослідницькими дотаціями—науковців і постдокторантів у різних ділянках українських і українсько-канадських студій.

На 2006–7 навчальний рік Лариса Ілюк отримала дві нагороди: бакалярську стипендію ім. родини Лева Криси та стипендію Клюбу українських професіоналістів і підприємців (Едмонтон) у ділянці освіти. Восени 2007 р. Лариса розпочне останній рік свого навчання у відділі середньої освіти Альбертського університету. Два найголовніші критерії для отримання бакалярських стипендій — це відмінні оцінки в українських курсах та співпраця з громадою, що й було досягнуто Ларисою, яка отримала високі оцінки в усіх українських курсах та брала участь в Альбертському товаристві української мови, хорі „Дніпро" (Едмонтон) та Спілці українських студентів.

Лариса Ілюк

Маґістерська стипендія ім. Марусі та Михайла Дорошів щорічно присуджується студентові, який пише дисертацію на українську або українсько-канадську тему з освіти, історії, права, гуманітарних наук, мистецтв, соціяльних, жіночих або бібліотекарських студій. Цього року вона була вручена Стефанові Соколовському, який виконує маґістерську програму у відділі історії і клясичних студій Альбертського університету. Сфера його зацікавлення — Україна у двадцятому столітті, а у своїй дисертації він досліджує „Українську національну ідентичність у Львові, 1989–91 рр."

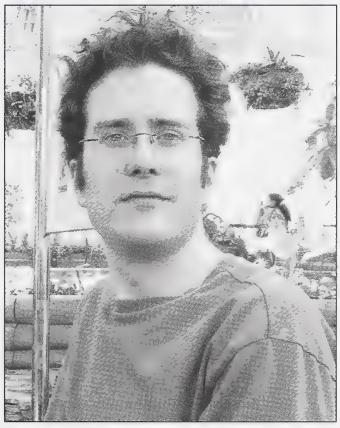

Стефан Соколовський

Голова конкурсного комітету д-р Богдан Клід відзначив, що на **докторську стипендію ім. Олени Даркович** подалося багато сильних кандидатів. Ця стипендія щорічно присуджується студенту-докторанту, який виконав усі програмні вимоги і працює над дисертацією на українську чи українсько-канадську тему з освіти, історії, права, гуманітарних наук, мистецтв, соціяльних, жіночих або бібліотекарських студій. Цього року стипендія була розділена між трьома кращими студентами: Анною Фурньє, Олександром Мельником і Стейсі Зембжицькою.

Анна Фурньє отримала **стипендію ім. Олени Даркович** удруге (вона поновлюється). Вона виконала усі програмні вимоги в Університеті ім. Джонса Гопкінса (Балтімор, Меріленд), і вже другий рік працює над дисертацією „Освіта й громадянство в період Помаранчевої революції в Україні". У своєму звіті на ім'я д-ра Зенона Когута вона відзначила, що написання дисертації іде за пляном і що в її основу покладено польові дослідження й „тривале спілкування із студентами, викладачами та шкільними адміністраторами в Україні".

Анна Фурньє

Олександр Мельник — студент-докторант відділу історії Торонтського університету. Він отримав ступінь маґістра

Олександр Мельник

в Альбертському університеті, бакаляра в Міссурському університеті й Херсонському державному університеті. Він вільно володіє чотирма мовами (українською, англійською, німецькою й російською) й читає трьома іншими мовами. У своїй майбутній дисертації він вивчатиме політику, культуру й побут у пізній Російській імперії й Радянському Союзі від 1910 до смерти Йосифа Сталіна 1953 р., — час великих зрушень в Україні. Заголовок його дисертації: „Місцевий стиль модерностей: культура, політика й побут у Херсоні, Україна, 1910–1953 рр."

Стейсі Зембжицька здобула бакалярський ступінь у Лорентійському університеті (Садбері), а магістерський — в Оттавському університеті; її обидві програми були пов'язані з вивченням історії канадсько-американських відносин. Нині вона докторант відділу історії Карлтонського університету (Оттава) зі спеціялізацією в історії Канади. Стейсі володіє англійською, французькою, еспанською та українською, була у деканському списку відзнак, отримала численні стипендії й пройшла викладацьке стажування. Заголовок її дисертації: „Визначення етнічної ідентичности: українці в Садбері, 1900–1945 рр."

На 2006–7 академічний рік КІУС присудив 26 дослідних дотацій. Оглядаючи довгий список подань, д-р Зенон Когут відзначив, що він „захоплений такою кількістю відмінних подань у всіх категоріях" і що, „на жаль, нагороди не можна присудити всім". Від імени всіх науковців і працівників КІУСу д-р Когут бажає „всім великого успіху в майбутній науковій роботі та продовження зв'язків із КІУСом".

Успішні отримувачі стипендій і дотацій обираються на основі бальної системи, що враховує академічну успішність, зразки написаних чи опублікованих праць, ділянку зацікавлення та рекомендаційні листи від наукових керівників, професорів або завідувачів відділів. Тези й дисертації повинні бути на українську чи українсько-канадську тему.

Нагороди фінансуються на основі нарахованих доходів із вічних фондів. Деякі з них були засновані спеціяльно на відзначення зразковости в науці та з метою заохочення студентів займатися науковими програмами й робити кар'єру в українських студіях. Загальна сума, виділена в 2006–7 рр. на стипендії й дотації, перевищила 115 000 дол.

Щоб детальніше дізнатися про стипендії і дотації, вимоги й аплікаційні дані, будь ласка, відвідайте вебсторінку КІУСу www.cius.ca або сконтактуйте з бюром КІУСу.

Архівіст іде на пенсію

Мирон Момрик, архівіст Національного архіву Канади, іде на пенсію. Пан Момрик народився в Карлсруе, Німеччина, 1946 р. й прибув до Канади з батьками 1949 р. Дитинство його минуло у Вал д'Орі, Квебек, а освіту здобув в університетах Онтаріо. З 1981 р. він працював у програмі українських архівів в Оттаві, значною мірою зміцнивши розвиток українсько-канадської колекції Національного архіву. На сьогодні у відділі канадських спеціяльних колекцій і архівів знаходиться понад 86 українських колекцій і понад 230 метрів архівного матеріялу українських текстів. Пан Момрик наглядав за придбанням важливих українських колекцій Андрія Жука, Михайла Єремієва, Володимира Кубійовича, уряду Української Народньої Республіки в екзилі та ін.

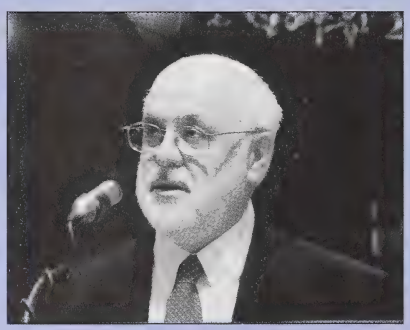

Мирон Момрик наглядав за придбанням важливих українських колекцій у Національному архіві Канади.

Ми вдячні йому за цю працю, як і за його цінну допомогу дослідникам КІУСу та іншим науковцям, які проводили дослідження в Оттаві під егідою КІУСу. Перед виходом на пенсію п. Момрик займав посаду архівіста проєктів у секції суспільних архівів при відділі політичної й суспільної спадщини Національного архіву Канади.

На пенсії п. Момрик плянує працювати над власними проєктами, зокрема про історію української громади у Вал д'Орі, політичну біографію Михайла Стара (Старчевського), канадських добровольців у громадянській війні в Еспанії та генеалогію українсько-канадських родин.

Вічні фонди КІУСу

Завдяки щедрості й відданості наших добродійників сотні студентів і науковців з усіх частин світу, які працюють у багатьох ділянках україністики студій, скористалися дотаціями й стипендіями Канадського інституту українських студій. Ці нагороди стали можливими завдяки пожертвам від окремих осіб та організацій, які високо цінують освіту і мають глибоку повагу до української спадщини. Вічні фонди відіграють визначальну роль у підтримці діяльности КІУСу. У цьому приуроченому до тридцятирічного ювілею випуску ми подаємо більш детальний опис кожного фонду з короткою біографічною нотаткою про його засновників. Ми завжди їх пам'ятатимемо за їхню підтримку й жертовність. Дякуємо всім нашим доброчинцям за їхню щедрість і віру у здатність КІУСу зробити їхні мрії й бажання реальністю. Фонди подаються в списку за порядком заснування.

Пропам'ятна таблиця меценатів (організацій і поодиноких осіб), які внесли 25,000 дол. або більше на фонд КІУСу.

Вічний фонд ім. родини Лева Криси: $32,682

Перший вічний фонд КІУСу був заснований фундацією ім. родини Лева Криси у грудні 1981 р. П. Криса був засновником і президентом компанії Krysa Construction Machinery Co. Ltd. із центральним бюром в Едмонтоні. Щорічно фонд присуджує мінімум одну бакалярську стипендію студентові з гуманітарних дисциплін або освіти Альбертського університету, програма якого стосується українських і/або українсько-канадських студій. З часу заснування фонду стипендію ім. Лева Криси отримали 24 студенти.

Вічний фонд КІУСу: $811,702

Фонд був заснований у вересні 1986 р. зі спадщини Юрія Диби (Ванкувер) і Катерини Миськової (Едмонтон) згідно з заповітом. Їхні датки, $30,000 та $2,000 відповідно, були доповнені дотацією уряду Альберти у співвідношенні 2:1, що дало загальну суму $96,000. П. Диба народився в селі Гаврилівка на Буковині й приїхав до Канади 1948 р. Він був добродійником багатьох українських справ. Згодом фонд значно збільшився за рахунок пожертв приватних осіб і організацій Канади й США. У квітні 1996 р. зі спадщини Степана Кобринського з Канори, Саскачеван, була заснована Меморіяльна стипендія ім. Степана Кобринського, що присуджується щодва роки студентові-бакалярові за успіхи у вивченні української мови. Починаючи з 2000 р., коли була присуджена перша нагорода, п'ятеро осіб стали її лавреатами. Тепер кошти з Вічного фонду КІУСу надаються на підтримку різних поточних проєктів і заходів КІУСу.

Меморіяльний фонд ім. Володимира і Дарії Кубійовичів: $430,244

Заснований у листопаді 1986 р. зі спадщини професора Кубійовича і доповнений дотацією уряду Альберти у співвідношенні 2:1. Проф. Кубійович закінчив докторські студії в Ягайлонському університеті в Кракові і став відомим географом. Він був головним редактором тритомної загальної *Енциклопедії українознавства* (Мюнхен, 1948–52), двотомної *Ukraine: A Concise Encyclopaedia* (Торонто, 1963–71), десятитомної *Енциклопедії українознавства*

(Париж і Нью-Йорк, 1955–80) та *Encyclopedia of Ukraine* (початкові томи, 1984–88). Ця праця дозволила йому залучити інтелектуальні ресурси українських еміграційних учених, з тим щоб їхні знання передалися наступним поколінням. Він помер у Парижі 2 листопада 1985 р. у віці 85 років. З часу свого заснування фонд отримав пожертви від багатьох осіб і організацій. Спочатку доходи з фонду допомагали фінансувати видання *Енциклопедії українознавства*, *Encyclopedia of Ukraine* та діяльність відділу Наукового товариства ім. Шевченка у Сарселі, Франція. Сьогодні вони дають змогу реалізувати проєкт «Енциклопедія України в Інтернеті».

Меморіяльний фонд ім. Марусі Онищук та Іванка Харука: $135,058

Заснований у грудні 1986 р. Петром Малофієм. П. Малофій народився в с. Тулова біля Снятина в Західній Україні і прибув до Едмонтону 1952 р. Фонд заснований у пам'ять двох дітей його сестер, Марусі й Іванка, які обоє трагічно загинули в юному віці у Снятині. Уставний капітал $10,000 був доповнений дотацією уряду Альберти у співвідношенні 2:1. З часу заснування фонду п. Малофій надавав регулярні внески, збільшуючи його суму. З прибутків фонду виділяються стипендії студентам Снятинського району, які вивчають історію, політологію, право та економіку в Чернівецькому національному університеті.

Архівний вічний фонд ім. Стефанії Букачевської-Пастушенко: $300,000

Заснований п. Стефанією Букачевською-Пастушенко у січні 1987 р. Уставний капітал $100,000 був доповнений дотацією уряду Альберти у співвідношенні 2:1. П. Букачевська-Пастушенко народилася в Скалі, Галичина. Після закінчення учительських курсів у Станиславові (нині Івано-Франківськ) вона викладала в Коніні (Польща), 1944 р. виїхала до Німеччини, а 1948 р. іммігрувала до Канади. Вона присвятила фонд пам'яті своєї матері, яка цінувала освіту й заохочувала вивчення культурної спадщини. Прибуток з фонду надається на архівні дослідження, каталогування існуючих колекцій та видання дослідних посібників. На сьогодні з коштів фонду було профінансовано видання понад 30 довідників.

Вічний фонд Клюбу українських професіоналістів і підприємців Едмонтону: $600,425

Фонд, заснований у квітні 1987 р. і доповнений дотацією уряду Альберти у співвідношенні 2:1, постачив кошти на заснування Методичного кабінету української мови (МКУМ) КІУСу. Окремі особи також зробили свої внески до фонду. Клюб українських професіоналістів і підприємців Едмонтону є оплотом україномовної освіти. Він відіграв вагому ролю у заснуванні в Альберті англо-української двомовної програми, що сприяло розвитку двомовних програм в інших провінціях і з інших мов. Клюб допомагає у виданні підручників, професійному вдосконаленні вчителів та розробках навчальних матеріялів для учнів і вчителів, з яких найбільш відомі *Нова: серія з ровитку української мови* та <www.oomRoom.ca>.

Вічний фонд ім. Михайла й Дарії Ковальських: $1,950,000

Заснований Дарією Муцак-Ковальською та бл. п. Михайлом Ковальським (1908–2000) в Торонті у грудні 1987 р. з метою фінансування наукових досліджень, стипендій та наукових публікацій. Уряд Альберти доповнив уставний внесок $100,000 дотацією у співвідношенні 2:1. Покликання Ковальських до українських студій та прагнення незалежности України виростало безпосередньо з їхнього життєвого досвіду. Обоє виростали палкими українськими патріотами й брали активну участь у суспільному й політичному житті Західньої України. П. Ковальський народився в Угорниках на Станиславівщині (нині Івано-Франківська область) й отримав ступінь із права у Львівському університеті. П. Ковальська (уроджена Муцак) народилася в Бурштині в тій же околиці й закінчила приватну жіночу вчительську школу, яку очолювали сестри-василіянки в Станиславові. У 1998, 1999 та 2000 рр. панство Ковальські додали до основного капіталу ще $1,650,000 з тим, щоб усі прибутки фонду використовувалися на новостворену Програму дослідження Східньої України ім. Ковальських. Це включає фінансування Східнього інституту українознавства ім. Ковальських, заснованого при Харківському університеті 2000 р. Загальна мета програми Ковальських — підтримка українських студій та національного відродження в Східній Україні через численні проєкти Східнього інституту, як-от наукові дослідження, видання журналу *Схід-Захід* та проведення щорічного студентського конкурсу на найкращу дослідницьку працю.

Меморіяльний фонд ім. Петра Чорного: $30,000

Заснований у червні 1988 р. на основі заповіту в $10,000 зі спадщини Петра Чорного, який був доповнений дотацією уряду Альберти у співвідношенні 2:1. П. Чорний, юрист за фахом, та його дружина, учителька Зеновія Сабарай-Чорна, народилися у Львові. Після приїзду до Канади п. Чорний не зміг працювати юристом, і тому працював для різних торонтських фірм. Спочатку кошти фонду допо-

могли фінансувати підготовку *Encyclopedia of Ukraine*, а тепер використовуються на дотації науковцям з України.

Вічний фонд інвестиційного клюбу «Козбілд»: $105,546

Заснований у червні 1988 р. внесками від членів приватного торонтського інвестиційного клюбу. Перший внесок $33,500 згодом зріс за рахунок пожертв членів клюбу та дотації уряду Альберти у співвідношенні 2:1. Фонд здійснює підтримку наукових видань з українознавства, серед яких можна назвати такі: Bohdan S. Kordan and Peter Melnycky, eds., *In the Shadow of the Rockies: Diary of the Castle Mountain Internment Camp, 1915–1917;* Anna Procyk, *Russian Nationalism and Ukraine: The Nationality Policy of the Volunteer Army during the Civil War;* Ігор Римарук, ред., *Антологія нової української поезії;* Yuri Andrukhovych, *Recreations,* trans. Marko Pavlyshyn; Manoly R. Lupul, *The Politics of Multiculturalism: A Ukrainian-Canadian Memoir.*

Вічний фонд ім. Петра Яцика: $3,010,443

Заснований у червні 1988 р. бл. п. Петром Яциком (1921–2001, Міссісаґа, Онтаріо); його перший внесок $1,000,000 був доповнений дотацією уряду Альберти у співвідношенні 2:1. У серпні 1989 р. у КІУСі був офіційно заснований Центр досліджень історії України ім. Петра Яцика. Його головним проєктом став переклад англійською мовою монументальної десятитомної *Історії України-Руси* Михайла Грушевського. П. Яцик народився 1921 р. у Синевідську Стрийського району Західньої України; він прибув до Канади 1949 р. й оселився в Торонті, де став одним із найуспішніших українських бізнесменів Канади. Його численні філантропічні акції та пожертви для університетів Північної Америки (Альбертський, Гарвардський, Колюмбійський, Торонтський) та Лондонського університету (Англія) сприяли зростові українських студій на Заході. Окрім заснування вічного фонду в КІУСі, п. Яцик разом із д-ром Жанет Байдужою пожертвували $100,000 на видання шостого тому англійського перекладу *Історії України-Руси*. Фонд фінансує видання монографічної серії, організування симпозіумів і конференцій та надання стипендій і дослідних дотацій. 7 червня 1995 р. п. Яцику було присуджено звання почесного доктора Альбертського університету.

Вічний фонд ім. родини Стасюків: $1,496,595

Заснований у липні 1988 р. згідно із заповітом зі спадщини бл. п. Євдокії Стасюк (Торонто). Перший внесок $350,000 був доповнений дотацією уряду Альберти у співвідношенні 2:1. Фонд названий на пошану Василя, Євдокії, Анни і Якова Стасюків — усі з села Товмачик Коломийського району Івано-Франківської області. Д-р Василь Стасюк (1887–1960) здобув докторат у Віденському університеті і викладав у Львівському (таємному) українському університеті (коли Західня Україна була під Польщею і доступ до вищої освіти українською мовою практично не існував). Після війни він переїхав до Стрия зі своєю родиною. Євдокія (1895–1987) і Анна (1902–1989) закінчили учительську колегію Українського педагогічного товариства в Коломиї і викладали аж до початку війни. Їхній брат Яків (1905–1978) був активним у різних культурних і громадських акціях рідного села. Всі троє імміґрували до Канади наприкінці 1940-х. Значну частину своїх збережень вони пожертвували КІУСу. 1990 р. на кошти фонду була заснована Програма вивчення сучасної України ім. Стасюків, яка служить для наукової громади, уряду, засобів масової інформації та широкої громадськости інформаційним центром про життя в Україні. Головну увагу Програма зосереджує на вивченні українсько-російських відносин; вона також зберігає архів про Україну XX ст., займається дослідницькими проєктами та спонсорує науковців і доповідачів, які працюють над питаннями про сучасну Україну.

Вічний фонд ім. Анни і Нікандра Буковських: $117,680

Заснований п. Анною та бл. п. Нікандром Буковським (Саскатун) у листопаді 1988 р. першим внеском $10,000, який зріс на $50,000 у лютому 1993 р. та на $51,200 у травні 1994 р. До 1996 р. фонд фінансував наукові дослідження та публікації. На прохання засновників кошти фонду були спрямовані на підтримку Програми вивчення українських церков (нині — Програма дослідження релігії і культури). П. Буковський народився у м. Вишнівка на Волині. Він імміґрував до Канади 1929 р. у віці 24 років і оселився в Саскатуні, де брав активну участь в українському громадському й культурному житті й допоміг організувати одну з перших українських кредитних спілок у Канаді. Пані Анна Буковська (уроджена Ковалишин) народилася в Айтуні, Саскачеван. Родина Буковських також зробила внесок до Меморіяльного фонду ім. Івана Коляски.

Меморіяльний фонд ім. Нестора і Зенові Саломонів: $26,667

Заснований Василем і Галиною (уроджена Хомин) Саломон (Торонто) у грудні 1988 р. на відзначення тисячоліття християнства Руси-України та в пам'ять про своїх родичів Нестора Саломона і Зеновію Саломон (уроджена Лопушанська). Перший внесок до фонду становив

$15,000 і був призначений для підтримки проєктів з української мови та літератури. П. Василь Саломон народився 14 січня 1908 р. у Комарниках Туркського району Галичини. Він закінчив академію у Дублянах і іммігрував до Канади 1948 р., де одружився з Галиною Хомин у 1956 р. Вони володіли продуктовою крамницею в Торонті й підтримували українську церкву та культурне життя.

Вічний фонд ім. родини Юхименків: $5,000

Заснований Іваном Юхименком (Торонто) у січні 1989 р. для фінансування наукових досліджень з історії України, головно XIX та XX століть.

Вічний фонд ім. Олександра і Галини Кулагиних: $29,000

Заснований у травні 1989 р. Олександром і Галиною Кулагиними (Сардіс, Британська Колюмбія) для надання дослідних дотацій і стипендій молодим і досвідченим науковцям у ділянці українського права.

Вічний фонд українознавства ім. Дмитра Степовика: $4,000

Заснований Дмитром Степовиком (Київ) у травні 1989 р. для підтримки наукових досліджень та публікацій у ділянці історії українського мистецтва. Д-р Степовик, старший науковий працівник Інституту мистецтвознавства, фолкльору та етнографії ім. М. Рильського Національної академії наук України (Київ), був запрошений відділом слов'янських і східньоевропейських студій Альбертського університету прочитати курс лекцій протягом січня-червня 1989 р. Він є автором численних праць з історії українського мистецтва.

Меморіяльний фонд ім. Олени Даркович: $174,565

Заснований д-ром Власом Дарковичем (Едмонтон) у липні 1989 р. у пам'ять про свою дружину Олену (уроджена Михайленко), яка померла 1977 р. Д-р Даркович, економіст-статист, став дослідником КІУСу 1988 р. Значна частина коштів для фонду надійша від страхового полісу життя Олени та інших фінансових активів д-ра Дарковича. Його перший внесок був доповнений дотацією уряду Альберти. Олена Даркович була дочкою першопоселенців; її батьки, Матвій і Варвара, оселилися у Гаффордському районі Саскачевану на початку XX ст. Вона здобула ступінь бакаляра з домашнього господарства в Саскачеванському університеті. З коштів фонду присуджується меморіяльна докторська стипендія ім. Олени Даркович для підтримки студентів-докторантів, які склали всі іспити й працюють над докторською дисертацією на українську чи українсько-канадську тему у ділянках педагогіки, історії, права, гуманітарних і суспільних наук, жіночих студій і бібліотекознавства. З 1992–93 навчального року, коли почав діяти фонд, стипендії отримали 29 студентів.

Вічний фонд ім. д-рів Івана та Мирослави Іванців: $128,929

Заснований д-ром Мирославою Іванців (уроджена Мисько) із Елмвуд Парку, Іллінойс, у серпні 1989 р. До 2001 р. фонд фінансував щорічний науковий обмін між Йоркським університетом (Торонто) й установами в Україні. Нині з коштів фонду надаються стипендії студентам Національного університету «Києво-Могилянська академія» в Києві. Д-р Мирослава Іванців народилася 1919 р. у Винниках біля Львова. Вищу освіту здобула в Західній Європі, а докторат дантиста — в Гайдельберзькому університеті 1948 р. Через рік вона одружилася з д-ром Іваном Іванцевим (1920–82), народженим у с. Ляцьке Велике біля Золочева в Західній Україні. Студії привели його зі Львова до Праги, і він здобув ступінь доктора медицини в Ерланґенському університеті 1947 р. По приїзді до США він практикував медицину в околиці Чікаґо. Подружжя було активним у житті української громади й особливо цікавилися громадськими й освітніми справами. Вони підтримували українських студентів з різних куточків світу, насамперед з України.

Вічний фонд обмінів КІУСу з Україною: $35,791

Заснований численними жертводавцями з українських громад Канади у листопаді 1989 р. Фонд створений для сприяння наукових обмінів з Україною. З прибутків фонду надається технічна допомога українським установам в обмін на надання стипендій канадським студентам і науковцям.

Вічний фонд ім. Марусі й Михайла Дорошів: $100,000

Заснований бл. п. Михайлом Дорошем (Торонто) у листопаді 1989 р. для надання маґістерських стипендій з українських або українсько-канадських студій. П. Дорош народився 30 липня 1920 р. в Устриках у Західній Україні. 1941 р. його вивезли до Німеччини на примусову працю. Після війни він жив у таборах для переміщених осіб. Оселившись у Торонті 1948 р., він працював для енергетичної компанії. Маруся Дорош (уроджена Клим, 1925–82) народилася в Сороках у Західній Україні. 1937 р. вона виїхала з України, щоб приєднатися до свого батька, який іммігрував до Канади раніше і мешкав у Су Лукауті,

Онтаріо. Маруся й Михайло одружилися в Торонті 1955 р. Обоє любили музику і співали в різних відомих українських хорах. Щорічно фонд надає мінімум одну стипендію; з часу її запровадження в 1990 р. двадцять студентів отримали маґістерську стипендію ім. Марусі й Михайла Дорошів.

Вічний фонд ім. Петра та Іванни Стельмахів: $150,000

Заснований Петром та Іванною Стельмахами (Міссісаґа) у листопаді 1989 р. для надання дослідних дотацій і стипендій з українознавства. П. Стельмах народився 15 червня 1918 р. у Бучачі, Західна Україна. Він закінчив торговельну школу і курси з кооперативної банківської справи. В 1930-х його ув'язнювали чотири рази до польських в'язниць, і він також був в'язнем Дахау. Приїхавши до Канади 1949 р., він знайшов працю на заводі, а згодом у будівельному бізнесі. З часом він заснував власну компанію, Sky Light Construction. П. Стельмах (уроджена Стойкевич) народилася 25 жовтня 1924 р. у Жовкві, Західна Україна. Так як і її чоловік, вона закінчила торговельну школу і курси з кооперативної банківської справи. Окрім заснування вічного фонду, родина Стельмахів пожертвувала $100,000 на видання англійського перекладу першого тому *Історії України-Руси* Грушевського. З 1993 р. фонд підтримує діяльність Інституту історичних досліджень при Львівському університеті. З 1995 р. для студентів історичного факультету Львівського національного університету надаються дві щорічні стипендії.

Вічний фонд ім. Олега Зуєвського: $20,000

Заснований бл. п. д-ром Олегом Зуєвським (1920–1996) у грудні 1989 р. для підтримки видання літературних праць українських письменників, які живуть поза межами України. Олег Зуєвський був поетом, перекладачем і професором відділу слов'янських і східньоєвропейських студій Альбертського університету. Він народився у Хомутцях, Україна, вивчав журналістику у Харкові й завершив свої студії 1950 р. у Пенсільванському університеті, де здобув ступені маґістра і доктора філософії. Він автор численних перекладів европейської й американської поезії, а також кількох оригінальних збірок поезії: *Золоті ворота*, *Під знаком фенікса*, *Кассіопея*, *Парафрази* та *Голуб серед ательє*.

Вічний фонд ім. Тимофія та Євгенії Таборовських: $20,500

Заснований Тимофієм і Євгенією Таборовськими (Торонто) у квітні 1990 р. для фінансування досліджень і публікацій праць із українських або українсько-канадських студій. Фонд заснований на пошану Тимофія і Євгенії Таборовських, Олександра й Олени Таборовських та Ярослави Паньків. П. Тимофій Таборовський народився в Галичині 3 березня 1916 р. Він приїхав до Канади 1949 р. й оселився в Торонті, де працював зварником і був активним членом української православної парафії св. Володимира. Пані Таборовська (уроджена Підгайна) народилася 12 листопада 1914 р. в селі Мужилів у Галичині. Вона переїхала до Югославії 1928 р. і до Торонта 1951 р. Вони одружилися 1959 р. П. Таборовський цікавився народним мистецтвом; в юному віці вивчав мистецтво орнаменту та вироблення предметів із соломи, передаючи власний досвід багатьом іншим. Він проєктував і виготовив орнаментальну скриньку для КІУСу на довгу пам'ять як знак своєї щедрости й прихильности.

Меморіяльний фонд ім. Івана Коляски: $750,788

Фонд був спочатку заснований як Вічний стипендіяльний фонд для обміну з Україною бл. п. Іваном Коляскою (Суррі, Британська Колюмбія), Павлиною і бл. п. Петром Кіндрачуками (Вернон, Б. К.), Василем і Юстиною Федейками (Сент-Альберт, Альберта) та багатьма організаціями й особами з українських громад Канади у травні 1990 р. Фонд був заснований для надання стипендій українським науковцям і спеціялістам, які проводять дослідження або навчаються в Канаді. Уставний капітал, який зібрали засновники, становив $127,000. На початку 1990-х п. Коляска продовжував невтомно працювати для збільшення фінансової бази фонду. 1998 р., після його смерти й на вимогу співзасновників та друзів, фонд почав називатися Меморіяльним фондом ім. Івана Коляски на знак пам'яти про нього і визнання його багатьох заслуг.

П. Коляска народився 5 жовтня 1915 р. в шахтарському місті Кобальт, Онтаріо. Він навчався в університетах Саскачевану, Торонта й Манітоби. Він викладав у середній школі і був активним у Товаристві об'єднаних українців Канади (ТОУК) й Комуністичній партії Канади (КПК). Від 1963 до 1965 рр. він навчався у Вищій партійній школі Центрального комітету Комуністичної партії України в Києві, де став безпосереднім свідком русифікації українських установ. Викриття цього в книзі *Education in Soviet Ukraine* (1968) призвело до виключення п. Коляски з ТОУК і КПК. В цілому він написав, упорядкував, переклав та зредаґував вісім книг. П. Коляска помер 20 жовтня 1997 р. у селі Хотів поблизу Києва, де він проживав із родиною Левка Лук'яненка, колишнього відомого дисидента.

Вічний фонд ім. Василя Кравченка: $10,000

Заснований бл. п. Василем Кравченком (Ганновер, Німеччина) у лютому 1991 р. для надання стипендій і дослідних дотацій з українознавства.

Меморіяльний фонд ім. Нестора Печенюка: $74,000

Заснований Ярославою і Сонею Печенюками (Садбері, Онтаріо) у грудні 1991 р. П. Печенюк (1925–1986), син Йосифа й Марії Печенюків, народився у с. Стецева Снятинського району, нині Івано-Франківська область. Він навчався в торговельній школі Снятина і в 1943 р. вступив до дивізії «Галичина». Після війни іммігрував до Англії, де зустрів і 1951 р. одружився з Ярославою Хараборською. Через три роки подружжя переїхало до Садбері, і з часом п. Печенюк став адміністратором української кредитової спілки. Печенюки мали високу повагу до освіти, до української мови й культури, що й передали своїм дочкам Соні, Оксані й Зорійці. Фонд надає дослідні дотації з українських і українсько-канадських студій.

Меморіяльний фонд ім. Володимира Дилинського: $47,700

Заснований Мироном Дилинським (Торонто) у грудні 1991 р. Фонд доповнений дотацією від компанії «Xerox Canada». Володимир Дилинський, син о. Едвина Теофіла й Марії Стефанії (уроджена Юзичинська), народився 31 серпня 1911 р. у Львові. Він закінчив юридичну школу, але був звільнений зі своєї першої посади через політичні мотиви. П. Дилинський був членом Організації українських націоналістів і, потрапивши до рук більшовиків, був депортований до Сибіру. Повернувшись до Львова 1941 р., він одружився з Лідією Кунинець. У 1944 р. вони втекли до Інсбруку, Австрія, і згодом, 1950 р., із своїми дочками Мартою й Іриною, іммігрували до Канади. Їхній син Мирон народився в Торонто. П. Дилинський працював у різних установах і був активний в Українському адвокатському товаристві. Він помер після тривалої хвороби 9 липня 1972 р. Фонд надає дотації на наукові дослідження й публікації з українознавства науковцям, які співпрацюють з академічними, культурними та освітніми установами міста Львова.

Меморіяльний фонд ім. Миколи Кліда: $38,450

Заснований у грудні 1992 р. Марією Дякуник (Кіченер, Онтаріо) та її трьома дітьми, д-ром Богданом Клідом (Едмонтон), Мирославом Клідом (Міссісаґа, Онтаріо) і Марією Задарко (Кіченер). Микола Клід народився 22 березня 1922 р. в с. Остриня біля Станиславова (нині Івано-Франківськ). З початком Другої світової війни він став активним у боротьбі проти німецьких і радянських окупантів. 1944 р. він утік до Німеччини, а 1947 р. іммігрував до Канади, де знайшов працю в плавильному заводі Міжнародньої нікелевої компанії поблизу Садбері, Онтаріо. Через рік він одружився з Марією Гриньків (нині Марія Дякуник). П. Клід був активним в українській громаді Садбері, особливо у підтримці діяльности Спілки української молоді. Він помер трагічно 17 червня 1963 р. внаслідок опіків третього ступеня, які отримав під час нещасного випадку на заводі. Члени родини й друзі п. Кліда продовжують давати пожертви до фонду, з якого надаються стипендії та дослідні дотації з українознавства.

Меморіяльний фонд ім. Теодоти та Івана Климів: $35,353

Заснований у квітні 1995 р. згідно із заповітом зі спадщини бл. п. Теодоти Клим, яка померла в Едмонтоні 1993 р. Її чоловік, Іван, помер 1973 р. Вони обоє походили з Буковини і довгий час мешкали в Едмонтоні, будучи членами православної парафії св. Івана й активними в українських національних справах. Фонд підтримує наукову діяльність КІУСу, включно з наданням стипендій, виданням публікацій, організуванням конференцій, здебільшого у співпраці з Чернівецьким національним університетом.

Вічний фонд Програми дослідження релігії і культури: $37,360

Перша назва: Вічний фонд Програми дослідження українських церков. Цей фонд заснований у листопаді 1995 р. згідно із заповітом зі спадщини бл. п. Гаррі Браткова (Едмонтон) та пожертв від Братства св. Івана (Едмонтон) та Колеґії св. Андрея (Вінніпеґ). Програма була заснована в КІУСі 1994 р. з метою розвитку релігійних студій, особливо після відзначення тисячоліття християнства Руси-України та початку релігійного відродження в Україні. Програму активно підтримав визначний дослідник Української Католицької і Православної Церков бл. п. Богдан Боцюрків із Карлтонського університету, Оттава, який заповів КІУСу свою цінну бібліотеку й архіви. Фонд надає стипендії, підтримує незалежні дослідження та сприяє дослідженням і публікаціям з релігійних студій.

Вічний фонд ім. Родини Шведів у пам'ять про Остапа й Віру Швед: $19,985

Спочатку названий Меморіяльним фондом ім. Остапа-Теофіла Шведа, заснований у квітні 1996 р. Вірою Швед і

її чотирма синами Євгеном, Денисом, Пилипом і Марком. Після смерти матері члени родини перейменували фонд на пошану родини і в пам'ять про батьків. Як Віра, так і Остап Швед були активними в житті українських громад Ванкуверу, Едмонтону й Оттави. Вони високо шанували українську мову, культуру й освіту в родині й громаді. Пані Швед народилася в Маккеї, Альберта, 10 жовтня 1932 р. і займалася домашнім господарством. П. Швед, інженер, народився в Дрогобичі, Україна, 10 червня 1920 р. і прибув до Канади у квітні 1947 р. В Оттаві він був учителем і директором української парохіяльної школи св. Івана Хрестителя та вчителем курсів української мови. Віра тривалий час була активною членкинею Ліги українських католицьких жінок Канади. Фонд підтримує проєкти Методичного кабінету української мови з професійного розвитку вчителів та вдосконалення мовних курсів.

Вічний фонд ім. Степана й Ольги Павлюків: $50,000

Заснований у серпні 1996 р. Ольгою Павлюк (Торонто) спочатку для підтримки проєкту перекладу праць Грушевського, а згодом для підтримки досліджень і видань праць з української та українсько-канадської історії. Пані Павлюк народилася в Кодні, Україна, й отримала освіту в Житомирській політехніці. Вона імміґрувала до Канади 1928 р. й оселилася біля Вінніпеґу з батьками, братом і двома сестрами. Згодом сім'я переїхала до Торонта, де Ольга зустрілася й одружилася з народженим у Канаді Степаном Павлюком, сином альбертських фермерів і випускником Школи Марконі з радіотехнологій у Чікаґо. Пані Павлюк поїхала з чоловіком до Лондону, Англія, де він вступив до Британського торговельного флоту 1938 р.; невдовзі він був зарахований до Королівських повітряних сил і допоміг установити першу британську радарну систему під час Другої світової війни. 1952 р. п. Павлюк започаткував українсько-канадську колекцію в бібліотеці Торонтського університету. Пані Павлюк також спонсорувала видання сьомого тому *Історії України-Руси* Грушевського у пам'ять про свого чоловіка.

Вічний фонд вечірньої та заочної післядипломної освіти ім. Стельмащуків: $30,400

Заснований у жовтні 1996 р. пожертвою на $10,000 від д-ра Павла та Анни Стельмащуків (Келовна, Британська Колюмбія) та $10,000 від бл. п. Ненсі Шемелюк-Радомської (Едмонтон). Фонд був заснований на пошану батьків д-ра Стельмащука, Йосипа й Софії, які імміґрували із Західньої України до Першої світової війни і вели фермерське господарство біля Спеддену, Альберта. Фонд підтримує вечірню й заочну післядипломну освіту в Україні, сприяючи підготовці українських спеціялістів, які вже працюють в цій ділянці або бажають працювати. Він також може бути використаний канадськими спеціялістами дистанційної освіти для підготовки таких спеціялістів в Україні.

Меморіяльний фонд ім. Михайла Захарука: $10,000

Заснований у листопаді 1996 р. Марією Захарук (Ту Гілс, Альберта) у пам'ять про свого чоловіка Михайла (1908–1996). Ще будучи хлопцем, який виростав і ходив до школи в Берегометі, Буковина, Михайло завжди мріяв поїхати до Канади, але важко було переконати батька дозволити йому зробити це. Нарешті 1928 р. його батько поступився і дав гроші на проїзд. Михайло оселився поблизу Гері Гіл, Альберта, з родиною, яка була сусідньою у їхньому рідному селі. В 1936 р. він одружився з Марією Мандрик і невдовзі переїхав до Британської Колюмбії, спочатку до Нью Вестмінстеру, а потім до Бернебі, де подружжя стало власниками крамниці. Після виходу на пенсію вони вирішили повернутися до Гері Гіл. Їхні дочка Діяна й син Тарас і досі живуть у Британській Колюмбії. П. Захарук пишався своєю українською спадщиною і завжди був вдячний за можливості, які дала йому Канада. Він завжди прагнув «щось віддати Канаді» й зробив це, будучи активним і щедрим прихильником Української Православної Церкви й багатьох місцевих громадських організацій. Меморіяльний фонд ім. Михайла Захарука фінансує стипендії і публікації з українських та українсько-канадських студій.

Вічний фонд ім. родини Ремезів: $100,000

Заснований у грудні 1998 р. Сильвестром Ремезою (1914–2002, Оттава). П. Ремеза брав участь у битві під Бродами 1944 р. і був членом 1-ї української дивізії Української національної армії; після війни він працював в Онтаріо інженером. Він також був щедрим жертводавцем, особливо на проєкти, пов'язані з галицьким письменником, літературознавцем, громадським діячем і мистцем Богданом Лепким, який був йому дядьком по матері. Він допоміг профінансувати музеї Богдана Лепкого в Бережанах і Жовкві, Україна, й пожертвував на будівництво першого в Україні пам'ятника письменникові в Бережанах. Вічний фонд ім. родини Ремезів фінансує дослідження і публікації, що стосуються творчої спадщини Богдана Лепкого.

Вічний фонд ім. Дмитра і Стефанії Куп'яків: $50,000

Заснований у грудні 1998 р. Стефанією Куп'як (Мілтон, Онтаріо). П. Куп'як народився у Яблунівці в Західній Україні 5 листопада 1918 р. у час, коли, як він любив зауважувати, Україна була незалежною. Він учився у комерційній колегії у Львові, був членом Організації українських націоналістів і приїхав до Канади 1948 р. Пані Куп'як народилася в Еджертоні, Альберта, 23 квітня 1930 р. Вони познайомилися і одружилися в Едмонтоні 1953 р. і пізніше переїхали до Торонта, де вели успішне підприємство й були опорою української громади. П. Куп'як помер 13 червня 1995 р., і пані Куп'як звела пам'ятник своєму чоловікові напроти його дому в Яблунівці. Вона також фінансувала ремонт його школи в селі, яка тепер має пам'ятний бронзовий знак і погруддя чоловіка. Фонд надає стипендії випускникам Буської державної середньої школи, які вивчають економіку, політологію, право й міжнародні відносини у Львівському національному університеті.

Вічний фонд ім. Целестина й Ірини Суховерських: $63,000

Заснований у вересні 1999 р. д-ром Целестином-Миколою Суховерським (Едмонтон). Д-р Суховерський народився на Буковині 1913 р. Він здобув докторський ступінь з політекономії у Чернівецькому університеті 1939 р. та магістерський ступінь з бібліотекознавства у Вашінґтонському університеті (Сіетл) 1960 р. Пані Ірина Суховерська (уроджена Калиновська) народилася в Києві 1926 р. й здобула ступінь магістра з російської літератури в Альбертському університеті 1969 р. Вони зустрілися в Німеччині й одружилися 1949 р., за кілька днів до свого від'їзду до Канади. Обоє були дуже активними в українських організаціях. Любов до науки й розуміння потреб української освіти в Канаді й Україні спонукали д-ра Суховерського і його дружину заснувати Вічний фонд ім. Целестина й Ірини Суховерських. Фонд фінансує магістерські та докторські стипендії вихідцям з Буковини для навчання в університетах Альберти, Саскачевану, Торонта й інших канадських університетах у ділянках соціології, психології, економіки або українознавства — предмети на які, на думку д-ра Суховерського, не достатньо звертається увага в Україні.

Вічний фонд ім. родини Федейків: $62,038

Заснований у листопаді 2000 Василем та Юстиною Федейками (Сент-Альберт, Альберта). Молоді люди зустрілися в Українському інституті ім. Петра Могили в Саскатуні й одружилися в липні 1938 р. Вони обоє визнають, що інститут значною мірою сформував їхню українську ідентичність і навчив їх важливости громадського життя. Вони були активними членами і жертводавцями багатьох організацій, зокрема гокейного і софтбольного клюбів, правлінь сільськогосподарських організацій і лікарень, українських молодіжних гуртків і хорів та Української Православної Церкви. Вони передали дух філантропії своїм синам, дочкам, внукам і їхнім родинам, які роблять щорічні пожертви до родинного фонду. Фонд підтримує Українсько-канадську програму, що включає фінансування наукових досліджень, організування конференцій та громадських заходів, а також видання праць у цій ділянці. Ще перед заснуванням родинного фонду Федейки були співзасновниками Меморіяльного фонду ім. Івана Коляски, на який вони пожертвували понад $100,000.

Вічний фонд ім. Михайла Ковальського і Дарії Муцак-Ковальської (2000): $24,000

Заснований у грудні 2000 Дарією Муцак-Ковальською (Торонто). Основною метою фонду є надання щорічних стипендій на здобуття магістерських, кандидатських, докторських та інших вищих ступенів в Україні й Канаді. Стипендії надаються студентам, які вивчають міжнародні відносини, політологію, історію, культурологію, економіку, соціологію та психологію у Львівському національному університеті, Івано-Франківському національному університеті та Національному університеті «Києво-Могилянська академія». У Канаді стипендії надаються тим, хто вивчає українську мову, літературу, історію, міжнародні відносини та політологію в одному з канадських університетів, хоч перевага надається студентам Альбертського університету.

Вічний фонд проєкту «Енциклопедія України в Інтернеті» ім. Михайла Ковальського і Дарії Муцак-Ковальської: $100,000

Заснований у квітні 2004 р. Дарією Муцак-Ковальською (Торонто). Фонд фінансує підготовку, редаґування та оновлення статтей для електронної Енциклопедії України, які стосуються історії України.

Вічний фонд ім. Михайла Онуфрійовича Самиці: $213,500

Заснований у листопаді 2005 р. Михайлом Онуфрійовичем Самицею (Едмонтон) у пам'ять про свого батька,

Онуфрія Івановича Самиці; матері, Анастасії Дмитрівни Самиці (уроджена Стояновська), та дружини, Марії Григорівни Самиці (уроджена Шарик), пожертвою на $208,500 від Михайла Самиці та $5,000 з маєтку Марії Самиці. П. Самиця народився 1920 р. в с. Денисів у Західній Україні. Його батько переїхав до Канади 1929 р.; через п'ять років до нього приєдналися дружина та дві молодші сестри Михайла. У чотирнадцять років Михайло Самиця був вимушений залишитися в Україні через хворобу, сподіваючись, що скоро зможе видужати і з'єднатися з родиною. Але через війну і наступну анексію Західньої України Радянським Союзом лише 9 липня 1963 р. Михайло разом із дружиною Марією нарешті возз'єдналися з родиною в Едмонтоні. Фонд призначений на підтримку наукової і дослідницької діяльности КІУСу.

Вічний фонд з українознавства ім. Степана й Ольги Павлюк: $50,000

Заснований у січні 2006 р. Ольгою Павлюк на підтримку наукової і дослідницької діяльности КІУСу, насамперед на розвиток електронних та Інтернет-проєктів.

Вічний фонд з українознавства ім. д-ра Івана Іванцева і д-ра Мирослави Мисько-Іванців: $57,105

Заснований д-ром Мирославою Іванців (уроджена Мисько) з Елмвуд Парку, Іллінойс, у квітні 2006 р. на підтримку діяльности КІУСу, насамперед на допомогу українським студентам і науковцям, які займаються українськими студіями.

Проєкти, стипендії, дотації й субсидії фінансуються виключно з нарахованих доходів із вічних фондів. Дані про жертводавців подаються на підставі річних звітів і бюлетнів КІУСу. Просимо повідомити нас про будь-які помилки та недогляди.

Нове про Меморіяльну стипендію ім. Івана Коляски

У 2005–6 роках Меморіяльну стипендію ім. Івана Коляски отримали п'ятеро осіб: Віктор Брехуненко, Ольга Лучук, Мирослав Маринович, Юрій Покальчук та Ірина Тюрменко.

Першою стипендіяткою, яка прибула до Канади, була Ірина Тюрменко, професор історії Національного університету харчових технологій у Києві. Темами її дослідження були життєдіяльність митрополита Іларіона (Івана Огієнка) та українська діяспора. У Вінніпезі проф. Тюрменко працювала в Консисторії Української Православної Церкви Канади, Осередку української культури й освіти та Манітобському університеті. Вона також працювала в українських фондах Національного архіву Канади в Оттаві. Проф. Тюрменко приймали й допомагали багато людей і установ, серед яких д-р Роман Єренюк з Вінніпегу, о. Ігор Охримчук з Оттави, о. Ігор Куташ з Монреалю, Консисторія Української Православної Церкви й Товариство «Волинь».

Під час свого перебування в Канаді проф. Тюрменко неодноразово виступала перед науковою авдиторією й українською громадою, давши лекції про державницькі погляди митрополита Іларіона, архітектуру українського барокко, українську культуру на межі скито-сарматського й античного періодів, запровадження християнства в Київській Русі та Гетьманщині у XVII – XVIII ст.

Ірина Тюрменко

Ірина Тюрменко — автор монографії *Державницька діяльність Івана Огієнка (Митрополита Іларіона)*, виданої 1998 р., а також численних статтей про його життя і творчість. Окрім того, вона опублікувала низку статтей про українську культуру й освіту та Україну козацьких

часів, а також була співредактором підручника *Культурологія: теорія та історія культури* (2004).

Протягом січня-квітня 2006 р. Мирослав Маринович, віце-ректор Українського католицького університету у Львові, перебував у КІУСі та в Інституті Східньохристиянських Студій ім. мирополита Шептицького при Університеті св. Павла в Оттаві. Тут п. Маринович проводив дослідження про рух в українській діяспорі на підтримку патріярхату для Української Католицької Церкви та вплив цього руху на формування нової еклезіястичної ідентичности, а також на ставлення церкви до екуменізму.

В Едмонтоні п. Маринович працював у Меморіяльній бібліотеці ім. Богдана Боцюркова в КІУСі, в бібліотеці Альбертського університету й Колегії св. Йосифа при Альбертському університеті. У рамках Меморіяльної лекції ім. Богдана Боцюркова він виступив із доповіддю про свободу релігії в Україні, а на інших форумах доповідав про міжрелігійні й міжцерковні стосунки в Україні. Перед громадами в Едмонтоні, Вінніпезі й Торонті п. Маринович розповів про сучасну політику й релігійну ситуацію в Україні, українське церковне життя й перспективи екуменізму та про свій особистий досвід ув'язнення за політичним звинуваченням. В Оттаві п. Маринович проводив дослідження в бібліотеці Університету св. Павла, де він виступив з лекціями про духовний досвід в'язнів радянського ҐУЛАҐу та еклезіястичні питання в посттоталітарному суспільстві.

Мирослав Маринович був одним із засновників правозахисної організації Української гельсінської групи (1976). У квітні 1977 р. він був заарештований радянською владою за участь у правозахисному русі й засуджений на сім років ув'язнення в таборах примусової праці та п'ять років заслання. Після звільнення 1987 р. він повернувся в Україну й почав викладати історію релігії в Дрогобицькому педагогічному інституті (1990–94). З 1997 р. він працює у Львівській богословській академії (Український католицький університет з 2003 р.) як директор Інституту релігії і суспільства, а з 2000 р. також віце-ректором міжнародніх зв'язків. Пан Маринович — автор численних праць із питань релігії, політики й людських прав. Його найновіша книга, *Українська ідея і християнство*, з'явилася 2003 р.

У січні-квітні 2006 р. Віктор Брехуненко, голова відділу історії й теорії археографії Інституту української археографії Національної академії наук України (Київ), перебував у Торонті, Вінніпезі й Едмонтоні, де проводив дослідження про типологію козацьких спільнот у Східній Европі в XV-XVI ст. Спочатку д-р Брехуненко перебував у відділі КІУСу при Торонтському університеті, а потім більшість свого часу провів у Колегії св. Андрея, де його приймав д-р Роман Єренюк, та в КІУСі (Едмонтон).

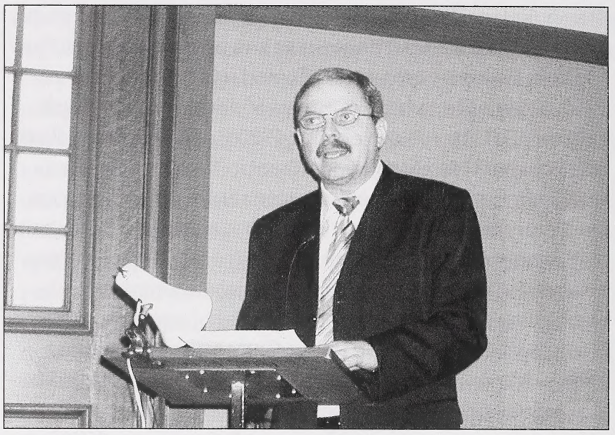

Мирослав Маринович

У Вінніпезі він працював в архіві митрополита Іларіона, а в Едмонтоні — переважно в бібліотеці Альбертського університету.

В Канаді д-р Брехуненко виступив із лекціями про московську концепцію Переяславської угоди 1654 р. та політичний стан в Україні після Помаранчевої революції. Він також розповів про Дніпропетровську школу істориків українського козацтва, Переяславську угоду (1654), російсько-українські стосунки та нинішню діяльність Інституту української археографії.

Віктор Брехуненко, провідний фахівець із ранньої історії українського козацтва, є автором понад вісімдесяти наукових праць, зокрема монографії *Стосунки українського козацтва з Доном у XVI – середині XVII ст.*, виданої 1998 р. У своїй праці *Московська експансія і Переяславська рада 1654 р.*, опублікованій 2005 р., д-р Брехуненко простежує походження московської концепції Переяславської угоди в контексті її експансіоністських стратегій у XIV-XVII ст.

У лютому-березні 2006 р. в Едмонтоні перебував відомий київський письменник Юрій Покальчук. Він працював над антологією альбертської прози, яка готується до видання в Україні. Афілійований при КІУСі, д-р Покальчук працював із професором факультету комунікацій і культури Калґарського університету Джорджем Мельником над укладанням текстів для антології. Його дорадниками також були Ярс Балан із КІУСу та письменники Альберти: Руді Віб, Роберт Кройч, Мирна Косташ та Кендас Джейн Дорсі. Заплянована антологія присвячена темі кохання й складатиметься з творів двадцяти авторів Альберти.

Протягом останніх п'ятнадцяти років Юрій Покальчук на добровільних засадах працює з неповнолітніми правопорушниками. В Едмонтоні він виголосив доповідь, співспонсоровану Українсько-канадським музеєм-архівом Альберти, про свою роботу з неповнолітніми

правопорушниками в ділянці творчих мистецтв. По дорозі в Україну д-р Покальчук зупинився на коротко в Торонті, де розповів про свою письменницьку й громадську діяльність і прочитав свої вірші.

Юрій Покальчук є автором близько п'ятнадцяти книг прози й поезії, а також вокалістом і автором слів до пісень української рок/джаз групи *Вогні Великого Міста*. Його останні дві колекції коротких оповідань, *Паморочливий запах джунглів* та *Заборонені ігри*, були видані в 2005–6 роках. Він також писав наукові статті про сучасну латиноамериканську літературу й про відчуження серед молоді у Північній Америці. Д-р Покальчук був президентом і віце-президентом Асоціації українських письменників та членом Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.

Ольга Лучук, доцент кафедри іноземних мов факультету міжнародніх відносин Львівського національного університету ім. Івана Франка та завідувач кафедри англійської мови Українського католицького університету у Львові, перебувала в Торонті та Едмонтоні на запрошення Програми ім. Петра Яцика при Центрі європейських, російських і евразійських студій Торонтського університету та КІУСу. Професор Лучук прибула до Канади, щоб досліджувати епістолярну спадщину недавно померлого професора Юрія Луцького, відомого фахівця з української літератури. Вона працювала в архіві Луцького в Торонтському університеті та в архіві Івана Лисяка-Рудницького в Альбертському університеті. У Торонті вона виступила з лекціями про Юрія Луцького та його сучасників та про нові перспективи в сучасній українській політиці, історії і культурі. Вона також узяла участь у круглому столі щодо питань парламентських виборів в Україні 2006 р. В Едмонтоні вона виголосила доповідь про рецепцію української літератури у США та Канаді. Після свого перебування в Канаді проф. Лучук відбула до Сполучених Штатів продовжувати своє дослідження.

Ольга Лучук є автором монографії *Діалогічна природа літератури* (2004) та понад 50 наукових статтей у галузі перекладознавства й літературознавства. Вона також є співавтором і упорядником антології української поезії XX століття в англомовних перекладах — *Сто років юності* (2000).

Візити п'ятьох стипендіятів Меморіяльної стипендії ім. Івана Коляски є подальшим свідченням успіху цієї програми. Кожен стипендіят зобов'язаний проводити дослідження або працювати над проєктом та виступати з доповідями перед науковою авдиторією й українською громадою. Багато стипендіятів є визначними науковцями й фахівцями, для яких перебування в Канаді сприяло досягненню їхніх наукових цілей. Усі вони поділилися багатством своїх знань із академічною і громадською авдиторіями в багатьох канадських містах. Якщо ви бажаєте контактувати з кимось із наукових працівників КІУСу чи запрошених науковців, наприклад стипендіятами Меморіяльної стипендії ім. Івана Коляски, просимо повідомити нас.

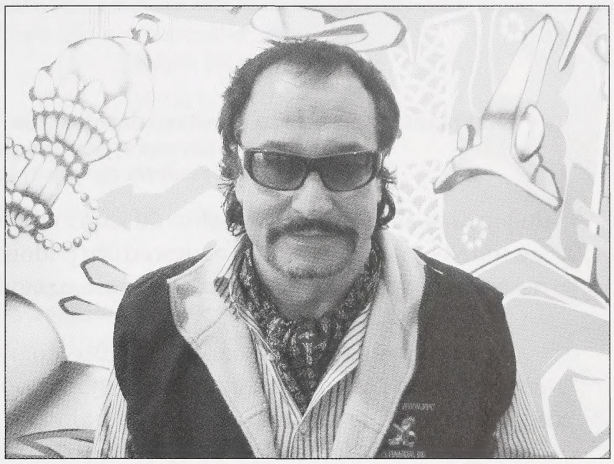

Юрій Покальчук

Фінансова допомога науковцям та різним спеціялістам із України, яка б давала змогу працювати над проєктами та проводити дослідження в Канаді, й надалі залишається надзвичайно важливою, оскільки освітнім і науковим установам України все ще значною мірою бракує належних коштів.

Меморіяльний фонд ім. Івана Коляски був заснований 1990 р. Василем і Юстиною Федейками, Петром Кіндрачуком (1912–1998) і Павлиною Кіндрачук та Іваном Коляскою (1915–1997) з метою підтримати українських науковців і спеціялістів, які проводять наукові дослідження або підвищують свою кваліфікацію в Канаді. Фонд був перейменований на початку 1998 р. на честь його ініціятора і співзасновника Івана Коляски.

Завдяки щедрості жертводавців уставний капітал Меморіяльного фонду ім. Івана Коляски тепер складає 750,787 дол., що дозволяє КІУСу фінансувати більше науковців із України. Останній великий внесок до фонду (200,179.88 дол.) надійшов від спадщини Василя Липкевича (Ванкувер, Б. К.) 2004 р. Оголошуючи про заснування фонду 1990 р., Іван Коляска заявив, що його метою є збирати кошти, аж поки уставний капітал не досягне суми одного мільйона доларів. Роблячи внески до КІУСу можете вказати, що вони призначені на Меморіяльний фонд ім. Івана Коляски.